

Protokół Urzędowy

SEJMU XXI-go UNJI POLSKIEJ

w Stanach Zjednoczonych Północnej
Ameryki

ODBYTEGO W DNIACH
16-20 Września, 1946

W HOTELU STACY-TRENT

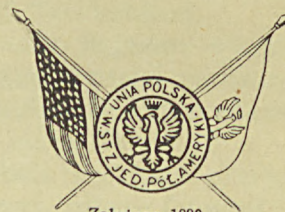
w Trenton, N. J.

Protokół Urzędowy

SEJMU XXI-go

UNJI POLSKIEJ

w Stanach Zjednoczonych Północnej
Ameryki

Założona 1890

ODBYTEGO W DNIACH

16-20 Września, 1946

W HOTELU STACY-TRENT

w Trenton, N. J.

Drukiem Górnika Wilkes-Barre, Pa.

SN

ze zbiorów

STANLEYA NAJA

**PROTOKÓŁ URZĘDOWY SEJMU XXI-go UNJI POLSKIEJ
W STANACH ZJEDNOCZONYCH
PÓŁNOCNEJ AMERYKI**

**Odbytego od 16-go do 20-go Września, 1946, w Hotelu
Stacy-Trent, w Trenton, New Jersey**

Poniedziałek, 16-go Września, 1946

O godzinie 10 rano, udali się delegaci i delegatki omnibusami do Kościoła Św. Krzyża na nabożeństwo Sejmowe, które pontyfikował J. E. Ks. Biskup William A. Griffin, D. D., Ordynarjusz Djecezji Trentońskiej.

Podniosłe kazanie Sejmowe wygłosił J. E. Ks. Biskup Stefan Woźnicki kładąc nacisk na ważność obowiązków delegatów wobec organizacji; a tym obowiązkiem powinno być dobro ogółu a nie jednostek.

Po nabożeństwie nastąpiło przyjęcie delegatów przez Komitet Gospodarczy, zdjęcie fotografii i zwiedzenie miasta.

SESJA I.

O godzinie 4-ej po południu odbyła się pierwsza Sesja Sejmowa w której wzięli udział zaproszeni goście.

Ks. Kapelan W. Biczysko odmówił modlitwę oddając tymczasowe przewodnictwo w ręce Prezesa Komitetu Gospodarczego Ks. F. A. Kasprowicz.

Po odśpiewaniu Hymnu Amerykańskiego i Polskiego nastąpiło przedstawienie gości.

Pierwszy przemówił J. E. Ks. Biskup Wm. Griffin. Następnie mayor miasta Trenton, p. Andrzej Duch. Poczem w gorących słowach przemówił J. E. Ks. Biskup Woźnicki. Dalsze życzenia Sejmowi złożyli mayor miasta South River, N. J., Mateusz Maliszewski, Władysław Janeczek Dyr. Z. P. R. K., Ks. Dr. C. Jasionowski imieniem Rady Polonji Amer., Prezeska Unji Polek pani Helena Janowska z Philadelphia,

Pa., pani Marja Korpanty, wice-prezeska Zw. Sokołów Polskich, L. Krzyżak, Adjutant Gen. Stow. Armji Polskiej.

Następnie złożył serdeczne podziękowanie Ks. Kasprowicz członkom zarządu centralnego, którzy komitetowi przedsejmowemu wiele dopomogli w jego trudnej pracy, po czem odroczył chwilowo Sesję do godziny 8-ej wieczór.

O godz. 8-ej wieczorem, po odmówieniu modlitwy przez Ks. Kapelana W. L. Biczysko, otworzył urzędowo Sejm XXI-szy Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Półn. Ameryki Cenzor p. Andrzej Gall.

Po stosownym przemówieniu, zwracając uwagę na ważne problemy, zachęcał delegatów do wspólnej i owocnej pracy dla dobra i rozwoju naszej organizacji Unji Polskiej.

Po skończeniu przemówienia powołał przewodniczącego Komisji mandatów del. Jana Skupień do odczytania listy delegatów poszczególnych Grup jak następuje:

Gr. No.

- 1—Radecki, Władysław.
- 2—Kruszewski, Andrzej.
- 3—Iwanowski, Ludwik D.
- 24—Bobko, Wojciech M., Kasprowicz, Ks. F. A. i Kuli-czkowski, Wojciech.
- 25—Ryba Maciej, Skwara Julian i Sikorski Stanisław.
- 51—Augustyn, Jan i Augustyn Alojzy.
- 54—Gall, Jan Kanty i Ferrett, Władysław.
- 55—Niebrzydowski, Ks. P. P.
- 57—Bryk, Piotr i Szumski Stanisław.
- 63—Podkul, Paweł i Medoń, Franciszek.
- 68—Cituk, Ks. Stanisław.
- 69—Szubra Franciszek, Kocyan George H., Folchek Charles, Habzda Józef i Kropiewnicki Józef.
- 70—Loferski Andrzej, Kubicki Franciszek, Cichowski Aleksander, Bielski Ignacy i Miśkiewicz Fran.
- 73—Żendarski Jan, Tyburski Jan, Nowicki Edmund i Twarowski Henryk.
- 74—Krzywicki, Tadeusz A.
- 87—Rutkowski, Piotr.
- 90—Królak, Franciszek.
- 93—Doskoń, Andrzej.

- 96—Sidor, Albin.
- 98—Michaluk, Bazyli.
- 100—Babiarz, Józef.
- 103—Potaśnik, Józef
- 105—Terlecka, Marya.
- 112—Śmiech, Jan.
- 119—Malanowski, Jan.
- 121—Roszkowski, Stanisław i Drobiński, Edmund.
- 123—Ganiec, Kunegunda i Ganiec, Józef.
- 126—Podwójski, Walenty A. i Umowski, Stanisław.
- 128—Podgórski, Maryan.
- 130—Biczysko, Ks. W. L. i Cepa, Jan J.
- 131—Pałuż, Ludwik.
- 136—Pacholik, Jan.
- 137—Burnat, Jan i Borowski, Piotr.
- 138—Mochelska, Wiktorja.
- 140—Kozłowski, Ks. Jan J.
- 141—Cichaczewska, Rozalia i Materewicz, Weronika.
- 144—Górny, Ignacy i Górna, Łucya.
- 155—Bara Wojciech, Konopacki Franciszek, Majewski Józef, Pisiński Szczepan i Szymborski, William A.
- 161—Nieziółek Leokadja, Wadziński Franciszek, Wadziński Jan i Wadziński Teofil G.
- 163—Kowalczyk, Stanisław.
- 164—Jeziór, Władysława.
- 167—Małachowski, Jan.
- 168—Górny, Aleksander S.
- 169—Sikorski Jan, Marcinkowski Stanisław i Kaczyński Franciszek.
- 173—Rogolewicz, Ignacy.
- 174—Sałaczyński, Dr. Tadeusz.
- 175—Bilski, Franciszek i Zak, Józef.
- 176—Hodorowski, Jan.
- 180—Janukowicz, Leokadja i Kopeczyński, Szczepan.
- 189—Kielar, Dr. Edward J. i Rydzewski, Bolesław C.
- 191—Antoszkiewicz, Józef.
- 197—Czachór, Józef i Grabowski, Zygmunt.
- 198—Bujno, Wacław J. i Bujno, Emilia.
- 204—Białas, Józefina.
- 205—Rygiel, Leon.

215—Ritter, Ks. Ignacy.
217—Sondej Michał, Polewka Walter, Jacukiewicz Stanley i Fila Anna.
219—Stelman, Genowefa.
221—Cyrek, Franciszek.
222—Kazda, Józef.
224—Bonk, Piotr.
226—Kozłowski, Ks. Antoni J.
227—Ryczek, Jan.
228—Morris, Marya.
229—Słomiński, Ks. Stanisław J.
240—Aneszko, Kazimierz.
243—Celmerowska, Marya.
247—Strzelecki, Antoni.
249—Korzeniewski, I. V. R.
256—Winiarska, Tekla.
257—Dziewit Jan i Zapotoczny Karol.
258—Gall Andrzej J., Winiarski Stanisław J. i Winiarski Jan.
259—Szczepański, Antoni.
265—Kardel, Jadwiga.
266—Podkul, Ks. Jan J.
270—Skupień, Jan.
272—Warakomski, S. W.
275—Knapczyk, Jakób i Skupień, Karol.
278—Stryjak, Józef.
279—Krzywicki, Tadeusz F.
280—Gallas, Antonina.
285—Wojteczko, Karol.
288—Burant, Ks. F.
291—Yasik, Jan F.
292—Gayeski, Mieczysław.
298—Olszewski, Aleksander J.
302—Kraśniewski, Antoni.
308—Klimek, Marya i Dutka, Rozalia.
310—Benben, Józefa.
317—Ochał, Marya.
318—Bunda, Jan.
321—Siemiński, Kazimierz i Ostrowski, Heronim S.
322—Maciejewski, Stanisław.

324—Kapuściński, Antoni.
325—Zajkowska, Leokadja.
327—Radecka, Maryanna.
330—Nych, Wiktorja A.
331—Lasek, Alojzy T.
332—Skowroński, Izydor.
333—Modzelewska, Zofia.
334—Dominiak, Ks. F. X.
335—Klekotka, Ks. Piotr.
336—Boguszewski, Franciszek.
343—Schmidt, Stanisław E.
344—Podkul, Anna B.
345—Meszczyński, Bernard J.
346—Miazga, Jan A.
350—Golińska, Maryanna.
353—Warakomska, Maryanna i Rokosz, Leon F.
356—Gorajek, Janina
358—Malinowski, Ks. Cezary
365—Matejko, Zofia.
367—Fabian, Weronika B.
378—Warchał, Helena.
379—Wójcik, Julian.
380—Ważna, Elżbieta.
383—Bieliński, Adam.
384—Jeleniewski, Franciszek.
388—Krzywicka, Marya.
390—Szmal, Genowefa.
391—Maxwell, Stefania.
392—Jendrzejewska, Zofia B.
394—Safko, Marya.
395—Meredick, Aleksandra.
396—Kowalczyk, M.

Przew. Komisji oznajmia iż uprawnionych do głosowania jest obecnych 172 delegatów, natomiast 3 mandaty są zakwestjonowane.

Na mocy Konstytucji i Ustaw Unji Polskiej, Kapelan Ks. W. L. Biczysko odebrał przysięgę od uprawnionych delegatów. Poczem Cenzor A. J. Gall oznajmia iż przystępujemy do wyboru Przewodniczącego i wice-przewodniczącego oraz Sekretarza i wice-sekretarza Sejmu. Na odpowiedni wniosek uch-

walono aby nominacje odbywały się ustnie, a głosowanie przez kartki. Przystąpiono do nominacji na Przewodniczącego Sejmu: Nominacje otrzymali: Adwokat Zygmunt Grabowski, Del. Wojciech Bobko i Del. Jan Skupień. Poczem nominacje zamknięto z poleceniem, że który z nominowanych otrzyma największą ilość głosów, będzie Przewodniczącym a następny Wice-Przewodniczącym.

Równocześnie Cenzor mianuje Komisję do liczenia głosów w skład której weszli del. Ks. S. J. Cituk z Pennsylvanji, del. Wojciech Bara z New Jersey, i del. Jan Winiarski z Illinois. Rezultat głosowania na Przewodniczącego, jak następuje: Del. Adwokat Zygmunt Grabowski głosów 80; del. W. Bobko, głosów 60; del. Jan Skupień, głosów 31.

Wobec tego, Przewodniczącym wybrany del. Adwokat Zygmunt Grabowski, zaś Wice-Przewodniczącym, del. W. Bobko.

Przystąpiono do nominacji Sekretarza Sejmu. Nominacje otrzymali: Del. Jan Bunda, wybrany jednogłośnie, na Wice-Sekretarza, Del. Stanisław E. Schmidt, również wybrany jednogłośnie. Poczem Cenzor A. J. Gall, powołuje na estradę nowo wybranych urzędników których Izba jednogłośnie zatwierdziła.

Po krótkim przemówieniu Przewodniczącego oraz Wice-Przewodniczącego i Sekretarzy którzy podziękowali za zaufanie w nich położone przystąpiono do dalszych obrad.

Przewodniczący daje pewne instrukcje Delegatom według Konstytucji Unji Polskiej podług których będzie się starał Sejm prowadzić ku zadowoleniu wszystkich. Przewodniczący Z. Grabowski oznajmia, iż na porządku dziennym jest sprawozdanie Urzędników Zarządu Głównego.

Na sugestję del. B. Michaluk, odłożono takowe do dnia następnego.

Równocześnie, Przewodniczący mianuje Komisję Programu w skład której weszli: Del. Adwokat Aleks. Górny, del. Fr. Boguszewski i del. Antonina Gallas, poczem Wice-Sekretarz odczytał nadesłane Telegramy. Od grupy No. 258 U. P., z Chicago, Ill., od Gminy No. 1 U. P. z Chicago, Ill., od Zarządu Związku Polek z Chicago, Ill., od Henry Sumienschheim, Aldermana z miasta Chicago, Ill., od Grupy No. 1, St. Paul, Minn., od Wydawnictwa Nowy Świat z New York, N. Y., od

Gminy 15-ej U. P., Chicago, Ill., od Wal. Adamczyk, kasjera połączonych Gmin w Chicago, Ill., od państwa J. Kornak z Chicago, Ill., od Grupy No. 346 z Minneapolis, Minn., które przyjęto z entuzjazmem. Zabiera głos del. Jan L. Tyburski i żąda załatwienia zakwestjonowanych Mandatów. Po wyjaśnieniu Sekretarza Generalnego p. S. W. Warakomskiego, pozostawiono tę sprawę w rękach Komisji Mandatów do następnego dnia.

Wice-Przewodniczący W. Bobko zaprasza Delegatów do wzięcia udziału w Bankiecie Sejmowym, który odbędzie się w czwartek, dnia 19-go Września w Hotelu Stacy-Trent o godzinie 6-ej wieczorem. Del. S. Umowski podaje sugestję aby polecenie i wnioski Komisji Przedsejmowych były rozdane Delegatom przed czasem aby mogli się z takowymi zaznajomić.

Wiel. Ks. Kapelan W. L. Biczysko oznajmia, że we wtorek rano o godzinie 9-ej odbędzie się żałobna Msza św. za zmarłych i poległych na wojnie Braci Unistów i prosi o wzięcie licznego udziału w tym nabożeństwie. W tej samej sprawie przemawiali del. Ks. F. X. Dominiak oraz Sekretarz Generalny S. W. Warakomski, prosząc o liczny współudział.

Wobec opóźnionej pory Przewodniczący odroczył Sesję do godziny 10:30 dnia następnego.

ZYGMUNT GRABOWSKI, Przewodniczący

JAN BUNDA, Sekretarz Sejmu

SESJA 2-ga WTOREK RANO 17-go

Punktualnie o godzinie 10:30 rano po nabożeństwie żałobnem Przewodniczący Z. Grabowski otwiera drugą Sesję prosząc Wiel. Ks. P. Klekotkę do odmówienia Modlitwy.

Następnie Sekretarz Sejmu odczytuje protokół z poprzedniej sesji, który na wniosek del. K. Skupień poparty przez del. J. Potaśnik, przyjęto w całości.

Del. S. J. Winiarski zwraca uwagę na małą liczbę delegatów na sali aby można ważniejsze sprawy załatwić.

Przewodniczący powołuje Komisje Regulaminu do spra-

wodzania, który przedstawia następujący Program na dzień dzisiejszy.

1. Czytanie protokołu z poprzedniej sesji.
2. Dalsze sprawozdanie Komisji Mandatów.
3. Sprawozdanie Urzędników Unji i interpelacje.
4. Sprawozdanie Komisji na Dobro Unji.
5. Sprawozdanie Komisji Prośb i Zażaleń.

Na wniosek del. Ks. P. Klekotkę, poparty przez del. George Kocyan, sprawozdanie przyjęto.

W tymże czasie przybył na salę Sejmową reprezentant Stowarzyszenia Polskiej Kasy z Philadelphia, Pa., w osobie redaktora Jana Nowosielskiego, którego Przewodniczący poprosił do przemówienia. Szanowny Gość złożył w dłuższym przemówieniu serdeczne życzenia pomyślnych obrad i dalszego rozwoju dla Unji Polskiej.

Przewodniczący powołuje Komisję Mandatów do dodatkowego sprawozdania. W imieniu tejże Komisji del. Jan Skupień wyjaśnia powody zakwestjonowania następujących Mandatów: Del. S. Sikorski oraz del. Fran. Królak przestąpili za kartkami podróznymi do innej Grupy parę miesięcy przed Sejmem. Ponieważ konstytucja zastrzega, że członek musi należeć do Grupy 6 miesięcy aby mógł być delegatem, Komisja na tej podstawie zakwestjonowała. Następnie mandat z Grupy No. 367 został zakwestjonowany z powodu nie zapłacenia asesmentów na czas za miesiąc Lipiec. Jednakowoż według oświadczenia Sekretarza Generalnego S. W. Warakomskiego, że sprawa asesmentu została obecnie załatwiona, Komisja poleca reprezentantkę w osobie Weroniki Fabian do przyjęcia jako delegatkę tejże Grupy. Zabiera głos del. Jan L. Tyburski i przemawia za przyjęciem mandatów zakwestjonowanych. Tak samo przemawia Wice-Przewodniczący W. Bobko polecając przyjęcie tychże. Po wyjaśnieniu Przew. Komisji Mandatów jak również Przewodniczącego Sejmu Z. Grabowskiego, wniosek del. Jana L. Tyburskiego, poparty przez del. B. Michaluk, przechodzi, a delegaci S. Sikorski oraz Fran. Królak i Weronika Fabian zostali przyjęci i powołani do złożenia przysięgi, którą odebrał Kapelan Ks. W. L. Biczysko. Razem 175 delegatów.

Przewodniczący Sejmu mianuje Marszałków do utrzymania porządku na Sali z następujących delegatów: Ludwik

Paduch, Jan Augustyn, Stanisław Kowalczyk, Antoni Szczepański, Jan Hodorowski i Franciszek Medoń.

Następnie Przewodniczący powołuje do sprawozdania Prezesa Zarządu Głównego Kazimierza Siemińskiego, jak następuje:

Przewielebne Duchowieństwo, Dostojni Goście, i Wysoka Izba Sejmowa, Panowie Posłowie i Panie Posełki Sejmu XXI Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych:

W chwilach przełomowych i historycznych, w chwilach gdy idea demokratyczna z ideą sowieckiej Komuny toczy walkę na śmierć i życie, w momentach gdy wnet wierzenia chrześcijańskie zdają się załamywać, a z podziemi dolatywać się zdaje uszu ludzkich szyderyczy głos i śmiech triumfu szatana, w czasach gdy jeszcze nie zagoiły się rany cierpiącej ludzkości po najstraszniejszej z globalnych wojen, w tych chwilach Unja Polska w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki zebrała się przez swych Posłów i Posełki na wielki i pracowity Sejm Dwudziesty i Pierwszy do pięknej stolicy naszej Unji życzliwego Stanu.

A w gronie tych Posłów i Posełek Sejmu Unijnego zasiadają patrijotyczni Kapłani, zasłużeni w pracach dla Wiary Świętej i polskości, a więc dla cudnych haseł, wypisanych na sztandarach Unji, a obok nich polskie Matrony i Polacy, wierni tradycjom Polskiego narodu.

Obok Posła doświadczonego siedzi delegat poraz pierwszy przybyły na Sejm, obok Posła któremu życie wysrebrzyło głowę widać delegatów rwących się do pracy dla Unji i dla Polski, dla Stanów Zjednoczonych i dla dobrej, wielkiej SPRAWY i IDEI, jaką przedstawia nasza Unja Polska.

W gronie Posłów siedzą Posełki, te strażniczki nasze dzielne Znicza Wiary i Polskości, które na swych barkach dźwigają obowiązki domowe dnia codziennego.

Razem mamy wszyscy na tym Sejmie radzić jak zapewnić naszej Unji piękniejszą przyszłość dla jej rozwoju i działania. Razem mamy poprawiać to, co było słabsze, razem tworzyć to, o czym możemy w pośpiechu przepomnieć, albo co naszej uszło uwagi.

Sejm XXI-szy ma wysłuchać sprawozdań a zarazem ma rozważyć nowe propozycje i wnioski i przeprowadzić takie

uchwały, jakie naszą Unję pchną na nowe tory czynów i działalności i nową erę większego rozwoju.

Sejm nasz ma być ostrym ale sprawiedliwym sędzią, wyrozumiałym prokuratorem ale zarazem ma odegrać rolę dobrego ojca, który ma na ustach nie tylko słowa nagany, ale także umie nagradzać za robotę uczciwą, czyny klubne i dla Unji pomyślne oraz piękną dla narodowości polskiej działalność.

Sprawozdanie moje, jako Prezesa Unji przez ostatnich pięć lat, dzielę na tyle rozdziałów, ile było terenów tej naszej ogólnej a tak różnorodnej działalności.

Nasza Wiara Święta

Jak nasza Unja Polska stoi w rzeczach Wiary?

Czy niewzruszenie stoimy i zawsze w obronie zasad katolickich, czy wypełniamy obowiązki, jakie na nas nakłada nie tylko nasza Konstytucja Unijna ale nasza Wiara Święta i tradycja narodowa to Wam Wysoka Izbo, powie w swoim sprawozdaniu nasz zasłużony Patrjota a dzielny Kapelan Unji Polskiej Przewielebny Ksiądz Walenty Biczysko.

Mnie, jako skromnemu Prezesowi, należy stwierdzić, że o ile moje urzędowe czynności pozwalały, widziałem czy to w niedziele czy w świąteczne dni ważnych uroczystości, nasze rzesze unijne w świątyniach skupione i rozmodlone, słuchające z przejęciem i nabożeństwem słów polskiego kaznodziei, który wołał z ambony: Nie traćcie Wiary, nie traćcie ducha. Co wróg zniszczył, to Pan Zastępów odbuduje. Święć się Imię Jego.

Słowa naszych kaznodziejów i kapłanów były dla nas w ostatnich latach tym balsamem, który kołł cierpienia i działał uspokajająco w chwilach, gdy się zdawało, że wszyscy szatani spiknęli się na Polskę i na jej niwach odprawiają swe szatańskie rozhowory.

Zdaje mi się jako laikowi, że w szeregach unijnych jest tak jak podczas wojny w żołnierskich lisich norach, gdzie nie było bezbożników zaś po wojnie silniejszą się stała nasza Wiara święta, wiara Ojców naszych i fundament, na którym opiera się całe nasze życie.

Nasza Polskość

Zdaje mi się, że na pewno stwierdzą na tym Sejmie nasi Kapłani, Posłowie i Poselki, że nasza polskość w szeregach unijnych wytrzymała ciężkie próby i doświadczenia. A jednak byliśmy, jesteśmy, i będziemy Polakami. A jednak pracowaliśmy, pracujemy i pracować będziemy dla Polski. A jednak składaliśmy, składamy, i składać będziemy ofiary dobrowolne dla Polski tak biednej jak nieszczęśliwej, dla braci i siostr naszych za Wielką Wodą, by im choć trochę ulżyć w ich cierpieniach i katuszach.

Nasz ofiarny grosz składać będziemy na ratunek głodnych naszych braci w Polsce dotąd, dopóki nad Wisłą i Wartą, nad Bugiem i Zbruczem, nad Dunajem i Niemnem po ofiarę życia do polskiej chaty szczerzył będzie paskudne kły, wróg największy ludzkości, który nazywa się G-Ł-Ó-D.

Polską była nasza Unja, gdy Ją zakładał wielki Mąż i Kapłan nieodżałowanej pamięci Ksiądz Dominik Majer w Saint Paul w Minnesocie.

Polską była nasza Unja, gdy w swych progach chlebem i solą witała i gościła takie świetlane duchy jak śp. Ksiądz Arcybiskup Cieplak i Mistrz Ignacy Jan Padarewski, tacy Generałowie jak Haller, Sikorski, i ostatnio Tadeusz Bór-Komorowski.

Polska jest ta nasza Unja i teraz w swych największych i najmniejszych Grupach i Towarzystwach naszych unijnych piskłat, podczas swoich występów śpiewających z zapalem: Jeszcze Polska nie zginęła, albo: Polski my naród, Polski lud, królewski szczep Piastowy, albo odmawiający polski katechizm jak następuje:

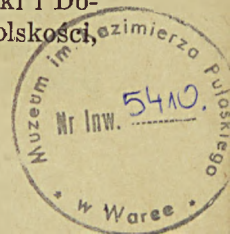
Kto ty jesteś?—Polak mały.

Jaki znak twój?—Orzeł Biały.

Kochasz Polskę?—Kocham szczerze.

A W CO WIERZYSZ?—W POLSKĘ WIERZE.

O tak. Zacni Bracia Posłowie, Miłe Siostry Poselki i Dostojni Kapłani. Unja Polska nie wyprze się swej polskości, pracuje dla niej i pracować będzie.

Nasza Unja

Sejm Dwudziesty odbyty w mieście Erie w Stanie Pennsylvania zaszczycił Kazimierza Siemińskiego bardzo wysokim i zaszczytnym urzędem Prezesa nie po to, aby Siemiński był malowanym. I Prezes Wasz nie był malowanym, bo codzien- na dla Unji Polskiej orka, to nie malowanie, a urzędowanie w czasie wojny to nie malatura.

Koledzy moi w Zarządzie Głównem potwierdzić chyba będą chcieli że ten Zarząd Główny Unji Polskiej od Sejmu 20-go w roku 1941 pracował nieprzerwanie a praca ta obra- cała się około osi, która się zowie: dobro unijne.

Potwierdzić to może przed wszystkimi ten, którego nasz Redaktor nazywa Generałem, nasz zasłużony, jedyny i wy- jątkowy urzędnik pierwszorzędny Pan Stanisław Władysław Warakomski, ten nasz Sekretarz Generalny, którym się Unja Polska szczyci od blisko ćwierć wieku.

Potwierdzi to nasz spokojny ale dzielny Ksiądz Kapelan, potwierdzi nasz Skarbnik Rydzewski, który się Unji Polskiej udał, gdyż jest bankierem z zawodu a na kasjerstwie zna się znakomicie.

Tej to Unji Polskiej byłem Prezesem przez termin lat pięciu trudnych, bo lat światowej wojny. Takich terminów Unja nasza dotychczas nie znała i chyba znać nie chce, bo te terminy wynalazła wojna.

Sejm XXI-szy powinien się był odbyć przed rokiem, mu- siał jednak być odłożonem, gdyż tak rozkazał Rząd Amery- kański, a od rozkazów rządowych niema apelacji, po porozu- mieniu się z Panem Cenzorem Gallem i po licznych urzędo- wych korespondencjach Pana Syndyka Grabowskiego z czyn- nikami rządowymi, zmuszeni byliśmy do odłożenia Sejmu.

I dlatego termin mego urzędowania jako Prezesa trwał lat pięć a nie cztery. Jestem więc pierwszym Prezesem o ter- minie 5-letnim i spodziewam się ostatnim, bo przecież nikt z nas nie chce wojny, a przez nią odkładania Sejmu.

Sprawozdanie Pana Sekretarza wykaże ile Zarząd odbył posiedzeń i co na tych posiedzeniach omawiał. Sprawozdanie

Skarbnika znowu wykaże jak stoją nasze fundusze i gdzie są ulokowane.

Jako jednak wasz Prezes i strażnik unijnego dobra, a specjalnie jako ten Prezes, który się zajmował sprawami unijnych realności, mogę Wam dzisiaj śmiało i publicznie oświadczyć, że kasa Unji jest w porządku, nasz wspólny kapi- tał rośnie szybko, a kłopotów mamy coraz mniej.

Mówię tu o kłopotach hipotecznych, które nam tak wiele krwi psuły na dawniejszych sejmach.

Ucieszycie się z pewnością, gdy Wam powiem, że żaden z Głównych urzędników Unji Polskiej niema na swej posiad- łości hipoteki Unji Polskiej. A radość Wasza będzie jeszcze większą gdy wam powiem, że nasza Unja ma jeszcze zaledwie 5 posiadłości realnych, a i te ostatki będą wkrótce zlikwido- wane. Wielu dobrych rzeczy można dokonać, gdy jest dobry sekretarz, dobry skarbnik, dobry zarząd, a wszyscy jedno- myślnie pracują dla jednego dobrego i wielkiego celu, którem jest Unja Polska.

Nasza Dyrekcja

Władzą Wykonawczą Unji Polskiej jest Zarząd Główny składający się z następujących urzędników: Prezesa, Wice- Prezesa, Wice-Prezeski, Sekretarza Generalnego, Wice-Sekre- tarza, Kasjera, trzech Radców, trzech Rewizorów, Lekarza Naczelnego i Adwokata Unji, a więc z 14 urzędników mają- cych tyleż głosów. Skład taki naszego Zarządu powinien Sejm obecny uprościć według mego skromnego zdania, aby nie tylko uniknąć liczby parzystej, może się tak zdarzyć, że w danej sprawie, może ważnej, nie będzie większości w Zarzą- dzie, jeżeli na przykład za jakimś wnioskiem oświadczy się 7 głosów, a przeciw padnie także głosów siedem.

Według Konstytucji mamy obecnie 3-ch Rewizorów i 3-ch Radców. Jest to przeżytek lat dawnych, gdy naszych ksiąg nie badali eksperci. Toteż proponuję z radców naszych i rewizorów stworzyć Dyrekcję Unji Polskiej i to Dyrekcję złożoną z 7 osób, która to Dyrekcja wchodzić będzie w skład Zarządu Głównego i w sprawach Unji decydować swym gło- sem. Osobą siódmą powinna być dyrektorka, w ten sposób

damy uznanie Unistkom, które sobie swą pracą na to uznanie w zupełności od lat wielu zasłużyły.

Poza tym są i inne względy. Nowoczesny sposób naszej buchalterji i badanie ksiąg i kasy Unji przez stanowych ekspertów oraz rewizja dwukrotna rachmistrza Unji Polskiej co roku, nie zostawia nie tylko pola popisu naszym rewizorom, ale czyni ich prawie zbytlicznymi urzędnikami. Zmieńmy więc ich tytuł z rewizora na dyrektora, a sprawa będzie załatwiona należyście i honorowo.

Dyrekcja może wyłonie ze swego grona Komisję Finansową i Rewizyjną, o ile uważać będzie za wskazane.

Nasi Wice-Prezesi Stanowi

W każdym stanie Unji Amerykańskiej, gdzie istnieją i działają Grupy Unji Polskiej powinien urzędować Stanowy Wice-Prezes Unji Polskiej, człowiek zasłużony w pracy rozwojowej Unji, dobry Polak i Katolik, cieszący się ogólnym poważaniem i sławą.

Delegaci i delegatki danego stanu mają prawo wybrać z pośród siebie na zebraniu wyborczym, odbytym na każdym sejmie przed ogólnymi wyborami, takiego kandydata na Wice-Prezesa Stanowego, którego przedstawią Izbie Sejmowej, ta zaś kładzie jego na balot i w głosowaniu ogólnym zatwierdza jego nominację.

Wice-Prezesi stanowi są członkami Rady Nadzorczej Unji Polskiej a zarazem mają pieczę i troskę o należyty rozwój Unji w stanie im powierzonym. Urzędowej pensji za swą pracę nie powinni pobierać, lecz Zarządowi Głównemu powinna być dana i polecona dyrektywa i ocena pracy danych urzędników i urzędniczek stanowych, stosownie za wykonaną przez nich pracę w danym stanie, dla rozwoju Unji Polskiej oraz koszta ich podróży wraz z djetą dzienną, gdy z rozporządzenia tegoż Zarządu wyjeżdżają w sprawach Unji Polskiej.

Tym sposobem naszym Wice-Prezesom Stanowym nie będzie się dziać krzywda, o ile pracują dla Unji Polskiej. Należy im się nie minimalna pensja roczna, ale wynagrodzenie za pracę.

Nasze Unistki

Przed żmudną pracą naszych Unistek, które umią pracować dla sławy i rozwoju naszej Unji, my Posłowie możemy zawsze uchylić czoła.

Uznajemy te prace i dlatego cieszy mię bardzo, że rozwija się ona coraz bardziej w Wydziale Kobiet, czy to ratunkowa, a więc dobroczynna, czy rozwojowa a więc organizacyjna, praca kobiet godna jest ogólnego uznania.

Na polecenie Sejmu XX-go Zarząd Główny powołał do życia, Wydział Kobiet z którego powstały dwie Oddziały Kobiet, jeden w Chicago, drugi w Wilkes-Barre, które są czynne i pracowite, tak że z całą satysfakcją i uznaniem mogą wobec Sejmu całego zawołać: Cześć Polskim-Unistkom za ich prace tak dla Polski jak dla Unji.

Proszę jednak, aby Unistki-Posełki dla dobra Unji i własnego, zorganizowały Oddziały Kobiet w każdym stanie lub miejscowości, gdzie się szczycimy Grupami żeńskimi, gdzie zaś tych Grup nie ma, należy je jak najprędzej zorganizować i powołać do pracy. Nasze Polki-Unistki dokonają pięknych dzieł, w pięknym nowym rozwoju Unji Polskiej.

Nasza Działwa

Tworzyć z Działwy Unijnej umundurowane kadry jest rzeczą na obecne czasy tak kosztowną jak niemożliwą.

Nie mniej musimy tę polską działwę mieć pod sztandarami Unji Polskiej której milionów ta działwa ma być dzie-dzicem.

Zgadzam się więc całym sercem z Cenzorem Unji, że należy nam wysilić wszystkie środki i sposoby, aby nie było pod dachem Unisty czy Unistki ani jednego dziecięcia, nie należącego do Unji.

Te dzieci, to przyszłe kadry Unistów i Unistek, które po rodzicach obejmą nie tylko obowiązki, ale przywileje i całe dziedzictwo.

Nasza Lokata Funduszków

Przed wojną lokowaliśmy fundusze unijne na realnościowych hipotekach Unistów i Polaków, licząc według Konstytucji sześć procent.

Podczas wielkiej depresji takich hipotek przysporzyło naszej organizacji wiele poważnych strat. Gdy przyszła wojna lokowaliśmy fundusze Unji w wojennych bondach rządowych które jednak nie przynoszą więcej jak dwa i pół procent, od obrotów na giełdzie zależało ile Unja mogła zarobić na bondowych tranzakcjach. Dzięki znajomości fachu zarobki z tego źródła dla Unji sięgały nieraz kilku dziesiątek tysięcy dolarów.

Jest to przede wszystkim zasługa naszego zdolnego skarbnika Rydzewskiego i trzymającego rękę na pulsie spraw finansowych Sekretarza Generalnego Warakomskiego.

Za te wielkie dla Unji usługi i zasługi, za to umiejętne powiększenie skarbu wdów i sierót, należy się tym dwu naszym urzędnikom nie tylko uznanie w formie oklasków, ale solenne zlecenie całej Izby Sejmowej, by Komisja Budżetu odpowiednio oceniła te zasługi i zdolności w należytej podwyżce pensji.

Jedynie umiejętna lokata kapitałów unijnych może być zbawieniem Unji: Dobra lokata kapitału zależy od Komitetu Wykonawczego, któremu za prace poniesione dla bogacenia Unji należy się od Unji odpowiednie wynagrodzenie.

Przepowiadają, że w niedalekiej przyszłości będziemy świadkami olbrzymiego ruchu w zakresie budowy domów i składów.

Unja Polska gotowa być musi do odegrania swej roli należyście. Trzeba będzie wrócić do udzielania hipotek na nowe domy, jakie się będą budować, nie można jednak ograniczyć z góry wysokości procentowej, jaką płaci właściciel hipoteki.

Dolar jest drogi podczas depresji, ale dolar ten tanieje, gdy zarobki są dobre a płace wysokie. Doświadczyliśmy tego podczas wojny a i teraz jesteśmy świadkami że pożyczki hipoteczne przynoszą nie jak dawniej 6 procent, ale 3 lub 4 procent.

W swych operacjach finansowych musi się Unja Polska dostosować do innych instytucji finansowych, bo gdy my będziemy obowiązkowo podług Konstytucji liczyć sześć procent od pożyczki a inne instytucje cztery procent, lub wogóle mniej od Unji natenczas nie my, ale inni będą wyrabiać pożyczki, my zaś będziemy niemymi świadkami, czekającymi na zmianę skali procentowej następnego Sejmu. Toteż radzę i gorąco

polecam Sejmowi, przeprowadzić uchwałę na Sejmie obecnym, by dać w tym zakresie odpowiednie pełnomocnictwo Zarządowi Głównemu który po dokładnem rozważeniu sprawy będzie mógł urzędowo ustalić wysokość skali procentowej od unijnych hipotek.

Nasi Organizatorzy

Stare systemy z postępem czasu ulegają ulepszeniom. Nasza Unja musi stanowczo, również iść podług nowoczesnych metod.

Nasze stanowisko, nasz skarb, nasz przyszły rozwój wolać coraz natarciwiej i donośniejszym głosem, by wprowadzić nowe metody rozwojowe. Już dziś w pracach nad werbowaniem nowych członków i członkiń oraz powiększaniem członkostwa unijnego nie wystarczy sekretarz lub prezes Grupy.

Coraz więcej organizacji bratniej pomocy kształci sobie organizatorów, którzy do pracy werbunkowej idą jako zawodowcy, pozbawieni manier amatorskich.

I Unja Polska musi sobie tych organizatorów przysposobić i wykształcić. We wszystkich większych miastach, gdzie istnieją Grupy Unji Polskiej, należy nam ustanowić płatnych organizatorów, gdyż inaczej nie wytrzymamy ostrej konkurencji.

Niech więc na tym sejmie Komisja Dobra Unijnego weźmie tę sprawę pod obrady, niech ustanowi płatnych organizatorów, zaś wynagrodzenie za ich pracę niech omówi wspólnie z Komisją Budżetu i Komitetem Wykonawczym Zarządu Głównego, który gotów jest Komisji dać swoje polecenie i postulaty.

Nasze Certyfikaty

Uważam za bardzo wskazane poruszyć tę sprawę i polecić właścicielom dawnych certyfikatów Tabel No. 1-szy, 2-gi i 3-ci, aby te tabele zamienili na nowsze i lepsze certyfikaty nawet wtedy, gdyby przypadło dopłacić do tego nowego certyfikatu.

Bo zamiana ta i odnośna dopłata spowodują dla danego członka podwójnego rodzaju korzyści.

Pierwsze: dadzą nowym certyfikatom wartość natychmiastową gotówki. Drugie: w razie niemożebności wnoszenia dalszego podatku Grupy, przedłużają termin należenia do Unji i bronią przed zlikwidowaniem certyfikatu przez lat nieraz kilkanaście.

Zamiana ta da możność Zarządowi Głównemu ulepszenie systemu i uzgodnienie wartości certyfikатовych na trzy procent, czego coraz natarczywiej domagają się Wydziały Asekuracyjne różnych stanów, gdzie Unja prowadzi interes, lub chce uzyskać pozwolenie prowadzenia pracy organizacyjnej. Uczynimy to sami, dobrowolnie, dopóki nas nie zmuszą do tego prawami i rozkazami.

Nasza Gazeta

Uwadze Posłów i Posełek Izby Sejmu XXI-go serdecznie polecam omówienie wszystkich spraw połączonych z wydawnictwem naszego organu.

Nasz obecny organ jest stanowczo za mały, podobnie jak nie są wystarczające opłaty za ten organ. Gdy cena papieru poszła w górę, gdy robotnik musi dostać unijną zapłatę, która rośnie, gdy koszta utrzymania przewyższają wysokość dawnych pensji, nie można nawet marzyć by za 60 centów rocznie dać gazetę dużą i należycie zredagowaną a w wiadomości obfita.

Radzę przeto z całego serca, by Komisja Budżetu wzięła tę sprawę na swoje kowadło i dała Izbie Sejmowej swe polecenia. My zaś wszyscy powinniśmy tej komisji podać swoje sugestje.

Tak jak teraz dalej iść nie może. Unji naszej potrzebna jest większa gazeta, bogata w wiadomości o naszym życiu unijnym, narodowym, zbiorowym. Szczęśliwi jesteśmy mając od dwóch lat zdolnego redaktora, a będziemy jeszcze szczęśliwsi, gdy mu damy odpowiednie narzędzia do jego zawodowej pracy.

Zakończenie:

Dobiegam kresu i kończę moje sprawozdanie. Zanim jednak skończę pragnę z całego serca podziękować tak Wielbnemu Duchowieństwu, jak Kolegom z Zarządu, urzędni-

kom Gmin i Grup za współpracę i jakąkolwiek pomoc jakiej mi udzielili w trudnym urzędowaniu i spełnianiu obowiązków. A jeśli komu nie dogodziłem, jak sobie tego życzył, jeśli kogoś w czasie mego urzędowania uraziłem, temu na tym sejmie ściskam prawicę i wołam:

To wszystko dla większej sławy naszej kochanej Unji Polskiej.

Składając zaś mój urząd w ręce Sejmu, wołam pełną pierśią: Niech żyje 21-szy Sejm Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych!

KAZIMIER SIEMINSKI, Prezes

Obszerne i treściwe sprawozdanie Prezesa z jego 5-cio letniej pracy zawiera również kilka nowych sugestji dla dobra i rozwoju Unji Polskiej. Na wniosek del. J. Winiarskiego, poparty przez del. Alojzego Lasek, przyjęto jednogłośnie.

Del. Z. Winiarski daje sugestję aby Komisję Mandatów rozwiązać. Ze względu iż możliwie zgłosić się może jeszcze więcej delegatów, pozostawiono nadal Komisję w jej czynnościach a Wice-Przewodniczący W. Bobko podziękował tejże za dotychczasową pracę.

Zabiera głos Sekretarz Generalny S. W. Warakomski i prosi aby na popołudniowej sesji byli obecni: Obywatele, Marjan Błażejowski, Maciej Ryba i Józef W. Stryjak dla otrzymania odznaczenia jakim raczy ich obdarzyć Zarząd Główny za ich długoletnią pracę.

Del. A. Loferski stawia wniosek aby sesję odroczyć do godziny 1-ej po południu. Wniosek poparty przez del. Zofję Matejko, przechodzi, odmówieniem Modlitwy przez Ks. Kapełana W. L. Biczysko, odroczone sesję do godziny 1-ej po południu.

ZYGMUNT GRABOWSKI, Przewodniczący

JAN BUNDA, Sekretarz

SESJA III.

Wice-Przewodniczący W. Bobko otwiera sesję po południową punktualnie o godzinie 1-jej odmówieniem Modlitwy przez Ks. P. Klekotka. Następnie Wice-Sekretarz Stan. E. Schmidt odczytał nadesłane Telegramy, a mianowicie: od Arthura Gall z Chicago, Ill., od pani Marji Gall z Chicago, Ill., od Franciszka Galla z Chicago, Ill., od Senatora stanu Illinois J. Daley, oraz Karola Maxwell z Chicago, Ill., od Franciszka Kawy, Wice-Prezesa na stan Nebraska; od Grupy No. 256 U. P. z Chicago, Ill., od Tow. Św. Piotra i Pawła z South River, N. J., od Tow. Św. Stanisława, Grupa No. 167 U. P. z Iselin, Pa. Powyż odczytane telegramy Izba przyjęła rżęstemi oklaskami.

Następnie przystąpił do sprawozdania Cenzor Unji pan Andrzej J. Gall.

Wysoka Izba Poselska Sejmu 21-go Unji Polskiej

Miło mi jest Was znów powitać po 5-cio letniej służbie mej na stanowisku Cenzora Unji Polskiej w S. Z. P. A. Pozwolę sobie przedstawić sprawozdanie z mej pracy w zakresie mego urzędu wchodzącej.

Wybrany na Sejmie XX-tym w Erie, Pa., rozpocząłem moje urzędowanie dnia 1-go Października, 1941 roku. Od ostatnio odbytego Sejmu XX-go do Biura Unji Polskiej byłem powołany przez Zarząd Główny w sprawach ważnych które dla dobra organizacji wymagały osobistego i gruntownego obmówienia i załatwienia spraw na korzyść Unji Polskiej, byłem zaś w miesiącu Maja, 1945 roku.

Wszelkie inne sprawy starałem się załatwić takowe drogą zapomocą poczty, listów i telegramów. Gdy byłem w biurze Unji wziąłem zarazem udział w posiedzeniu regularnym miesięcznym zarządu głównego, dnia 4-go czerwca 1945 roku, a także i Komisji Prawa.

Gdy się znajdowałem w biurze Unji zastałem wszystko w należytem porządku, jak również urzędnicy zarządu głównego wykonywali swoje obowiązki podług ustaw i przepisów Konstytucji Unji a także cały personel biurowy starannie wykonywał swoje funkcje w ich zakresie.

W sprawach finansowych zaznaczam również że co do inwestacji majątku Unji i wogóle całej gospodarki zarządu głównego pod względem finansowym jest dobra i zasługuje na pochwałę a to uważam dlatego że nasi urzędnicy Unji mają głębokie doświadczenie wiedzą jak należy rozporządzać i kierować większemi sumami tak ażeby większy procent przyniosły.

Zaznaczam również że Zarząd Centralny odbył posiedzeń regularnych 60, nadzwyczajnych dwa, nie licząc wielu posiedzeń różnych Komisji z których to posiedzeń sprawozdanie zda więcej szczegółowe Sekretarz Generalny p. S. W. Warakomski.

Od ostatniego Sejmu XX-go, z powodu że nieubłagana śmierć zabrała z pośród nas ś.p. Przewiel. Ks. Prałata S. E. Szpotańskiego, Kapelana Unji Polskiej, i Kasjera pana W. G. Krzywickiego, na podstawie Ustaw i Przepisów Konstytucji Unji, Rada Nadzorcza i Zarząd Główny zatwierdziła Wice-Kapelana Przewiel. Ks. W. L. Biczysko Kapelanem Unji Polskiej, a na wakujący Urząd Wice-Kapelana, Rada Nadzorcza wybrała Przewiel. Ks. Stanisława J. Cituk, równocześnie na wakujący urząd Kasjera Unji Polskiej Rada Nadzorcza za pomocą balotów wybrała Kasjera pana Bolesława C. Rydzewskiego, w miesiącu Czerwcu 1945 roku.

Wobec tego wakans po zmarłych urzędnikach Unji został podług Ustaw i Przepisów Konstytucji Unji Polskiej przez członków Radę Nadzorczą i Zarząd Główny legalnie uzupełniony. Ś.p. zmarłym urzędnikom Unji jako najwięcej zasłużonym dla Unji oraz wszystkim naszym bohaterom i bohaterkom poległym w Wojnie 2-jej Światowej, imieniem Unji Polskiej składam z tego miejsca ich Cieniom Hołd i najgłębszą Cześć!

Jak wam wszystkim wiadomo, Szanowni Posłowie i Posłanki że Sejm 21-szy Unji Polskiej z powodu wojny w roku 1945-tym, Departament Wojny w Washington, D. C., nie pozwolił na odbycie Sejmu żadnej większej organizacji; wobec tego Sejm ten musiał być odłożony do czasu aż prawo to zostało zniesione, o czym to w Organie naszym z dnia 16 Maja, 1945, było opisane dokładnie w języku polskim i angielskim.

W sprawach agitacyjno-werbunkowych zdobywania nowego członkostwa do Unji Polskiej od ostatniego Sejmu XX-

go ażeby pobudzić i żywić ducha organizacyjnego, by zachęcić do pracy dla powiększenia liczby członków i członkiń, co rok zwołałem na posiedzenie wszystkich Urzędników trzech Gmin, i 40-tu Grup i Tow. Unji w Chicago i okolicy. W niektórych posiedzeniach wzięli udział urzędnicy Zarządu Głównego, którzy przybyli wówczas do Chicago w sprawach innych Unji Polskiej i na zebraniu tem przemawiali do licznie zebranych Unistów i Unistek, Prezes pan K. Siemiński, Sekretarz Generalny p. S. W. Warakomski i Wice-Prezesku Zarządu a Prezeska Wydziału Kobiet panna Leokadja Zajkowska.

Na posiedzeniach tych głównym przedmiotem obrad było jedynie obmyślenie środków i sposobów zwerbowania jak najwięcej nowych członków do Unji Polskiej, a szczególnie młodzieży.

Muszę tu nadmienić Wysokiej Izbie Sejmowej że praca werbowania nowych członków w Chicago, a zwłaszcza młodzieży jest z wielu powodów trudna i nie łatwa, z powodu tego że jest tutaj wiele Kompanji różnych ubezpieczeniowych, siedziby Główne Biura jak również naszych bratnich organizacji wielkich i małych, a proszę wziąć pod łaskawą uwagę że organizacje te prawie wszystkie mają swoje własne budynki, jak Macierz Polska, Weterani, Sokoli mają trzy budynki, nie mówiąc o innych wielkich licznych organizacjach. W domach tych młodzież się skupia a także i członkowie odbywają swe różne zabawy, organizacje te mają również swoje własne letniska na wycieczki, wakacje, itp., jak również organizacje te finansują pracę werbunkową więcej jak to czyni nasza Unja Polska, a kto zna stosunki werbowania nowego członkostwa w Chicago do Unji Polskiej przyzna że tak jest.

Lecz pomimo tych trudności zawsze starałem się przy każdej sposobności i okazji która się ku temu nadarzała zdobywać nowych członków pod sztandar Unji Polskiej, nie zważając na koszta które w wielu wypadkach z własnej kieszeni pokryłem. Praca na terytorjum Chicagoskim werbunkowa wymaga dużo czasu i poświęcenia; w pracy tej dużą pomoc doznałem ze strony naszych szanownych urzędników, jak pani J. Białas, wice-cenzorki i pani Marji Klimek i pana Jana Bundy Wice-Prez. na stan Illinois oraz innych naszych szcze-

rych, prawdziwych Unistów i Unistek, zaco wszystkim składam szczerze i serdeczne podziękowanie; równocześnie starałem się ażeby utrzymać w Unji tych członków, którzy już są w Unji ażeby się nie dali namówić innym, lecz by pozostali nadal członkami Unji Polskiej.

Sprawa Domu Unijnego w Chicago—biorąc pod uwagę że chcący ażeby młodzież zdobywać do organizacji, dana organizacja musi takowy posiadać, a że mamy około cztery tysiące Unistów i Unistek w Chicago, przeto nie jednokrotnie obmawialiśmy tę sprawę by zakupić Dom dla młodszych i starszych Unistów i Unistek; a więc na posiedzeniu połączonych Gmin dobrze myślący Uniści i Unistki w miesiącu kwietniu 1945 roku wybrali komitet dla wyszukania odpowiedniego Domu któryby się nadawał dla potrzeb naszych Unistów i Unistek, lecz po sprawozdaniu tej Komisji okazało się że obecnie wszystko jest w wygórowanej cenie a na przerobkę materiału i robotnik bardzo drogi. Wobec tego na razie sprawa zakupna Domu została w zawieszeniu czyli na czas lepszy.

W sprawach na dobro Unji Polskiej. Wszelkie sprawy polecone mi przez Zarząd Główny, czyto z sekretarzami poszczególnych Grup i Tow. lub reprezentowania naszej organizacji podczas różnych afer, uroczystościach mniejszych i większych oraz na zaproszenie brałem udział i godnie reprezentowałem naszą Unję Polską.

Zaznaczam również że na różne sprawy odnośnie do protokółów z posiedzeń Zarządu Głównego oraz Komisji Prawa i Wykonawczej i innych na moje kwestje zapytania o dokładne wyjaśnienie sprawy, sekretarz pan Warakomski odpowiedział na moje zapytanie, wyjaśnił bliżej i dokładnie. A także adwokat Unji pan Zygmunt Grabowski jako doradca prawny Unji Polskiej, za jego rady i wskazówki fachowe udzielone mi składam szczerze podziękowanie i wogóle całemu Zarządowi Głównemu za współpracę.

W sprawie oddziału Wydziału Kobiet w Chicago—panie te nasze Unistki, na czele z panią J. Białas, Wice-Cenzorką Unji a Prezeską Wydziału i panią Marją Klimek, Wice-Prezeską stanową a sekretarką Wydziału, panie te urzędniczki a także wielu innych pań bardzo aktywnych w pracy dla dobra sprawy narodowej społecznej i humanitarnej dla wspólnej kooperacji dla dobra naszych Unistów i Unistek we wszel-

kich aferach urządzanych przez nasze Unistki w Chicago brałem udział. Paniom Unistkom za ich czynną pracę wszystkim składam należną cześć i chwałę.

W obronie kraju tutejszego ażeby wygrać straszną wojnę starałem się ażeby Uniści i Unistki i rodacy nasi zakupili jak najwięcej bondów rządowych.

Jak również w obronie wolności kraju ojców naszych w celu przywrócenia Polsce nie słusznie ziem odebranych wschodnich granic Polski wolności i niepodległości wobec sowieckiej Rosji zaborczej, wysłałem telegramy w imieniu Unji Polskiej tak jakto inni reprezentanci naszych bratnich organizacji uczynili, do Prezydenta Stanów Zjednoczonych F. D. Roosevelta także do Harry S. Truman i tak do Sekretarza Stanu James Byrnes, oraz do Senatorów Stanu Illinois i kongresmanów Illinois, Wisconsin i Michigan.

Przy końcu mego sprawozdania polecam Wysokiej Izbie Sejmowej pod łaskawą uwagę ważne i pożyteczne rzeczy dla rozwoju i budowy naszej Unji Polskiej, ażeby Sejm 21-szy, wyznaczył pewien fundusz na pracę werbunkową, wynagrodzenia za nowych członków, czyto sekretarzy poszczególnych Grup lub przez członków zdobytych.

Polecam również dla dobra i rozwoju Unji Polskiej o ile czas się polepszy, tańsza era nastąpi, gdy Uniści w Chicago by kupowali dom dla Unistów i Unistek, aby Sejm 21-szy uchwalił i upoważnił Zarząd Główny Unji Polskiej do przyścia z pomocą i udzielić pożyczkę na ten dom. Również polecam Wysokiemu Sejmowi że nasz Organ Urzędowy powinien być powiększony gdyż Unja Polska stoi na mapie organizacji większych, a nie takiej znikomej malutkiej jak ma Organ jako trzecia z rzędu co do liczby członkostwa. Organ powinien być większy bo inaczej niema reklamy i brak rozgłosu i wobec tego jak nas widzą tak nas **piszą**—jakkolwiek Unja nasza jednak miała szczęście że znalazł się człowiek który ten nasz malutki organ osłania, upiększał, swojemi cennemi artykułami, spostrzeżeniami mądrymi, uwagami, kronikami, itd. a tym właśnie był nasz Szanowny Redaktor, pan Franciszek Barć, zaco mu składam głęboką cześć i uznanie.

W końcu mego sprawozdania polecam również łaskawie Wysokiej Izbie Sejmowej, że nasz kraj ojców naszych POL-

SKA dotknięta została największą nędzą i niedostatkiem od wszystkich innych krajów, by nieść jak najdalej sięgającą pomoc ratunkową rodakom naszym, by nie ustawać w Akcji Ratunkowej, zachęcać innych i dawać dobry przykład, tak by nieść pomoc dzieciom i sierotom Polskim.

Kończąc, składam wszystkim pracownikom Unistom i Unistkom, **CZEŚĆ!**

A. J. GALL, Cenzor U. P.

Streszczając w swym sprawozdaniu detalicznie działalność pomiędzy Zarządem Głównym a także miejscowymi Grupami w Chicago, złożył wszystkim serdeczne podziękowanie za dotychczasową współpracę. Na wniosek del. W. A. Podwójskiego, poparty przez del. Stefanję Maxwell, sprawozdanie Cenzora przyjęto.

W dalszym ciągu przystąpił do sprawozdania Sekretarz General S. W. Warakomski.

SPRAWOZDANIE SEKRETARZA GENERALNEGO UNJI POLSKIEJ W STANACH ZJEDNOCZONYCH PÓŁNOCNEJ AMERYKI S. W. WARAKOMSKIEGO ZA OKRES 5 LAT OD WRZEŚNIA ROKU 1941 DO WRZEŚNIA ROKU 1946

Najprzewielebniejszy Księżu Biskupie,
Przewielebni i Wielebni Księża,
Dostojni Goście,

Szanowni Posłowie i Unistki-Posełki:—

W historii naszej Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, przed forum Sejmu naszego, a więc Władzy najwyższej w organizacji, by złożyć takie sprawozdanie, na którego każdej stronie widnieje jedno straszne słowo o 5 czcionkach, słowo: W-O-J-N-A, staję poraz pierwszy.

Straszna i krwawa, mordercza i niszcząca ostatnia wojna światowa dała się we znaki całej ludzkości, zostawiła po sobie krew i łzy, rany i blizny, zniszczenie i głód. I chociaż to już w maju minął rok cały, gdy u stóp potężnej Armji Amerykańskiej legł jeden z wrogów pokonany i bezsilny, to jednak świat nie przestał być doliną płaczu i niedoli.

Bo łatwiej jest wzniecić pożar wojny, jak zaprowadzić pokój wieczysty, który istnieje ale chyba tylko w dziedzinie marzeń.

Zdawało nam się nieraz, że nas wojna nie sięgnie i nie dotknie swym paraliżującym wszelkie czynności palcem.

Przychodzi nam na myśl refren poety Wyspiańskiego, który brzmi:

“Niech na całym świecie wojna,

Byle polska wieś zaciszna, byle polska myśl spokojna...”

Tak jednak nie było.

Wieś polska zburzona, łany polskie stratowane, te łany o których Mickiewicz śpiewał, że są wyzłacane pszenicą, a posrebrzane żytem, w Polsce dalekiej panuje głód i nędza, a my jesteśmy prawie że bezsilni. Tak, tak, w Polsce nie rzązą Polacy, tam króluje Generał Głód przy pomocy Adjutanta, który się nazywa . . . bolszewik.

Przyszły historyk, który będzie pisał historję Unji Polskiej, będzie musiał określić karty tej historii słowem KRYZYS od czasu zdradzieckiego napadu na Pearl Harbor aż do powzięcia uchwał w Poczdamie, co do Sprawy Polskiej uchwał perfidnych.

Zdawało się załamywać wszystko, a nawet wiara w zwycięstwo. Z ócz naszych ciurkiem nieustannym płynęły łzy żalu i łzy rozstania, gdy nasi chłopcy z unijnych rodzin i szeregów musieli iść na wojnę.

Poszły tych chłopców z naszej Unji przeszło trzy tysiące w tany wojenne. Nie wróciło z pól wojen 122, w walce o wolność oddając to, co mieli najdroższego, to jest własne życie.

Ta część historii Unji Polskiej pisana jest krwią serdeczną i bardzo drogą, bo krwią naszych synów.

Cześć tym, którzy polegli, cześć i chwała po wieczne czasy. A tym, którzy wrócili: chwała i serdeczna dłoń pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów życia.

Wybaczcie Dostojni Kapłani, Szanowni Posłowie i Zacne Poselki, że poruszam te sprawy w mym sprawozdaniu często. Wybaczcie, że strasznej wojny echa rozbrzmiewają jeszcze i tu na sali sejmowej spokojnej Unji.

SPRAWOZDANIE moje dzieł na trzy części.

W części pierwszej pokrótce omawiam Sprawę Polski.

Druga część obejmuje działalność Unji w odniesieniu do spraw Polonii Amerykańskiej, zaś

Część trzecia tyczy nas może najbardziej, gdyż poruszam w niej nasze sprawy Unji Polskiej, i to tak sprawy zewnętrzne jak wewnętrzne, tak gospodarcze jak ideowe, tak bieżące, jak te, które nam załatwić rozkaże niedaleka przyszłość.

A więc w imię Boże dalej:

POLSKA:

Głównym motywem, który porwał i zapalił śp. Ks. Dominika Majera do organizowania Unji Polskiej, była MIŁOŚĆ Ojczyzny, dalekiej Polski. Wiadomo, że co na miłości oparte, to według wszelkich praw ma zapewniony rozwój.

Rósł więc dąb unijny, pielęgnowany dłonią Unistów i Unistek.

A gdy z Polski szły do nas wieści radosne, gdy ta Polska po półtora wiekowej niewoli powstała znowu wolna i niepodległa, duma narodowa rozpierała piersi Polonii Amerykańskiej, która też tężała na wszystkich polach, a specjalnie na polu organizacyjnym i sięgała po nowe zwycięstwa, głównie w dziedzinie polityki krajowej.

Czuliśmy, że wolność Polski przysparzała szacunku obywatelom polskiej krwi w tym naszym kraju kochanym.

Po 22 latach wolności Polskę znowu ogarnęły ciemności niewoli gorszej może i bardziej wyrafinowanej od niewoli dawnej. Od 7 lat z Polski, z za kordonów żelaznych kurtyn płyną do nas wieści, od których bieleje włos. . .

Polacy są już bez skargi, nie znają śpiewu,

Wieniec czerniowy wrósł w Polski skroń,

Wiecznie jak pomnik Boskiego gniewu,

Sterczy ku niebu błagalna dłoń.

Cieszyliśmy się na wieść, że Polska znowu powstanie po wojnie wolna i niepodległa, gdyż bronił jej Charter Atlantycki.

Cieszyliśmy się, gdy wielcy w narodzie naszym głosili tezy czterech wolności. A jednak była to obietnica-cacanka. Chęć władzy i zysków silniejszą jest na świecie od czartermów wolności, z których jeden dla tego chyba jedynie zwie się Atlantyckim, że zginął na dnie Atlantyku.

Hiobowe wieści z Polski nastroiły na żalobną nutę całą Polonję Amerykańską, która cierpi z tego powodu duchowe katusze. A razem z Polonią Amerykańską cierpi także Unja Polska, że sobie nie może pozwolić na składanie większego podatku narodowego ponad 5 centów miesięcznie.

Wiem jednak z doświadczenia, że Uniści i Unistki w tym kraju, wysyłają do Polski niezliczoną ilość paczek z żywnością i odzieżą, jako pomoc głodnym ofiarom totalnej wojny.

Pomoc ta jest skuteczna i należy ją nieść coraz więcej. A im groza głodu jest większa, tym więcej tych 5 centówek w podatku narodowym należy nam składać. Czyńmy to ochotnie i ze serca, a Bozia wynagrodzi.

POLONIA AMERYKAŃSKA:

Nie potrzebuję chyba dowodzić, że nic się nie dzieje wśród Polonii Amerykańskiej ważnego, w czym nasza Unja nie brała udziału.

Gdy trzeba było naszej pracy w Radzie Polonii Amerykańskiej, gdzie głównie prowadzoną jest praca ratunkowa, Unję Polską w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki przedstawił Wasz Sekretarz Generalny jako Dyrektor Rady.

Na zew tej Rady zawsze byłem gotowy stanąć do apelu i brałem udział w jej obradach czy to w Washingtonie, czy w Detroit, Mich., czy w Chicago, Ill.

Rada Polonii Amerykańskiej jest Organizacją Ratunkową, działającą pod kontrolą rządu amerykańskiego i odbierającą główne zasiłki z relifowych organizacyj amerykańskich oraz funduszków zbieranych przez ogół obywatelski.

Ta to właśnie Rada wysłała do Polski poważną delegację, na której czele stał dostojny członek Unji Polskiej J. E. Ks. Biskup Stefan S. Woźnicki.

Sprawozdanie ze swej wielkiej misji złożył on już w Radzie, my zaś Posłowie i Posełki zebrani na sejmie powinniśmy Go uprosić o sprawozdanie dodatkowe.

KONGRES POLONII AMERYKAŃSKIEJ:

Gdy na wielkim zjeździe albo raczej Kongresie Polonii Amerykańskiej powołano do życia ogólną organizację pod nazwą Kongresu, aby ten imieniem niewolnej Polski stanął

w tym kraju do obrony praw Polski i głosił o Polsce prawdę, Unja Polska przez swych przedstawicieli brała udział w zjazdach tak w Buffalo jak w Detroit i Washingtonie, ja zaś jako Sekretarz Generalny Unji Polskiej wszedłem w skład Prezydium Kongresu jako Dyrektor.

Mówiąc o tej ważnej sprawie godzi się nadmienić, że Prezes Unji p. Kazimierz Siemiński stoi na czele Kongresu na Północno-Wschodnią część Pennsylvanji, zaś inni urzędnicy Zarządu Głównego biorą w pracach Kongresu czynny udział w danych miejscowościach i parafjach polskich.

W Domu Unijnym odbywają się ciągle nie tylko konferencje w sprawach polskich, ale także ważniejsze zebrania przedstawicieli Polonii Zagłębia Węglowego.

UNJA POLSKA:

Lat czterdzieści mija od czasu, gdy Zarząd Główny Unji Polskiej przeniesiony został z Buffalo do Wilkes-Barre, Pa.

Ze skarbu wynoszącego zaledwie tysięcy parę wzrosliśmy do blisko czterech milionów dolarów i mamy prawo się szczycić, że poza organizacjami, które mają swe siedziby w Chicago, nasza Unja jest najliczniejszą w członkach i najzasobniejszą w majątek organizacją polską w tym kraju.

Lat dwadzieścia pięć minie za parę tygodni, gdy Wasz sprawozdawca, jako młodzian pełen energji i zapału, silny i ambitny, zaczynał w Unji Polskiej karierę jako Sekretarz Generalny.

Było to na Sejmie w Pittsburgu w roku 1921-ym.

Potem szły Sejmy w Scranton w 1924, Brooklyn 1927, Chicago 1930, Wilkes-Barre 1933, Detroit 1937 i Erie 1941.

Dziś, co prawda, siwizna przypruszyła moją głowę, lecz serce zostało młode, gdyż tętni miłością Unji Polskiej, a ochota do pracy jest jeszcze silniejszą, bo jest opartą na wieloletnim doświadczeniu i zżyciu się z drogą mi Bracią Unijną.

Nasza Unja Polska na zewnątrz, w oczach i uznaniu całej Polonji Amerykańskiej cieszy się opinią jak najlepszą i solidną, jako wielka polsko-katolicka organizacja, na którą, jak dawniej, na Zawiszę zawsze można liczyć.

Czyniliśmy jako Uniści i jako Unistki swoje, nigdy nie forsując się na front, ale zawsze czynni i zawsze gotowi. Te

nasze zbiorowe czynności i ta nasza gotowość powinny w przyszłości być dla naszej organizacji źródłem obfitych zniw. Nie ukrywajmy naszych czynów pod korcem, wyjdźmy my Uniści na szersze tereny działalności organizacyjnej.

Niech obchody urządzone przez Unistów staną się polem do popisów narodowo-organizacyjnych. Niech na tych obchodach mówcy nasi głoszą sławę Unji, a przygotowana dziatwa szczebiocąca dobrze i poprawnie polskim językiem niech jak magnes ciągnie do Unji nowe młode serduszka.

Unja Polska istnieje 56 lat, nic więc dziwnego, że obchodzimy już nie tylko srebrne, ale kryształowe, rubinowe i złote jubileusze.

Uroczystości jubileuszowe powinny się odbywać wszędzie, gdzie istnieją nasze Grupy i powinny być szerokim polem do popisów i uczciwej agitacji dla Polskiej Unji.

Bo Unja Polska jest dumną ze swej przeszłości pięknej i idzie w jeszcze piękniejszą i jaśniejszą przyszłość.

SEJM XXI-SZY:

Sejm 21-szy odbywający się obecnie w Trenton, N. J., powinien się być odbyć w roku zeszłym, 1945.

Zarząd nasz przygotował do Sejmu co należało, a Cenzor Unji zamianował nawet Komitet Gospodarczy Sejmu, który to Komitet pozostał w tym samym składzie dotychczas.

Jednak z powodu wojny Unja Polska otrzymała rozkaz rządowy zabraniający odbycia się Sejmu.

W swoim urzędowym komunikacie tak pisał Cenzor do ogółu członkostwa unijnego:

“Biuro Wojennego Komitetu Konwencyjnego w Washington, D. C., nie uwzględniło aplikacji wniesionej przez Syndyka Unji Polskiej p. Z. Grabowskiego, imieniem Zarządu Głównego. W numerze 20-tym organu z dnia 16-go maja 1945, podany był tekst Komunikatu Komisji Wojennej nie zezwalający na odbycie się Sejmu z powodu warunków wojennych.

Stosując się do tego rozporządzenia oraz w myśl porozumienia z Departamentem Ubezpieczeniowym Stanu Pensylwania, Rada Nadzorcza oraz Zarząd Główny Unji Polskiej Sejm 21-szy odwołali”;

Za opóźnienie się Sejmu naszego o jeden rok winna jest wojna.

OKÓLNIKI ZARZĄDU GŁÓWNEGO:

W okresie 5-ciu lat swego urzędowania Zarząd Główny odbył zwyczajnych miesięcznych posiedzeń 60, nadzwyczajnych posiedzeń 2, zaś Komisja Prawa Unji Polskiej odbyła w tym czasie 32 posiedzenia: Razem 94 posiedzeń, nie licząc wielu posiedzeń różnych Komisyj.

Do ogółu unijnego wydanych było 5 okólników.

Pierwszy z tych okólników, wydany w październiku r. 1941 do Sekretarzy i Sekretarek Grup Unijnych, przypominał o uchwałach sejmowych, które weszły w życie z dniem 1-go października, 1941. Mówił także ten okólnik o podatku narodowym w sumie 5 centów od członka, jako podatku świętym i honorowym.

Drugi okólnik przypominał urzędnikom Grup ich zobowiązania w sprawie kolektowania dobrowolnego podatku w sumie 10 centów od członka rocznie na Seminarium Polskie w Orchard Lake, Mich., jedyny polski “uniwersytet” w tym kraju.

Okólnik No. 3 udzielał wyczerpujących informacji jak poprawnie wypełnić Aplikacje nowych członków o podwyżki i dodatkowe ubezpieczenie.

Okólnik No. 4 informował Zarząd Główny Unji w sprawach zwrotu podatku czyli kredytu za wykreślonych członków za okres 3 miesięczny przed ich wykreśleniem.

Okólnik No. 5-ty informował urzędników Grup, że z powodu wojny niemożliwym jest zakupienie takich maszynek do biur, któreby dokonywały obliczeń na raportach miesięcznych, by tam była podana cała należność od Grupy.

Firma od której pragnęliśmy te maszynki nabyć poinformowała Zarząd Główny, że nie może ich dostarczyć z powodu stanu wojennego i dopiero po wojnie można o tym pomyśleć. Toteż Zarząd polecił Sekretarzom i Sekretarkom, ażeby się stosowali do starego systemu.

ŻAŁOBA W UNJI:

Śmierć nielitościwa nie szczędziła nam okazji do żałoby i smutku po Sejmie 20-tym. Zbierała obfite żniwo na polach wojennych, lecz oprócz tego szczyrbila całość Zarządu Unji Polskiej.

Dnia 10-go Marca 1943 roku przeniósł się do wieczności długoletni Kapelan Unji śp. Ks. Prałat Stanisław E. Szpotański, kapłan zasłużony i poważany w całym kraju pośród polskich sfer.

Urząd ten wypełnił Ks. Wice-Kapelan W. L. Biczysko. Wice-Kapelanem zaś wybrała Rada Nadzorcza drogą listownego głosowania dnia 3-go Lipca 1944 roku, Ks. Stanisława J. Cituka.

Dnia 2-go Stycznia 1944 roku zginął tragiczną śmiercią Skarbnik Unji Polskiej śp. Witold G. Krzywicki. Zarząd Główny następnego dnia po wypadku polecił załatwienie spraw Skarbnika Wice-Prezesowi M. Podgórnemu, zaś na skutek odezwy Cenzora, Rada Nadzorcza powołała na ten urząd znanego i zasłużonego Unisty p. Bolesława C. Rydzewskiego, który do dziś dnia urząd ten z chlubą dla siebie i organizacji pełni.

Byłych urzędników Zarządu Głównego zabrakło w pośród żyjących jak następuje:

Śp. Antoni Nowak, jeden z założycieli, członek Grupy No. 1 w St. Paul, Minn., oraz były Cenzor Unji Polskiej, umarł 18-go Maja 1942 roku.

Śp. Czesław Lenczewski, były Wice-Sekretarz Zarządu Głównego, umarł dnia 13-go Marca 1945 roku.

Śp. Ks. Prałat Jakób J. Kowalewski, były Radca, umarł dnia 7-go Lipca 1945 roku.

Śp. Dr. Franciszek Krajewski, były Lekarz Naczelny, umarł 12-go Marca 1945 roku.

Śp. Jakób Dembiec, były Sekretarz Generalny, umarł 24-go Marca 1946 roku.

Zaś dnia 2-go Maja 1946 roku, zmarł śp. Jan Kremkowski, Wice-Prezes na Stan Minnesota, jeden z czynnych i pracowitych urzędników, który posłował na wielu Sejmach Unji.

Wakansu tego z powodu bliskości Sejmu dotychczas nie wypełniono.

W redakcji urzędowego organu Unji zaszły aż dwa wypadki śmierci. Dnia 16-go Kwietnia 1943 roku, przeniósł się do wieczności śp. Michał Markiewicz, zaś dnia 3-go Czerwca 1944 roku umarł nagle redaktor Adolf Pasterz.

Ogółem licząc w okresie międzysejmowym od 20-go do 21-go Sejmu Unji przeniosło się do lepszego świata 1694 Unistów i Unistek i 131 młodocianych członków i członkiń.

WYDZIAŁ KOBIEC:

Na skutek znamiennej uchwały Sejmu 20-go Zarząd Główny opracował odpowiedni Regulamin dla zorganizowanego Wydziału Kobiet Unji Polskiej.

Regulamin ten przyjęty i zatwierdzony dnia 7-go października 1942 roku, jest już dziś stosowany przez nasze dzielne Unistki w ich życiu organizacyjnym a praca Unistek wydaje przepiękne plony.

Wydział Kobiet ma dopiero dwa swoje Oddziały. Jeden w Zagłębiu Węglowym a drugi w stolicy Polonji Amerykańskiej w Chicago, Ill.

Oba te Oddziały prowadzą prace cenne tak dla Unji Polskiej jak dla Polskiej sprawy i oba w szlachetnej rywalizacji walczą o palmę pierwszeństwa. Godzi się więc oddać uznanie tym Oddziałom, chociażby przez serdeczne na Sejmie podziękowanie i wymienienie tych Unistek, które są tej pięknej pracy przewodniczkami. Są to Panie:

Leokadja Zajkowska, Wice-Prezeska Zarządu Głównego i Prezeska Wydziału; Marja Krzywicka, Wice-Prezeska na Stan Pennsylvania, oraz Panie:

Józefina Białas, Wice-Cenzorka i Marja Klimek, Wice-Prezeska na Stan Illinois, obie z Chicago.

Otoczone gronem dzielnych pracowniczek-Unistek, te urzędniczki Unji Polskiej, szerzą sławę organizacji poza organizacją wśród polskiego społeczeństwa.

Wysoka Izba Sejmowa:—

Skrzętną pracę Polek naszych w Wydziale Kobiet niechaj wynagrodzi Sejm, jako najwyższa władza Unji.

Pozwólmy Polkom-Unistkom mieć w Zarządzie Głównym nie jedną, jak obecnie, ale dwie przedstawicielki płci pięknej. Oprócz Wice-Prezeski, urzędu chlubnie piastowanego przez pannę Leokadję Zajkowską, dodajmy na tym Sejmie urząd Dyrektorki.

Oprócz urzędów Wice-Cenzorki i Wice-Prezesek Stanowych, wchodzących w skład Rady Nadzorczej, niechaj i w Zarządzie Głównym urzędują dwie urzędniczki.

ORGANIZATORZY I ODZNAKI:

I znowu wracam w moim sprawozdaniu do tej fazy naszej działalności, której rozdziały pisała wojna.

Gdy nasze myśli biegły na pobojuwiska, gdzie walczyli nasi synowie, gdy my sami koncentrowaliśmy nasze siły i kapitały, aby pomódz do wygrania wojny, gdy cały kraj uderzył w czynu stali i nastroił ten czyn na jedno słowo: ZWYCIĘSTWO, nie można było nawet przelotnie myśleć o zorganizowaniu sztabu organizatorów przy nader skromnych uchałami dochodach.

A jednak Unja Polska w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki musi wyjść koniecznie na szersze pola działalności organizacyjnej i społecznej, Unja nasza mieć powinna i mieć musi swoich organizatorów fachowych, którzy niczem innem trudnić się nie będą jak tylko pracą organizowania ludu polskiego. Pole jest jeszcze wielkie, lud polski czeka, czas dojrzał na żniwo, jeno organizatorów niema.

Dwoi się i troi nieraz praca naszych urzędników w Grupach, a przede wszystkim mnoży się praca naszych sekretarzy. Jednak z dnia na dzień, z miesiąca na miesiąc, z roku na rok, przybywa nam lat. Starzejemy się, a starość ma to do siebie, że powoduje powolniejsze czynności. Myśl i serce chciałyby zerwać się do lotów, lata jednak nie pozwalają nieraz dać folgi młodzieńczym zapałom.

Są w naszej Unji tacy urzędnicy w Grupach, którzy urzędują już po dwadzieścia i trzydzieści lat. Zrobili swoje, pragnęliby nieraz bardzo odpocząć. Któż jednak pracować za nich będzie w tej Unji, którą ich serce ukochało?

Tu właśnie zaczyna się rola płatnych organizatorów. U boku dzielnych sekretarzy mogą organizatorzy działać, wypełniać luki i szczyby, jakie w szeregach tworzy śmierć, mogą starsze Grupy uzupełniać nowymi członkami a nowe organizować.

Na ten cel Sejm 21-szy będzie musiał obmyśleć środki i sposoby. Łatać już nie można, bo przy łataniu można to i owo spartaczyć. Zresztą łatać Unję Sejm nie pozwoli, więc wszystkim nam tu na Sejmie zebranych Posłom i Poselkom wypada się poważnie zastanowić, by naszymi radami i wnioskami dopomódz Komisji Budżetu, by ona otwarciem i szczerze przyszła na Izbę Sejmową z konkretnym programem, do którego także i ja, jako Sekretarz Generalny, dołożę swe myśli aby całość wypadła dla Unji pożytku.

Wojna nie pozwoliła nam na dokonanie tego największego czynu. Teraz kraj cały wraca powoli do normalnego trybu życia. Wraca i Unja do pracy na zaległych terenach usprawnienia robót organizacyjnych.

Wojna spowodowała również to, że nie wydawaliśmy odznak i guziczków z herbem Unji dla nowych członków i członkiń. Pożarła ta wojna nieszczęsna wszystkie metale tak, że o odznakach i mowy być nie mogło.

KONTESTY UNIJNE:

Sejm 20-ty Unji Polskiej uchwalił, a Prezes p. Kazimierz Siemiński zamianował Komitet Młodzieży, czyli Komitet zwany Werbunkowo-Kontestowym.

Temu to Komitetowi, w skład którego i ja miałem zaszczyt wchodzić, zawdzięczać należy, że w okresie sprawozdawczym, mimo wielu piętrzących się trudności, urządzone zostały dwa Kontesty Werbunkowe.

Najpierw urządzony był 6 miesięczny Kontest Posejmowy, który trwał od dnia 2-go Kwietnia do dnia 1-go Października roku 1942.

Drugi Kontest nosił nazwę Przedsejmowego Kontestu Całorocznego. Kontest ten rozpoczął się dnia 3-go Maja 1944 i miał się zakończyć 3-go Maja roku 1945. Ponieważ jednak

główną rolę w tym konteście wzięła na siebie wojna, przeto kontest nie przyniósł takich rezultatów, jakich mieliśmy się prawo spodziewać.

Sejm z rozporządzenia rządu krajowego musiał być odłożony. Wobec tych trudnych warunków odłożenie Sejmu spowodowało przedłużenie Kontestu, który dobiegł swego kresu dnia 3-go Maja 1946 roku.

Czynił nasz Zarząd i nasz Komitet Werbunkowy co tylko mógł. Suszył swe myśli, wydawał apele i odezwy, nie szczędził zachęty i rady. Redakcja co tygodnia rzucała na szpalty organu serdeczne snopy iskier zapalno-kontestowych w różnych działach jakie mamy w gazecie. Praca jednak werbunkowa szła naprzód zółwim krokiem. Nie nęciły jakoś nawet bogate nagrody kontestowe, więc nic dziwnego, że wyniki kontestu zawiodły nasze złote nadzieje i nie przyniosły spodziewanych sukcesów.

I znowu pomściła się na nas wojna w tej dla nas tak ważnej dziedzinie organizacyjnej. A czyniliśmy co tylko można było, aby kontest się udał. Komitet Kontestu porozumiał się z p. Merriman, Aktuarjuszem Unji Polskiej i razem z nim opracował regularną skalę nagród, opartych na 25 procentach podatków wpłaconych do Unji przez rok cały za zwerbowanie członka lub członkini.

Zarząd Główny ten projekt zatwierdził i wprowadził go w czyn dnia 1-go Stycznia, 1946 roku.

Wojny teraz niema. Nagrody są wspaniałe. Potrzeba jedynie ochoty i rezolucji na Sejmie największej, aby wypowiedzieć wojnę lenistwu i gnuśności i zacząć nam wszystkim pracę werbunkową.

DZIAŁALNOŚĆ BIUROWA:

Wszyscy Uniści i Unistki, a cóż dopiero mówić o Posłach i Posełkach, czują się dumni gdy Unja się rozwija a skarb rośnie. Lecz musimy to sobie w oczy powiedzieć, że aby sprawnie prowadzić rozliczne działy Unji Polskiej, już nie wystarczy motor jednego urzędnika, chociażby ten motor miał nawet 16 cylindrów. Pracom w Unji obecnie siły jednego urzędnika nie wystarczają.

Proszę rozważyć, że rozwinięta działalność Unji Polskiej przejawia się w następujących działach:

1. Posiedzenia Zarządu, jego protokoły i wykonania powyższych uchwał.

2. Korespondencje urzędowe tak z Grupami jak Gminami, a zarazem informowanie Stanowych Wydziałów Ubezpieczeń, gdzie Unja prowadzi interes.

3. Prowadzenie i dozór Biur Generalnych, rozdział odpowiedni pracy dla czterech tylko pracowników, które muszą wykonać cały ciężar pracy. Na gwałt trzeba więcej sił, których trudno było podczas wojny zdobyć.

4. Załatwianie interesantów, przybywających do Biur Unji.

5. Praca w Komitetach i Komisjach, przygotowanie planu działania i jego wykonanie.

6. Załatwianie spraw finansowych.

7. Sprawy realnościowo-pożyczkowe.

8. Sprawy Oświatowe, Wsparcie w Kalectwie, pomoc w starości i tak dalej.

Jak widzimy, dla jednego Sekretarza, tereny działalności Unijnej stanowią i stanowiąc będą w przyszłości prawdziwy wyścig pracy.

Dodajmy, że z pracą tą połączone były jeszcze wyjazdy na uroczystości Unijne, narodowe, ratunkowe, kongresowe i inne, a zobaczymy ogrom tych prac.

Na siły jednego urzędnika praca była naprawdę brzemienne i nieraz brakowało mi poprostu tak sił jak czasu.

Dla tego to pozwól mi, Wysoka Izbo Sejmowa, podziękować Sejmowi poprzedniemu w Erie, za to, że dał Unji urzędnika chętnego, dobrego i pracowitego, który w robocie Unijnej już zdobył sobie szacunek i poważanie. Tym urzędnikiem jest nasz Prezes p. Kazimierz Siemiński.

Ciekawy to człowiek, ten nasz Prezes. Skromny, a jednak często przynosi do Biur Unji aplikacje nowych członków.

Nie mowny, a jednak w swych przemówieniach publicznych o Unji i o Polsce przekonywujący i chętnie słuchany. Nie rwący się na front, a jednak wszędzie mile widziany.

SPRAWY REALNOŚCIOWE:

Jako Sekretarz Generalny, dając tu publiczny wyraz mej radości dla tego, żeśmy sobie z Panem Prezesem tak podzielili pracę organizacyjną, iż to wychodzi na dobro Unji.

Przy sprzedaży realności i zaległych podatków, a nawet w sprawach reperacji różnych domów, Prezes Siemiński dopomógł mi dużo i z korzyścią dla Unji Polskiej.

Proszę Wysoką Izbę Sejmową, aby poleciła przyszłemu Prezesowi Unji urządzać stale w Biurach Unji za odpowiednim wynagrodzeniem.

Wymaga tego nie tylko honor organizacyjny, ale nawet rutynowa metoda prowadzenia spraw biurowych.

I jeszcze jeden fakt.

Mówiąc parę ciepłych słów o Prezesie Unji, pragnę dodać, że udał nam się również skarbnik p. Bolesław C. Rydzewski. Jako kasjer poważnego banku, zna się doskonale na funduszach, a jako dobry Unista kocha Unję. Zdolność zawodu i miłość organizacji czynią z p. Rydzewskiego nader dobrego skarbnika, który potrafi w inwestycjach unijnych czynić takie postępy i przychodzić nam z taką pomocą, że praca jego przynosi dla organizacji wielkie korzyści, a więc powinna doznać słusznej oceny i wynagrodzenia.

INNI URZĘDNICY:

Miło mi było pracować przez ostatnie lat pięć z całym naszym Zarządem, specjalnie jednak muszę podkreślić prace naszego cichego Ks. Kapelana. Swoją powagą i doradą wykazał, że dobro Unijne leży mu na sercu.

Pozwolę sobie, wobec całej Izby Sejmowej, podziękować mu publicznie za jego współpracę i za te światłe rady, jakich mi udzielał. Dziękuję zarazem za prawdziwie serdeczną współpracę Ks. Wice-Kapelanowi S. J. Citukowi i Ks. Radcy F. X. Dominiakowi.

A gdy już mowa o podzięce, to niech słowa serdecznego podziękowania za pomoc w pracy chętniej tyczą również Pani Wice-Prezeski L. Zajkowskiej i wogóle całego Zarządu Unji Polskiej.

PENSJE W UNJI POLSKIEJ:

Wysoka Izba Sejmu 21-go napewno zechce rozpatrzyć, a następnie swym głosem zadecydować palącą kwestję pensji i wynagrodzeń tak urzędników Unji jak też Unji pracowników i pracowniczek.

Pensje te są w niektórych wypadkach takie same od lat dziesiątek, mimo że skala życiowa podniosła się o 42 procent, mimo że za dolara można nabyć coraz mniej, gdyż jego siła zakupna stale się zmniejsza. Zaś sytuacja ekonomiczno-gospodarcza domaga się gwałtownie już nie specjalnych wynagrodzeń, ale sprawiedliwej zapłaty za pracę uczciwą i pełnowartościową.

Jak w naszym codziennym życiu tak i w ustanawianiu pensyj, musimy i powinniśmy się trzymać złotej reguły: "miłuj bliźniego jak siebie samego".

Pomoc biurowa czeka na wyrównanie swych pensyj skromnych. My urzędnicy mieliśmy w tym zakresie ręce skrępowane, bo podwyżki zależą od Sejmu. Wątpię jednak, czy nasze obiecanki przed Sejmem, że "Sejm to załatwi" wezmą nasze pracownice po Sejmie jako dobrą monetę i właściwą zapłatę.

Poza tym Sejmowe diety niektórych urzędników powinny być wyrównane i zwiększone. Dieta dzienna w wysokości \$5.00 cofa nas w te czasy, gdy bochenek chleba kosztował 6 centów, a funt pork-chopsu centów dwanaście.

Ta sama aplikacja tyczy pensyj, które należy uregulować, poczynawszy od pensji Prezesa, Sekretarza Generalnego i Skarbnika, a skończywszy na członkach i członkiniach Zarządu Głównego i Komisjach Sejmowych.

Sejm żąda, i ma prawo żądać, pracy rzetelnej od swych urzędników i pracownic, czyż więc dziwić się można tym urzędnikom i pracowniczkom, że mają oczy zwrócone na Sejmowy wymiar sprawiedliwości.

Dziś trudno jest i nie można mówić, że się znajdzie kto inny, kto taniej robotę robi. Dziś tych, którzy chcą i znają robotę, należy nie tylko szanować, ale trzeba ich odpowiednio wynagrodzić.

Cały nasz kraj zalewa powojenna fala strajków, a głównym ich celem jest wyrównanie pejdy robotnika, który sobie na to w zupełności zasługuje.

Gdy wszystko rośnie w cenie, rósć również w odpowiednim stopniu musi wynagrodzenie za pracę. Gdy Unja nasza rośnie i potężnieje finansowo i gospodarczo, zasługi jej urzędników, urzędniczek i pracowniczek oraz sekretarzy i sekretarek Grup powinny być odpowiednio wynagradzane. Będzie to po polsku i po katolicku a sprawiedliwie.

NASZ HONOR:

Unijny nasz honor wymaga, aby podtrzymać podatek narodowy dotąd, dopóki widmo głodu nie zginie i nie przypadnie w krainie mogli i krzyżów, w Polsce niewolnej i głodnej.

To uczynek miłosierdzia tak jasny, to obowiązek tak mały, że staje się przywilejem. Nie chcę nawet namawiać do podtrzymania podatku narodowego, bo wiem że niema na sali Sejmowej ani jednego przeciwnika obojga płci.

Tyczy to także podatku dobrowolnego, albo raczej 10 centowej ofiary, raz na rok, na rzecz najwyższej instytucji naukowej w Stanach Zjednoczonych, tak bowiem nazwać trzeba Seminarium Polskie w Orchard Lake, Michigan.

Maluchna ofiara raz na rok każdego z nas rośnie do poważnych rozmiarów w ogólnej sumie, którą Zarząd Unji wysłał Zarządowi Seminarium.

W ubiegłych pięciu latach w tym dobrowolnym funduszu na naukę i oświatę zebrało się ogółem \$5,120.00 dolarów.

STYPENDJA I STYPENDYŚCI:

Księgi naszej Unji wykazują, że 221 dawnych stypendystów zalega w opłacie i zwrocie pomocy naukowej sumy poważnej, która wynosi \$51,000.00.

Aby pożyczki stypendjalne zmniejszyć i mieć poważny stypendjalny fundusz do rozporządzenia, Komisja Oświaty

zachęcała do spłat tych stypendjów i nawoływała zamożnych stypendystów, aby zwrócili pożyczone sumy. Nasz redaktor po swojemu prosił i groził, wołając i pisząc o zwrót tych sum.

Za cały okres udzielonych stypendjum zebraliśmy w spłatach stypendjalnych sumę \$10,312.50. Pozostaje jeszcze do skolektowania \$40,787.50.

Musimy stale prowadzić kampanję i listowną i prasową, aby te zaległości zostały spłacone. Im prędzej to się stanie, tym więcej będziemy mogli udzielać pomocy w naukach biednym a zdolnym studentom i studentkom, którzy naszej pomocy coraz więcej i częściej potrzebować będą.

REALNOŚCI I INWESTYCJE:

Delegaci i delegatki Sejmu 20-go w Erie pamiętają, że w moim sprawozdaniu na tenże Sejm podałem, iż wówczas miała Unja Polska 33 realności przejętych z powodu niespłacania hipotek przez byłych właścicieli. Od czasu 20-go Sejmu zmuszeni byliśmy przejąć 21 dodatkowych realności, obciążonych hipotecznymi długami.

W ciągu naszego urzędowania od Sejmu 20-go sprzedaliśmy tych realności 52, pozostają jeszcze 2 realności.

Pragnę tu nadmienić, że sprzedaż tych realności we większej liczbie dokonywaną została bez płacenia komisowego agencjom realnościowym. Sprzedaży tych dokonywaliśmy sami.

FINANSE:

Proszę bardzo Wysoką Izbę Sejmową zwrócić pilną uwagę na stan finansowy Unji Polskiej. Jak jest już wiadomem, że z powodu zakazu przez Władze Federalne Sejm 21-szy nie mógł się odbyć w roku 1945, wobec tego Zarząd Główny, aby ogół unijny poinformować o stanie kasy unijnej, zaangażował rachunkowych ekspertów, czyli rachmistrzów (Public Accountants) do obliczenia całego majątku Unji Polskiej i przygotowania raportu za ostatnie cztery lata, począwszy od 1-go lipca 1941 do 30-go czerwca 1945, poczem raport ten w dwóch egzemplarzach w miesiącu październiku 1945 został

wysłany do wszystkich Sekretarzy i Sekretarek Grup Unijnych, i był wszechstronnie omawiany na szpaltach organu unijnego, a dziś na Sejmie każdy delegat i każda delegatka otrzymali ten raport i dodatkowe sprawozdanie finansowe, zbyteczną więc byłoby dla mnie rzeczą powtarzać te cyfry szczegółowo jeszcze raz. Uczynię to ogólnie, aby Wysokiej Izbie Sejmowej znany był ogólny stan członkostwa i majątku Unji Polskiej. A więc:

Unja Polska posiada obecnie w swych szeregach 241 Grup w Wydziale Starszych. Wydział ten liczył dnia 30-go czerwca 1946 roku 19,962 członków i członkiń, a wszyscy ubezpieczeni byli na sumę \$13,898,408.

W Wydziale Małoletnich Unja Polska ma 203 Towarzystw. Wydział ten liczył dnia 30-go czerwca b. r. 7,846 członków i członkiń, których ubezpieczenie wynosiło \$2,390,500. Razem w Wydziale Starszych i w Wydziale Małoletnich Unja Polska liczyła z dniem 30-go czerwca 1946 roku 27,808 członków i członkiń.

Stopa wypłacalności Certyfikatów Unji Polskiej wynosi z dniem 1-go stycznia 1946 w Pennsylvania 104.8%, zaś w Stanie Illinois 107.9% procent.

URZĘDOWY ORGAN:

Pozostaje mi jeszcze jedna dziedzina do omówienia, a mianowicie nasz urzędowy organ. Jest to jedna ze stałych bolączek Zarządu Głównego, nic więc dziwnego, że wszyscy pytają się zdajemy: co z tym fantem zrobić?

Zarzuty opiewają, że nasz organ jest: po pierwsze za mały i że musimy go powiększyć. A po drugie koszt jego dla każdego członka jest minimalny, trzeba więc organowi pospieszyć z pomocą.

Zanim jednak załatwimy tę trudną sprawę, muszę zaznaczyć z przyjemnością, że chociaż nasza gazetka jest mała, ale zawierała mądre artykuły, które wychodziły z pod pióra starego i wytrawnego dziennikarza, ogólnie znanego. Jest nim p. Franciszek S. Barć, który nam redagował organ urzędowy przez ostatnie dwa lata i to redagował na daleki dystans gdyż mieszkał w Evanston, Ill., niedaleko Pana Cenzora.

Chociaż zajęty stale w innym zawodzie, ten najstarszy obecnie polski dziennikarz, zgodził się za skromnym wynagrodzeniem być naszym redaktorem.

Jakie ma pióro, o tym wiedzą ci, którzy czytają jego artykuły od 38 lat, a w naszym Górniku czytawali artykuły wstępne, Gawędy z Sekretarzami, Spostrzeżenia "Przy Świetle Latarki" i jego Kroniki Tygodniowe.

Zna on dobrze naszą Unję, gdyż w latach 1907 i 1908, gdy jeszcze nasz organ nazywał się Unja Polska, był jego redaktorem ówczasnie w Buffalo, N. Y. Dlatego też gdy będzie mowa o organie, proszę aby mu Izba Sejmowa udzieliła głosu jako fachowemu znawcy i znanemu dziennikarzowi.

Napewno nam doradzi nasz Prawdzic jak powiększyć nasz organ i jak go urozmaicić, aby nam był większą pomocą w wielkim rozwoju Unji Polskiej.

ZAKOŃCZENIE:

Dobiegam do końca mego sprawozdania, a czego tu nie dopowiedziałem, z pewnością uzupełnią interpelacje, do których zawsze jestem gotowym.

Za parę tygodni minie lat 25, gdy Wasz Warakomski został poraz pierwszy wybranym Sekretarzem Generalnym Unji Polskiej na Sejmie Unji w Pittsburghu w roku 1921.

Wasze zaufanie i współpraca, drodzy memu sercu Bracia i Siostry w Unji Polskiej, Wasze rady i wskazówki, a nawet Wasza nieraz krytyka, doprowadziły tę naszą Unję do obecnej wielkości i potęgi. Za to zaufanie i za tę współpracę za serdeczne słowa zachęty i za gorzką krytykę, wszystkim dziękuję z całego serca słowami dwoma "Bóg Zapłać".

Dziękuję Przewielebnemu Duchowieństwu Polskiemu, które mi zawsze cennymi radami ułatwiało pracę zawodową i wskazywało jak dążyć do celu.

Dziękuję naszym delegatkom i Unistkom Wydziału Kobiet za pomoc w pracach sekretarskich.

Dziękuję naszym delegatom i Braciom, że ze serca pomagali mi a często wybierali na Sejmie urzędnikiem wyborem jednogłośnie.

Dziękuję Kolegom i Koleżankom w Zarządzie Głównym i Radzie Nadzorczej za kooperację i mądre wnioski na posiedzeniach. Dziękuję moim współpracownikom biurowym za ich wierną i sumienną pracę.

Całej Unji Polskiej dziękuję i wszystkim Unistom i Unistkom zapewnieniem, że gotów jestem zawsze do pracy, by ta nasza Unja Polska w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki była jeszcze większą i jeszcze potężniejszą.

A przepełniony uczuciami wdzięczności i radości wołam na Sejmie 21-ym Unji tak, jak wołali ci, którzy w roku 1791 układali Konstytucję 3-go Maja: WIWAT UNJA! WIWAT SEJMU! WIWAT BRACIA I SIOSTRY! WIWAT DELEGATKI I DELEGACI SEJMU 21-go!

Dziękuję!

S. W. WARAKOMSKI, Sekretarz Generalny
Unji Polskiej
w Stanach Zjednoczonych Półn. Ameryki

Bardzo obszernie sprawozdanie Sekretarza Generalnego określające dokładnie czynność Unji Polskiej we wszystkich sprawach organizacyjnych i narodowych jak również pod względem ulepszenia systemu organizacyjnego, na wniosek del. Alojzego Lasek, poparty przez del. Teklę Winiarską, sprawozdanie przyjęło.

Ze względu iż Sekretarz Generalny S. W. Warakomski w swym sprawozdaniu wspomniał o kilku zmarłych zasłużonych członkach, wobec tego del. J. Potaśnik stawia wniosek aby Izba raczyła uczcić wszystkich zmarłych przez powstanie. Izba powstała na jedną minutę, a Wiel. Ks. Kapelan odmówił Modlitwę.

Przewodniczący Z. Grabowski, mianuje poszczególne Komisje, a mianowicie:

KOMISJA REZOLUCJI: Ks. Pułk. F. Burant, Stanisław Umowski; Maria Klimek i Walter Polewka.

KOMISJA PRASY: I. V. R. Korzeniewski, Julian Skwara, Franciszek Jeleniewski, Zofia B. Jendrzewska i Franciszek Królak.

KOMISJA PRZYJĘCIA: Ks. P. P. Niebrzydowski, Adw. T. G. Wadziński, Paweł Podkul, Piotr Bonk i Wojciech Bara.

KOMISJA ORGANU: Ks. Ig. J. Ritter, Wm. A. Szymborski, Wojciech Kuliczkowski, George H. Kocyan i Jan Winiarski.

KOMISJA TELEGRAMÓW I KORESPONDENCYJ: Ks. Cezary Malinowski, Tadeusz A. Krzywicki, Elżbieta Ważna i Leokadja Niziołek.

Powołany do sprawozdania Wiel. Ks. Kapelan W. L. Biczysko, w dłuższym przemówieniu zwracał uwagę na wypełnianie obowiązków zastrzegających w Konstytucji Unji Polskiej co do kościoła i wiary naszej. Dziękował delegatom i delegatkom za liczne wzięcie udziału w nabożeństwie żałobnym, prosząc o dalszą współpracę dla dobra naszej Organizacji Unji Polskiej. Sprawozdanie Wiel. Ks. Kapelana W. L. Biczysko Izba przyjęła jednogłośnie przez oklaski.

W dalszym ciągu przystąpił do sprawozdania Kasjer Unji B. C. Rydzewski, wyszczególniając w polskim języku wszystkie pozycje dochodów i rozchodów, jakie delegaci już otrzymali przez publicznych rachmistrzów sporządzone.

Szanowni Delegaci i Delegatki
21-go Sejmu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych
Północnej Ameryki:

Miałem, w poprzednich latach, przyjemność brać udziału w kilku Sejmach Unji Polskiej, lecz dzisiaj poraz pierwszy mam zaszczyt zdać sprawozdanie z moich działalności urzędowych jako Kasjer Unji Polskiej.

Na 20-tym Sejmie był wybrany Kasjerem, śp. Witold G. Krzywicki którego spotkała tragiczna śmierć. Na ten wakans był wybrany przez Zarząd Główny, Pan Michał Podgórski jako tymczasowy Kasjer. Dwa lata temu ja byłem wybrany Kasjerem przez Radę Nadzorczą, za co jestem wdzięczny.

Oprócz wypełniania rutynowych obowiązków, współpracowałem z Zarządem Głównym w różnych sprawach dla dobra naszej organizacji. Poleciłem Zarządowi Głównemu kilka

zmian w trzymaniu rekordów w biurze. Te polecenia były przyjęte i wprowadzone. Także od czasu do czasu poleciłem sprzedanie różnych bondów i zakupieniu innych bondów. Te polecenia były przyjęte przez Zarząd Główny. Później okazało się, że te polecenia były bardzo korzystne dla naszej organizacji. Także poświęciłem dużo czasu, razem z Prezesem i Sekretarzem Generalnym w sprawach sprzedaży posiadłości realnościowych, i innych ważnych sprawach.

Chociaż byłem Kasjerem Unji Polskiej tylko dwa lata, jednakowoż zbadalem książki biurowe z ostatnich pięciu lat, i następujące sprawozdanie składa się ze wszystkich dochodów, rozchodów i majątku od ostatniego Sejmu do 30 Czerwca 1946 roku.

Nim rozpocznę czytanie mego sprawozdania, korzystam z tej okazji i składam członkom Rady Nadzorczej i Zarządu Głównego najserdeczniejsze podziękowanie za ich przychylność i za wybranie mnie Kasjerem Unji Polskiej dwa lata temu. Czy zasłużyłem na ich zaufania i czy mój wybór był korzystnym dla naszej organizacji, zostawiam to do rozsądkowania zacnych delegatów i delegatek.

Składam wam zacni Delegaci i Delegatki, serdeczne życzenia i wszelkiej pomyślności w obradach waszych na tym 21-ym Sejmie Unji Polskiej, i niechaj wasze obrady przyniosą owoc nie tylko w powiększeniu majątku ale i także w wielce potrzebnym wzroście w członkostwie.

Teraz przystępuję do przeczytania mego sprawozdania.

SPRAWOZDANIE KASJERA UNJI POLSKIEJ W STANACH ZJEDNOCZONYCH PÓŁNOCNEJ AMERYKI (WYDZIAŁU STARSZYCH)

od 1-go Lipca 1941 r. do 30-go Czerwca 1946 r.

DOCHÓD

Wyszczególnienie Dochodu

Miesięczne podatki skolektowane od członków i członkiń	\$1,323,121.21
Z funduszu pośmiertnego do funduszu obrotowego, przeniesiona część asesmentów wpłaconych przez członków i członkiń za pierwszy rok należenia	12,619.84
Zwrót pośmiertnego	36.84
Zwrócono do kasy niespienięzone przekazy na pośmiertne	97.95
Procent od hipotek	153,413.38
Procent od bondów	247,011.50
Procent od bankowych depozytów oszczędnościowych	7,983.28
Zaległy procent dopisany do hipotek	693.08
Procent od innych pożyczek	136.83
Dywidenda od akcji	16.69
Z banków zamkniętych na konto depozytów	2.20
Komorne z posiadłości Unji Polskiej w WB	41,116.00
Komorne z innych posiadłości realnościowych	92,668.11
Za meble i przybory biurowe	452.28
Zwrót na konto wydatków z poprzednich czasów	20.67
Zwrót z niespienięzonego przekazu	53.81
Z asesmentów na Seminarium w Orchard Lake	5,120.00
Z asesmentów na Organ Unji	24,993.68
Ofiary na sprawy narodowe i humanitarne	133.00
Zmiana Certyfikatów Ubezpieczenia	45.75
Social Security skolektowane	59.39
Z Wydziału Małoletnich na pokrycie 35% wydatków funduszu obrotowego	70,114.84
Splaty na konto otrzymanych Stypendium	7,037.50
Zyski na sprzedanych posiadłościach realnościowych	6,040.36
Zyski na sprzedanych bondach	59,803.71
Zyski na sprzedanych posiadłościach realnościowych z poprzednich lat	20.94
Różne inne drobne dochody	668.62
RAZEM	\$2,053,481.46

ROZCHÓD

Wyszczególnienie Rozchodu

Pośmiertnego wypłacono	\$1,038,177.52
Na konto pośmiertnego wypłacono	401.41
Wsparcia w kalectwie i chorobach nieuleczalnych	

nych	15,925.00
Wsparcia w starości	72,483.05
Spłat ubezpieczenia (Cash surrender)	6,077.29
Zwrót członkom nadpłaconych podatków	128.67
Dojrzała wartość Certyfikatów (Endowment)	500.00
Zapłacono za urosły procent na zakupionych bondach	19,863.87
Pensje Urzędników	46,653.09
Pensje biuralistek i innych pracowników	25,384.52
Spisane zobowiązanie P. E. Turek	1,639.25
Djeta i koszty podróży urzędników i komitetów w sprawach Unji	17,001.07
Stanowe Departamenta Asekuracyjne, rewizje i sprawozdania	5,342.79
Koszta utrzymania posiadłości Unji Polskiej w Wilkes-Barre, Pa.	33,308.06
Ogólne wydatki utrzymania biura	2,296.84
Komorne za biuro	15,000.00
Koszta utrzymania innych posiadłości realno- ściowych	72,921.16
Ogłoszenia, druki i wszelkie przybory do biura Unji	8,013.44
Znaczki pocztowe, telefony, telegramy, itd.	3,871.18
Honorarium dla Sekretarzy Grup, i wynagro- dzenia za werbowanie nowych członków	27,834.87
Na Seminarium Polski w Orchard Lake	5,120.00
Za wydanie Organu Unji	29,231.30
Lekarzom za egzaminacje nowych kandydatów	5,402.65
Wydatki w sprawach legalnych	786.10
Inne koszty w sprawach legalnych	1,507.26
Za meble i przybory biurowe	452.28
Na konto kosztów Sejmowych	14,391.28
Wynagrodzenie i kosztu Aktuarjusza	5,015.47
Wynagrodzenia i kosztu Rachmistrzów (Public Accountants)	6,915.49
Premium za bondy Sekretarzy i Kasjerów Grup Unji Polskiej	7,184.72
Koszta w realnościowych sprawach legalnych	722.56
Podatki i asekuracja	1,866.23
Ofiary na sprawy narodowe i humanitarne	4,761.57

Wydatki na Kongres Polonii Amerykańskiej	449.25
Stypendium	2,350.00
Prenumerata i podręczniki	252.23
Różne inne drobne wydatki	3,554.70
Straty na sprzedanych posiadłościach realno- ściowych	67,741.51
Straty na sprzedanych bondach	7,436.25
Zniżka książkowej wartości na posiadłościach realnościowych	17,171.67
Zniżka książkowej wartości na posiadłości Unji Polskiej w Wilkes-Barre, Pa.	6,000.00
RAZEM	\$1,601,135.60

ZESTAWIENIE

Dochód

od 1-go Lipca 1941 r. do 30-ga Czerwca 1946 r. \$2,053,481.46

Rozchód

od 1-go Lipca 1941 r. do 30-go Czerwca 1946 r. 1,601,135.60

CZYSTY DOCHÓD ..... \$ 452,345.86

Majątek Unji Polskiej—Wydziału Starszych

1-go Lipca 1941 r. Majątek Unji Polskiej, wy-
nosił \$2,927,010.89

Czysty dochód z ostatnich pięć lat 452,345.86

Dodatek za Social Security i Federalne Podatki
odciągnięte z wypłat pracowników w biurze
Unji 225.09

Majątek Unji Polskiej—Wydziału Starszych—
30-go Czerwca 1946 r. \$3,379,581.84

Wyszczególnienie Majątku—Wydziału Starszych

30-go Czerwca, 1946 r.

ZASOBY

Konto Czekowe:

W Miners National Bank, Nanticoke, Pa. --- \$ 50,794.21

Konto Oszczędnościowe:

W Miners National Bank, Nanticoke, Pa.	41,279.83
W Glen Lyon National Bank, Glen Lyon, Pa.	18,613.16
W Forty Fort State Bank, Forty Fort, Pa.	10,189.29
W Nanticoke National Bank, Nanticoke, Pa.	5,113.49
W Traders Bank & Trust Co., Hazleton, Pa.	300.10

Ogólna gotówka w bankach	\$ 126,290.08
Posiadłości realnościowe Unji Polskiej w W-B	205,293.64
Meble i przybory biurowe	24,988.22
Pożyczki na hipotekach	258,581.92
Inne posiadłości realnościowe	23,067.88
Akcje—Traders Bank & Trust Co., Hazleton, Pa.	70.72
W Bondach Kolejowych	20,680.00
W Bondach Rzeczpospolitej Polskiej	50,000.00
W Bondach Stanów Zjednoczonych (U. S. Treasury Bonds)	2,670,609.38

Ogólne zasoby, książkowej wartości \$3,379,581.84

Powyższy Majątek Znajduje Się w Następujących Funduszach

W funduszu pośmiertnym	\$3,017,780.92
Posiadłości realnościowe Unji Polskiej w Wilkes-Barre, Pa.	205,293.64
Meble i przybory biurowe	24,988.22
Inne posiadłości realnościowe	23,067.88
W funduszu operowanie realności	45,779.23
W funduszu obrotowym	4,619.06
W funduszu żelaznym	10,006.93
W funduszu oświaty	17,817.18
W funduszu młodzieży	7,413.58
W funduszu kalek	8,604.05
W funduszu narodowym	13,986.06
U. S. withheld taxes	200.85
Social Security	24.24

Ogólne fundusze i zobowiązanie książkowej wartości \$3,379,581.84

Sprawozdanie Kasjera Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki

WYDZIAŁU MAŁOLETNIICH

od 1-go Lipca 1941 r. do 30-go Czerwca 1946 r.

DOCHÓD

Wyszczególnienie Dochodu

Miesięczne podatki skolektowane od członków i członkiń	\$ 126,643.30
Z funduszu pośmiertnego do funduszu obrotowego część asesmentów wpłaconych przez członków i członkiń za pierwszy rok należenia	1,133.03
Procent od hipotek	7,217.63
Procent od bondów	12,107.19
Procent od bankowych depozytów oszczędnościowych	5,019.47
Komorne z innych posiadłości realnościowych	3,309.34
Zyski na sprzedanych posiadłościach realnościowych	32.13
Zyski na sprzedanych bondach	5,226.25
Różne inne drobne dochody	15.70

RAZEM .....\$ 160,704.04

ROZCHÓD

Wyszczególnienie Rozchodu

Pośmiertnego wypłacono	\$ 36,477.50
Podatki za przeniesionych członków i członkiń do Wydziału Starszych	7,307.04
Do Wydziału Starszych na pokrycie 35% wydatków funduszu obrotowego	70,114.84
Spłat ubezpieczenia (Cash surrender)	262.80
Zapłacono za urosły procent na zakupionych bondach	459.05
Pensje biuralistek i innych pracowników	4,870.00
Djeta i koszty podróży Urzędników i Komitetów w sprawach Unji	335.00
Koszta utrzymania innych posiadłości realnościowych	

ściowych -----	2,570.74
Ogłoszenia, druki i wszelkie przybory do biura Unji -----	434.25
Honorarium dla Sekretarzy Grup, i wynagrodzenia za werbowanie nowych członków -----	1,954.80
Lekarzom za egzaminacje nowych kandydatów -----	379.00
Wynagrodzenia i koszty Rachmistrzów (Public Accountants) -----	665.00
Koszta w realnościowych sprawach legalnych -----	30.98
Podatki i asekuracja -----	12.00
Różne inne drobne wydatki -----	351.80
Straty na sprzedanych posiadłościach realnościowych -----	3,125.15
Zniżka książkowej wartości na posiadłościach realnościowych -----	581.18
Straty spisane na depozytach w bankach zamkniętych -----	3,237.64
RAZEM -----	\$ 133,168.77

ZESTAWIENIE

Dochód

od 1-go Lipca 1941 r. do 30-go Czerwca 1946 r. \$ 160,704.04

Rozchód

od 1-go Lipca 1941 r. do 30-go Czerwca 1946 r. 133,168.77

Czysty dochód ----- \$ 27,535.27

Majątek Unji Polskiej—Wydziału Małoletnich

Majątek Unji Polskiej, 1-go Lipca 1941 r. wynosił ----- \$ 238,284.30

Czysty dochód z ostatnich pięć lat ----- 27,535.27

Dodatek za Social Security i Federalne podatki odciągnięte z wypłat pracowników w biurze Unji ----- 24.90

Majątek Unji Polskiej—Wydziału Małoletnich —30-go Czerwca 1946 r. ----- \$ 265,844.47

Wyszczególnienie Majątku—Wydziału Małoletnich

30-go Czerwca 1946 r.

ZASOBY

Konto Czekowe:

W Miners National Bank, Nanticoke, Pa. ---\$ 3,571.54

Konto Oszczędnościowe

W Miners National Bank, Nanticoke, Pa. 43,965.44

W First National Bank, Mocanaqua, Pa. 4,727.24

W Peoples Bank, Nanticoke, Pa. 4,683.46

Ogólna gotówka w bankach ----- \$ 56,947.68

Meble i przybory biurowe ----- 2,526.26

Pożyczki na hipotekach ----- 15,526.78

W Bondach Stan. Zj. (U. S. Treasury Bonds) ----- 190,843.75

Ogólne książkowe zasoby—Wydz. Małol. ..\$ 265,844.47

Powyższy Majątek Znajduje Się w Następujących Funduszach

W funduszu pośmiertnym ----- \$ 262,854.64

Meble i przybory biurowe ----- 2,526.26

W funduszu obrotowym ----- 438.67

W U. S. withheld taxes ----- 22.20

W Social Security ----- 2.70

Ogólne książkowe fundusze i zobowiązania ..\$ 265,844.47

Połączone Zestawienie Wydziału Starszych i Wydziału Małoletnich

od 1-go Lipca 1941 r. do 30-go Czerwca 1946 r.

DOCHÓD—Wydziału Starszych ----- \$2,053,481.46

DOCHÓD—Wydziału Małoletnich ----- 160,704.04

Ogólny dochód ----- \$2,214,185.50

ROZCHÓD—Wydziału Starszych ----- \$1,601,135.60

ROZCHÓD—Wydziału Małoletnich ----- 133,168.77

Ogólny rozchód ----- \$1,734,304.37

Ogólny czysty dochód za ostatnie pięć lat ..\$ 479,881.13

Majątek Unji Polskiej, 1-go Lipca 1941 r.

Wydziału Starszych ----- \$2,927,010.89

Wydziału Małoletnich ----- 238,284.30

Razem ----- \$3,165,295.19

Dodając

Ogólny czysty dochód z ostatnich pięć lat ----- 479,881.13

Skolektowane Social Security i U. S. withheld taxes ----- 249.99

Ogólny majątek Unji Polskiej—Wydziału Starszych i Wydziału Małoletnich—30-go Czerwca, 1946 r. ----- \$3,645,426.31

Połączone Sprawozdanie Zasobów, Funduszków i Zobowiązań Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych
Północnej Ameryki, Wydziału Starszych i Wydziału Młodszych z Dnia 30 Czerwca 1946 r.,
Porównując z Dniem 1-go Lipca 1941 r.

ZASOBY:

	1 Lipca 1941 r.	30 Czerwca 1946	Wzrost	Ubytek
Gotówka:				
W bankach na konto cząkowe	\$ 7,457.23	\$ 54,365.75	\$ 46,908.52	\$
W bankach na konto oszczędnościowe	292,767.44	128,872.01		163,895.43
W bankach zamkniętych	4,272.74	.00		4,272.74
Posiadłości realnościowe Unji Polskiej w w Wilkes-Barre, Pa.	209,597.44	205,293.64		4,303.80
Meble i przybory biurowe	26,882.30	27,514.48	632.18	
Pożyczki na hipotekach	960,961.45	274,108.70		686,852.75
Inne posiadłości realnościowe	215,479.49	23,067.88		192,411.61
Akcje	70.72	70.72		
W bondach kolejowych	100,191.25	20,680.00		79,511.25
W Bondach Rzeczypospolitej Polskiej	50,000.00	50,000.00		
W Bondach St. Zj. (U. S. Treas. Bonds)	1,296,927.38	2,861,453.13	1,564,525.75	
Inne zasoby	687.75	.00		687.75
Ogólne zasoby książkowej wartości	\$3,165,295.19	\$3-645,426.31	(\$ 480,131.12)	

FUNDUSZE I ZOBOWIĄZANIA:

W funduszu pośmiertnym	\$2,665,768.49		Ubytek	Wzrost
Posiadłości realnościowe Unji Polskiej w		\$3,280,635.56		\$ 614,867.07

Wilkes-Barre, Pa.

Meble i przybory biurowe	209,597.44	205,293.64	4,303.80	
Inne posiadłości realnościowe	26,882.30	27,514.48		632.18
W funduszu operawnia realności	215,479.49	23,067.88	192,411.61	
W funduszu obrotowym	19,400.25	45,779.23	6,789.32	26,378.98
W funduszu żelaznym	11,847.05	5,057.73		3,246.16
W funduszu oświaty	6,760.77	10,006.93		15,527.84
W funduszu Młodzieży	2,289.34	17,817.18		5,623.52
W funduszu kalek	1,790.06	7,413.58		3,124.05
W funduszu narodowym	5,480.00	8,604.05		13,986.06
W U. S. Withheld taxes	.00	13,986.06		223.05
W Social Security	.00	223.05		26.94
Ogólne fundusze i zobowiązania książ- kowej wartości	\$3,165,295.19	\$3-645,426.31	(\$ 480,131.12)	
				\$1,815,571.18
				\$1,815,571.18

Dnia 17-go Września, 1946.

B. C. RYDZEWSKI, Kasjer Unji Polskiej
w Stan. Zjed. Póin. Am.

W tymże czasie przybyli na salę Oscar A. Kottler Deputy Insurance Commissioner of the State of Pennsylvania oraz Maurice N. LaVita, Chief Life Actuary of Insurance Department of the State of Pennsylvania, którzy tłumaczyli obszernie stan finansowy naszej Organizacji, dając uznanie Urzędnikom za wzorowe wypełnianie swych obowiązków. Zwrócił jednak uwagę pan M. N. LaVita, że niektóre reformy są pożądane aby uchronić naszą Organizację od punktu niebezpiecznego do którego powoli zdąża.

Żądane wyjaśnienia w niektórych sprawach przez nich poruszone zostały udzielone ku zupełnemu zadowoleniu delegatów którzy tego żądali a między innymi: Del. S. J. Winiarski, del. A. Loferski, del. T. Krzywicki, del. Adw. T. Wadziński i wielu innych delegatów. Po wyczerpaniu kwestji Prezes K. Siemiński podziękował im za przybycie i udzielenie wyczerpujących wyjaśnień.

Nastąpiło sprawozdanie pierwszego Rewizora, del. W. A. Bujno:

Wysoka Izba Poselska Sejmu 21-go Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki:

Jako pierwszy rewizor Unji Polskiej, mam zaszczyt stanąć dziś przed Wysoką Izbą Sejmu 21-go i złożyć Jej sprawozdanie z mojej 5-letniej pracy i działalności w zakres mego urzędu wchodzących.

Szczegółowe sprawozdanie finansowe Unji Polskiej za ostatnie 5-lecie sporządzone przez specjalnych Rachmistrzów naznaczonych przez Cenzora Unji Polskiej, otrzymali już Szanowni Delegaci i Delegatki, a więc moje sprawozdanie z natury rzeczy musi być krótkie i zwięzłe ażeby jednego i tego samego nie powtarzać dwa razy.

Dlatego też zaznaczę tu że Ja i dwaj inni Rewizorzy badaliśmy książki finansowe Unji Polskiej co 6 miesięcy, i zawsze znajdowaliśmy wszystkie pozycje finansowe w jak najlepszym porządku i zgodne z ogólnymi cyframi majątku Unijnego.

Udawaliśmy się również od czasu do czasu do banku gdzie przeglądaliśmy i badaliśmy wszystkie Bondy i papiery

wartościowe należące do Unji Polskiej i znajdowaliśmy że są one zarejestrowane na jej imię i że zgadzają się z odnośnymi zapiskami.

W każdym posiedzeniu zarządu centralnego, brałem czynny udział i zabierałem głos we wszystkich sprawach na dobro Unji Polskiej.

Kiedykolwiek zarząd centralny uważał za stosowne wydelegować mnie w roli reprezentanta Unji Polskiej, stosowałem się zawsze do polecenia, zawsze w duchu jak najlepszej reklamy i korzyści dla Unji Polskiej.

W zakończeniu mego sprawozdania pozwolę sobie podnieść i podkreślić fakt że w łonie zarządu centralnego jak zawsze tak i w ostatnim 5-leciu panowała przykładna zgoda, harmonja i wzajemna współpraca. Każdy z osobna i wszyscy razem członkowie zarządu centralnego starali się ze wszelkich sił i możliwości ażeby organizacja nasza stale wzrastała w liczebność, majątek, wpływy i znaczenie. A że starania te i wysiłki były owocne, wiadomo już o tem Wysokiej Izbie Sejmowej.

Kończąc niniejsze sprawozdanie składam wysokiej Izbie Sejmowej moje szczere podziękowanie za łaskawe wysłuchanie takowego, a kochanej Braci Unijnej za zaufanie jakim darzono mnie na urządzie pierwszego Rewizora podczas minionego 5-lecia.

WACŁAW J. BUJNO,
Pierwszy Rewizor Unji Polskiej w S. Z. P. A.

Sprawozdanie pierwszego Rewizora na wniosek del. J. Knapczyk, poparty przez del. H. Warchał przyjęto.

Zabiera głos del. W. A. Podwójski, twierdząc, że rozległe sprawozdania niektórych urzędników zniechęcają delegatów aby takowe w przyszłości były o wiele krótsze dla oszczędzenia czasu.

Dalsze sprawozdanie Lekarza Naczelnego Dr. Edw. J. Kielar.

Na wniosek del. K. Zapotoczny, poparty przez del. W. J. Bujno, przyjęto w całości.

**Sprawozdanie Lekarza Naczelnego Unji Polskiej
w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki
Na Sejm XXI-szy**

Szanowni Posłowie i Posłanki
Sejmu XXI-go Unji Polskiej:

Z największą przyjemnością poraz trzeci mam zaszczyt być powołanym do zdania Wam Szanowne Posłanki i Posłowie mojego sprawozdania z działalności moich przez przeciąg ostatnich,—tym razem, pięciu lat.

Jak w pierwszej i drugiej, tak i w trzeciej kadencji starałem się jak najsumiennie i według możliwości sprawować obowiązki Lekarza Naczelnego w zakresie urzędu tego wchodzące—stosując się zawsze ściśle do Ustaw, Reguł i Przepisów Konstytucji.

Czynny udział brałem we wszystkich regularnych i specjalnych posiedzeniach Zarządu Głównego, jak również i rozmaitych posiedzeniach różnych Komisji do których jako Lekarz Naczelnny zostałem powołany.

Aplikacje dla nowo wstępujących, ponownie starałem się ulepszyć tak—że gdy takowe zostały i zostaną w przyszłości sumiennie przez lekarzy egzaminujących nowych kandydatów wypełnione—aplikacje takie przedstawiać będą bardzo czysty i jasny obraz stanu zdrowia kandydata lub kandydatki zapisujących się do Unji Polskiej.

Sporządziłem także do użycia w wypadkach gdzie obowiązkiem jest uzyskać prawdziwego rekordu, choroby czy też kalectwa członków Unji, list, za pomocą którego, dopuszcza się czyto Agenta Kompanji czy też innego urzędnika do Lekarza, szpitala, kliniki, czy też sanatorium, bez którego to celu zbadania rekordów przedtem nie dopuszczono. Zarząd Główny "Upoważnienie" czyli list zatwierdził i uchwalił przyjąć i takowy w czyn wprowadzono, co wiele się już przysporzyło w zaoszczędzaniu nie należnych wypłat czyto pośmiertnego, w chorobach nieuleczalnych lub kalectwie.

Od Sejmu XX-go do 1-go lipca 1946 roku, rekomendowałem Zarządowi Głównemu do przyjęcia do Unji Polskiej razem nowych członków i członkiń do Wydziału Starszych 2,138,

zaś do Wydziału Małoletnich 1,194 nowych członków i członkiń.

Z braku dostatecznego zdrowia i innych ważnych przyczyn poleciłem odrzucić 86 kandydatów i kandydatek Wydziału Starszych zaś 4 z Wydziału Małoletnich.

Wstrzymanych z braku dowodu wieku i innych poważniejszych wymagań pozostaje 5.

Stosownie do Reguł, Ustaw i Przepisów Konstytucji Unji Polskiej Artykułu 18-go paragrafu 1-go do 11-go, poleciłem Zarządowi Głównemu do uchwalenia wsparć w chorobach nieuleczalnych 104 członkom Unji Polskiej, zaś w kalectwie 29-ciu członkom, razem 133.

Inne zaś prośby wniesione, które nie wchodziły w zakres chorób i kalectw Konstytucją Unji Polskiej określonych, polecone zostały do odrzucenia, a tych było w liczbie 40. Jednemu polecono udać się do obecnego Sejmu, lecz ten w międzyczasie zmarł.

Poniżej podaję ilość wypadków śmierci oraz przyczyny tychże, tak Wydziału Starszych jako też i Wydziału Małoletnich, a mianowicie:

Wydział Starszych Unji Polskiej

Od 1-go lipca 1941 roku, czyli za okres od ostatniego Sejmu 20-go Unji Polskiej, do 30-go czerwca 1946 roku, Sejmowi 21-go, wypadków śmierci razem było 1,694. Członkowie i członkinie ci zmarli na choroby następujące, a mianowicie:

Na chorobę serca, 65.

Innych chorób serca z dodatkowymi chorobami jakto: Śledziony, żółci, Wątroby, Wóla, Kiszek, i tak dalej, 477.

Na Raka: Piersi, Płuc, Żołądka, Macicy, Gruczołów, Kiszki odchodowej, Szczęki, Wątroby, Mleczka, Ust i Nóg, 183.

Na Zapalenie Płuc, 115.

Na Krwiotok Mózgu, Płuc, Kiszek i żołądka, 105.

Na Suchoty Płuc, 75.

Zabitych na Ostatniej Wojnie, 63.

Zabitych w wypadkach, jak kopalni Węgla, na ulicy, itd., 62.

Stwardnienie żył, 38.
 Choroba Krwi i Mózgu, 20.
 Chorobę Nerek, 41.
 Na Chorobę Piersi, 48.
 Na Pulmonary Edema, 19.
 Na Asthmę (Duszność), 19.
 Na Apopleksję, 22.
 Na Cukrzycę, 21.
 Na Coronary Occlusion, 43.
 Na Chorobę Płuc i Wątroby, 10.
 Na Zatrucie Krwi, 19.
 Na Reumatyzm, 13.
 Niedokrwistość, 15.
 Komplikację Chorób, 15.
 Starość, 12.
 Pęknięcie Czaszki, 5.
 Wól (Goitre), 6.
 Na Wrzody w żołądku, Płucach i na Karku, 12.
 Utopiło się, 2.
 Toxemia, 1.
 Na żółtaczkę, 3.
 Pernicious Anemia, 2.
 Zastrzelonych, 3.
 Samobójstwo Popelniło, 8.
 Syphilis, 2.
 Wstrząśnienie po operacyjne, 5.
 Spadnięcie ze Schodów, 2.
 Pomieszanie Zmysłów, 3.
 Zapalenie ślepej Kiszki, 4.
 Rupturę, 2.
 Operacja, 8.
 Opuchlina, 2.
 Na Obstrukcję Kiszek, 8.
 Wrzód Pęcherza, 4.
 Lukemia (Choroba Krwi), 3.
 Straconych Bez Odnalezienia, 2.
 Malaria, 1.
 Wrzód w żołądku i na Mózgu, 5.
 Na Paraliż, 3.
 Na Złamanie Krzyża, 1.

Zabitych Przez Piorun, 1.
 Addisons Disease, 1.
 Brights Disease, 2.
 Chorobę Serca i Płuc, 7.
 Na Chorobę żył, 9.
 Na Chorobę Biodra, 1.
 Coronary Embolism, 12.
 Nagłą Śmiercią Zmarło, 4.
 Hodgkins Disease, 3.
 Spinal Meningitis, 5.
 Na Influenzę, 4.
 Otrucie Alkoholem, 6.
 Otrucie, 5.
 Pulmonary Embolism, 10.
 Paraliż Gardła, 4.
 Epileptic Attack, 1.
 Wysokie Ciśnienie Krwi, 2.
 Spaliło się, 2.
 Suchoty Biodra, 1.
 Z Różnych Innych Chorób, 17.
 Razem 1,694.

Wydział Starszych—Adult Division
 Dead at Attained Ages

Zmarli Członkowie i Członkinie Przy Śmierci Liczyli Lat

W	Wieku	Członków	W	Wieku	Członków
19	-----	4	32	-----	5
20	-----	5	33	-----	6
21	-----	5	34	-----	13
22	-----	7	35	-----	8
23	-----	4	36	-----	7
24	-----	22	37	-----	6
25	-----	8	38	-----	9
26	-----	6	39	-----	5
27	-----	8	40	-----	7
28	-----	11	41	-----	6
29	-----	5	42	-----	5
30	-----	8	43	-----	10
31	-----	6	44	-----	7

W Wieku	Członków	W Wieku	Członków
45	13	52	33
46	19	53	57
47	18	54	58
48	26	55	46
49	23	56	70
50	29	57	73
51	32	58	67

Zmarli Członkowie i Członkinie Przy Śmierci Liczyli Lat

Wiek	Członków	Wiek	Członków
59	54	76	28
60	45	77	25
61	58	78	15
62	59	79	22
63	60	80	24
64	49	81	10
65	51	82	14
66	48	83	13
67	39	84	3
68	64	85	10
69	47	86	7
70	27	87	3
71	33	88	3
72	40	89	2
73	24	90	1
74	26	91	1
75	31	94	1

Razem Członków i Członkiń 1,694

Czas Należenia do Unji Polskiej Zmarłych Członków

Ile Lat	Liczba Członków	Ile Lat	Liczba Członków
2 miesiące	1	5 lat	24
7 miesięcy	1	6 lat	14
1 rok	6	7 lat	10
2 lata	10	8 lat	9
3 lata	11	9 lat	12
4 lata	14	10 lat	19

Ile Lat	Liczba Członków	Ile Lat	Liczba Członków
11 lat	10	34 lata	56
12 lat	14	35 lat	79
13 lat	15	36 lat	50
14 lat	15	37 lat	59
15 lat	24	38 lat	53
16 lat	27	39 lat	36
17 lat	31	40 lat	32
18 lat	28	41 lat	25
19 lat	27	42 lata	23
20 lat	45	43 lata	20
21 lat	24	44 lata	22
22 lata	35	45 lat	20
23 lata	32	46 lat	22
24 lata	32	47 lat	15
25 lat	62	48 lat	11
26 lat	65	49 lat	14
27 lat	53	50 lat	9
28 lat	94	51 lat	10
29 lat	81	52 lata	5
30 lat	84	53 lata	3
31 lat	61	54 lata	3
32 lata	70	55 lat	2
33 lata	65		

Razem Członków Zmarłych 1,694

Czas Należenia do Unji Polskiej Zmarłych Członków

W wieku	Członków
od 16 do 20 zmarło	4
od 20 do 30 zmarło	81
od 30 do 40 zmarło	73
od 40 do 50 zmarło	134
od 50 do 60 zmarło	519
od 60 do 70 zmarło	520
od 70 do 80 zmarło	271
od 80 do 90 zmarło	89
od 90 do 94 zmarło	3

Razem zmarło członków 1694

Wydział Małoletnich Unji Polskiej
Wypadków Śmierci, Przyczyna Tejże oraz Czas Należenia do
Wydziału Małoletnich od 1-go Lipca 1941
do 30-go Czerwca, 1946 Roku

	Członków
Zmarło	
Zabitych na Wojnie	59
Na Suchoty	19
Chorobę Serca	13
W różnych wypadkach zabitych	7
Na zapalenie płuc zmarło	5
Chorobę Nerek	4
Epilepsy	2
Zabitych w kopalni węgla	2
Zabitych spadnięciem	2
Meningitis	2
Wrzód w żołądku	2
Wystrzałem ze strzelby	1
Chorobę płuc	1
Operacja żołądka	1
Połów	2
Zapalenie ślepej kiszki	1
Naroś w żołądku	2
Wstrząśnienie po operacyjne	1
Alkoholizm	1
Śpiącą chorobę	1
Cukrzycę	1
Stwardnienie wątroby	1
Lukemia	1

Razem Zmarło Członków i Członkiń 131

Wydział Małoletnich—Juvenile Division
Od 1-go Lipca 1941 do 30-go Czerwca 1946 Zmarło
Członków w Wydziale Małoletnich
Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki
Jak Następuje:

w wieku	członków	w wieku	członków
4 miesiące	1	1 rok	2
7 miesięcy	1	3 lata	1
9 miesięcy	1	4 lata	2

W Wieku	Członków	W Wieku	Członków
8 lat	2	25 lat	7
10 lat	1	26 lat	5
13 lat	1	27 lat	10
14 lat	4	28 lat	7
15 lat	2	29 lat	5
16 lat	3	30 lat	4
17 lat	3	31 lat	4
18 lat	5	32 lata	2
19 lat	7	33 lata	1
20 lat	11	34 lata	2
21 lat	8	35 lat	3
22 lata	9	36 lat	1
23 lata	7	39 lat	1
24 lata	7	40 lat	1

Razem zmarło członków i członkiń 131

Zmarli
Wydział Małoletnich—Juvenile Division
Czas Należenia do Wydziału Małoletnich

Ile Lat	Liczba Członków	Ile Lat	Liczba Członków
20 dni	1	14 lat	5
2 miesiące	1	15 lat	9
7 miesięcy	1	16 lat	9
8 miesięcy	1	17 lat	8
9 miesięcy	1	18 lat	10
10 miesięcy	2	19 lat	8
2 lata	2	20 lat	7
4 lata	1	21 lat	7
6 lat	1	22 lata	9
7 lat	2	23 lata	7
8 lat	1	24 lata	2
9 lat	2	25 lat	4
10 lat	8	26 lat	3
11 lat	4	27 lat	2
12 lat	5	30 lat	2
13 lat	5	31 lat	1

Razem zmarłych członków i członkiń 131

Czas Należenia do Wydziału Małoletnich
Zmarłych Członków

	członków
Od urodzenia aż do 1-go roku życia	3
Od roku 1 do 10	7
Od roku 10 do 20	26
Od roku 20 do 30	76
Od roku 30 do 40	19
<hr/>	
Razem zmarłych członków i członkiń	131

Wydział Starszych Unji Polskiej

Od 1-go lipca 1941 do 30 czerwca 1946 przejrzałem i zatwierdziłem do przyjęcia nowych aplikacyj 2,138.

Odrzuciłem nowych kandydatów nie nadających się do przyjęcia 86.

Wypadków chorób nieuleczalnych w zakresie od lipca 1, 1941 do 30 czerwca 1946 było razem 104, w Kalectwie 29, razem 133.

Odrzuciłem, czyli stosując się do Ustaw i Przepisów Konstytucji Unji Polskiej, którym nie możliwym było wsparcia w chorobach nieuleczalnych lub kalectwie uchwalić, dla tego, że nie wchodziły w zakres chorób nieuleczalnych i kalectw określonych w Konstytucji Unji Polskiej, razem 40.

Kończąc to moje szczegółowe sprawozdanie, polecam się łaskawym względem Szanownych Posłów i Posełek Sejmu 21-go i życzę z głębi serca mojego Wysokiej Izbie Sejmowej jak najpomyślniejszych obrad dla dobra i rozwoju naszej ukochanej Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki,

Pozostaje, Wam do usług,
oddany,

DR. EDWARD J. KIELAR, Lekarz Naczelny
Unji Polskiej w S. Z. P. A.

Sprawozdanie Adwokata Unji Polskiej
w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki

WYSOKA IZBO POSELSKA:

Mam zaszczyt przedstawić niniejszem wysokiej Izbie Poselskiej krótkie sprawozdanie mojej czynności jako Adwokat Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki. Wiele spraw było załatwionych, większość których są pokryte w sprawozdaniach głównych Urzędników Unji Polskiej i o których niechęć tu wspominać ażeby nie zabierać wam za wiele drogiego czasu.

Z małymi tylko wyjątkami, byłem obecny na każdym posiedzeniu Zarządu Głównego, jakoteż na posiedzeniach różnych Komisji do których zostałem naznaczony.

Wydałem pisemne opinie, doręczone Zarządowi Głównemu, co do różnych spraw i pretensji, oraz ustne opinie podczas posiedzeń Zarządu i różnych Komisji.

Przygotowałem i doręczyłem wszelkie różne dokumenta jak Pełnomocnictwa, Rezolucje, Bondy, Kontrakty, itp., żądane odemnie przez Zarząd Główny.

Wszystkie sprawy dotyczące się pośmiertnego, polecane mi do załatwienia, zostały załatwione polubownie.

Pozatem, przytaczam pod uwagę Izby, tylko kilka ważniejszych spraw, które załatwiłem od ostatniego Sejmu.

Na pierwszym miejscu było przygotowanie Certyfikatu Ubezpieczenia opłacanego przez 20 lat, któremu uzyskano aprobaty Departamentów Asekuracyjnych we wszystkich Stanach gdzie Unja Polska prowadzi interes.

Druga sprawa było przetłómaczenie na język angielski podręcznika informacyjnego dla Sekretarzy i Sekretarek o ubezpieczeniu według Tabel Wydziału Starszych i Tabel Wydziału Małoletnich.

Trzecia sprawa była sprawienie nowej Deklaracji Zdrowia, jakoteż uzyskania dlań aprobaty Departamentu Asekuracyjnego.

Inne sprawy, na które pozwalam sobie zwrócić uwagę były: pierwsze, zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą nowego Kapelana, Ks. W. L. Biczysko po zgonie Ks. Prałata Stanisława E. Szpotańskiego, i wybór Wice-Kapelana, Ks. S. J. Cituk; drugie, wybór p. B. C. Rydzewskiego na Kasjera, po śmierci śp. W. G. Krzywickiego.

Najważniejszą z wszystkich spraw, jest sprawa rejestracji w Stanie New York. Do pomocy w tej sprawie, zaangażowałem Mecenasa Geo. H. Zatora, adwokata praktykującego w Stanie New York, i członka Unji Polskiej, do przeprowadzenia rokowań z Komisarzem Asekuracyjnym. Niestety, Departament Asekuracyjny w Stanie New York nie uznał naszej aplikacji o rejestrację, a stanowisko powzięte przez to Biuro względem tej sprawy wyłożone jest w liście pisanym do adwokata Zatora. Odbitka owego listu jest w niniejszym załączona w całości.

Nie mogę ominąć także odłożenia 21-go Sejmu, który miał się odbyć we Wrześniu, 1945 roku. Zarząd Główny oddał całą tę sprawę w moje ręce z poleceniem, ażeby użyć wszelkich środków by uzyskać pozwolenstwo od Władz Rządowych na odbycie Sejmu w czasie przeznaczonym przez Sejm 20-ty w Erie, Penna. Niestety, pomimo tego, że starałem sumiennie w różny sposób otrzymać pozwolenstwo, nasza aplikacja nie była uwzględniona i Sejm 21 musiał być odłożony.

Na zakończenie, pragnę podziękować wszystkim za to głębokie zaufanie dotychczas pokładane we mnie jako Doradcy Prawa, i życzę Szanownym Posłom i Poselkom Sejmu 21-go jak najpomyślniejszych obrad dla dobra i rozwoju Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki.

ZYGMUNT GRABOWSKI

STATE OF NEW YORK INSURANCE DEPARTMENT

ALBANY

Louis H. Pink, Superintendent of Insurance
September 17, 1942

COPY

George H. Zator, Esq.,
6920 Fresh Pond Road,
Brooklyn, New York.

Dear Sir:

In accordance with our understanding I am writing you with regard to the Department's conclusion concerning the qualifications of the Polish Union of the United States of North America, Wilkes-Barre, Pennsylvania, for admission here.

Aside from the objection to the present name of the society, Mr. Dubuar, The Department Actuary, points out that one of the principal difficulties is that there is a large volume of old business with rates and reserves on the National Fraternal Congress Table of Mortality and with an interest assumption of 4 per cent. His investigation leads him to believe that the mortality in this class is considerably in excess of the table mentioned. Further, investments do not yield a return from interest required to maintain the reserves. The reserves require interest to be earned at 4 per cent annually whereas the net return on mean ledger assets of the society during 1941 was only 2.7 per cent.

As we see it, the situation in the N. F. C. class is bound to become worse and to be an increasing loss to the entire membership. Various remedies may be available, as for instance, the rewriting of the N. F. C. certificates at adequate rates and with a back-dating so far as the present N. F. C. reserves will permit. The actuary of the society can advise as to the steps which would be necessary. Until this is done we do not feel that members in New York should be exposed to the risk of having to support, at least in some degree, a

class which may eventually become a severe burden. I might mention that the above situation is in no way peculiar to the particular society involved and the great majority of societies now operating on a sound basis have had to carry through similar readjustments.

In addition to the above, it might be mentioned that the revenue of the expense fund is insufficient to meet the expenses of the society. This indicates that the expense contributions of members are inadequate.

In view of the above, the Department cannot at this time act favorably on an application of the society. If the conditions referred to above are remedied, we will be glad to consider a new application.

Yours Very truly,

(signed) LEONARD M. GARDNER
Department Counsel

Sprawozdanie Adwokata Unji Polskiej w którym wyjaśnił pewne trudności otrzymania Charteru na stan New York oraz wytłómaczenie powodów odłożenia Sejmu z r. 1945, na wniosek del. Józefiny Benben poparty przez del. S. Sikorskiego, przyjęto z poprawką Józefiny Białas aby sprawę uzyskania Charteru na stan New York oddać do Komisji na dobro Unji. Wreszcie na życzenie Izby, Przewodniczący odracza Sesję do godziny 7-ej wieczór.

ZYGMUNT GRABOWSKI, Przew.

JAN BUNDA, Sekretarz

SESJA 4-TA

Wtorek Wieczór, 17-go Września, 1946

Przewodniczący Z. Grabowski otwiera sesję punktualnie o godzinie 7-ej, przez odmówienie Modlitwy przez Ks. Dr. Klekotkę.

Sekretarz Sejmu odczytał protokół z sesji rannej, jako też i ze sesji po południowej, które na wniosek del. A. J. Gall,

poparty przez del. Z. Jendrzewską, przyjęto bez zmiany.

Powołano do sprawozdania Wice-Prezesa Zarządu Głównego M. Podgórskiego. Na wniosek del. Fran. Konopackiego, poparty przez del. W. Szymborskiego, sprawozdanie przyjęto.

Następnie powołany do sprawozdania Wice-Cenzor W. Radecki:

WYSOKA IZBO SEJMOWA:—

1. Werbowanie było bardzo ciężkie podczas wojny.
2. Śp. Jan Kremkowski, były Wice-Prezes na Stan Minnesota, że był chorowity to wiele nie mógł robić dla Unji.
3. Zarząd Centralny Unji Polskiej polecił mi załatwić spłatę hipoteczną, którą załatwiłem na korzyść Unji Polskiej.
4. Odwiedzałem Grupy Unijne często.
5. Grupa No. 346 w Minneapolis pięć lat temu odsyłała asesment do Unji \$50.00, a teraz wzrosła i odsyła asesment przeszło \$100.00 miesięcznie.
6. Panna Leokadja Zajkowska, Wice-Prezeska Unji Polskiej, którą Zarząd Centralny wydelegował do St. Paul, Minn., do Grupy 327 Unji Polskiej na srebrny jubileusz wszystkie Unistki i Uniści byli zadowoleni z jej pięknej mowy i śpiewu.

Kończę swoje sprawozdanie, zostaję z bratniem pozdrowieniem,

WŁADYSŁAW RADECKI, Wice-Cenzor
Unji Polskiej w S. Z. P. A.

Na wniosek del. Jana Smiech, poparty przez del. Zofję Matejko, sprawozdanie przyjęto.

Następnie powołano do sprawozdania Wice-Cenzorkę panią Józefinę Białas.

Do Wysokiej Izby Sejmu XXI-go w Trenton, N. J.
Panie Przewodniczący, Wiel. Ks. Kapelanie,
Szanowny Zarządzie i Panowie i Panie Delegaci:

Wola Sejmu Dwudziestego w Erie, Penna., powołała mnie na urząd Wice-Cenzorki naszej Unji Polskiej, jedynej organizacji, która kobiecie polskiej pozwala sięgać po tak wielki zaszczyt. Staralam się według moich skromnych sił urząd ten pełnić na chwałę naszej Unji.

Za wielkie zaufanie, jakie we mnie położyła Izba Sejmu ostatniego, serdecznie z tego miejsca dziękuję, a czym się wywiązała z powierzonych mi prac i zadań, raczy to osądzić Izba Sejmu 21-go. Z góry jednak proszę o sąd wyrozumiały.

Podczas mojej kadencji pięcioletniej co roku brałam udział w posiedzeniach tak agitacyjnych, jak instalacyjnych oraz najrozmaitszych uroczystościach jubileuszowych, spełniając tym sposobem wolę Zarządu Głównego oraz wypełniając tym sposobem te życzenia, jakie się rodzą w sercu Polki, gdy jej o dobro i wpływy organizacji się rozchodzi.

Polecenia Zarządu zawsze były przezemnie wykonane chętnie i tak, jak tego wymagała okazja i chwila.

Takich to posiedzeń różnych odbyłam w ciągu roku 48, nie wliczając do tej liczby dwunastu posiedzeń, odbytych z okazji jubileuszu Unji Polskiej.

Oprócz tego uczestniczyłam w posiedzeniach Gmin i Grup, lecz tych nie wliczam w zaciąg mego sprawozdania.

Z dalszych podróży moich w charakterze urzędowym odbyłam jedną na pogrzeb nieodżałowanej pamięci Ks. Kapelana Unji Polskiej i Prałata śp. Szpotańskiego.

Po odbytych ceremonjach żałobnych i oddaniu ostatniej posługi temu Kapłanowi polskiemu i patrjocie, wzięłam udział w posiedzeniu Zarządu Głównego na którym omawiane były szczegóły działalności i prac Wydziału Kobiet i tworzenia przez ten Wydział oddziałów w tych miastach, gdzie działają i istnieją unijne Grupy żeńskie.

Oddział tego naszego Wydziału został założony także w Chicago dnia 18-go marca, roku 1944.

Sprawozdanie szczegółowe z prac tegoż Chicagoskiego oddziału złoży pani Marja Klimek, Wice-Prezeska na stan Illinois i sekretarka tego Oddziału.

Co do mnie, to mogę stwierdzić, że chociaż nasz Oddział nie istnieje długo jednak dzięki jego zabiegom do Unji mogliśmy zwerbować przeszło dwieście osób.

Wysoka Izbo Sejmowa.

Wasza Wice-Cenzorka czuje się dumną z prac Wydziału Kobiet w Chicago, a specjalnie z prac o charakterze dobroczynnym. Składam za to dzięki tym naszym Paniom, które mi w pracy pomagały i ją ułatwiały. Miło mi było przewodniczyć takiej szlachetnej robocie, która zdążała do ulżenia doli sieroty polskiej, bo na ten cel szły nasze dochody i wysiłki.

Składając sprawozdanie z odbytych posiedzeń różnych niech mi tu wolno będzie dodać, że nie szczędziłam na tych posiedzeniach ani zachęty ani nawoływań do silnego trwania pod sztandarami Unji i do coraz bardziej intensywnej pracy.

Miło mi tu podkreślić i podziękować Zarządowi Głównemu za wydelegowanie mnie i mej serdecznej współpracownicy pani Wice-Prezeski M. Klimek na Kongres Polonii Amerykańskiej, którego zjazd odbył się w Maju roku 1944 w mieście Buffalo, N. Y. Z ramienia Unji Polskiej brali udział w Kongresie Ks. Kapelan Biczysko, Ks. Radca Dominiak, Prezes K. Siemiński i nasz sekretarz generalny S. Warakowski.

A na końcu mego sprawozdania pragnę wspomnieć choć troszkę o pieniądzech. Otóż przy każdej okazji, jaka się nadarzała nasze Grupy unijne w Chicago składały ofiary na piękne cele, a głównie na rzecz pomocy dla dziecka polskiego, i z tych to ofiar zebrano sumę dwieście dolarów na ten cel, którą to sumę złożono Komitetowi w Chicago. Do Zarządu Głównego Unji Polskiej wysłano dotychczas sumę \$660.00. Aby była suma równa składam przy moim sprawozdaniu przekaz na sumę 340 dolarów, aby było razem dolarów całutki tysiąc. Bo to przecież dla polskiej sieroty.

Mam również ten wielki zaszczyt przedstawić Wysokiej

Izbie Sejmowej, że przy nadarzącej sposobności, uroczystości Srebrnego Jubileuszu Grupy w mieście St. Paul, Minnesota, które jest kolebką organizacji Unji Polskiej, gdzie po raz pierwszy została wydelegowana Wice-Prezeska Zarządu Centralnego, Panna L. Zajkowska, która przy okazji również zawitała w progi miasta Chicago.

A więc dla reklamy i większej pracy werbunkowej, zwołałam posiedzenie tak reprezentantek Oddziału Wydziału Kobiet, jak i wszystkich innych reprezentantów tak Grup żeńskich i Męskich, które zostało zachętą w pracy organizacyjnej i humanitarnej dla dobra Organizacji Unji Polskiej.

Tym wszystkim, którzy mi byli pomocni w sprawowaniu mego urzędu z tego miejsca serdecznie dziękuję, wołając z serca całego: Niech żyje Unja Polska, niech żyje Wysoka Izba Sejmu 21-go, w budowaniu większych sił naszej kochanej młodzieży pod sztandar Unji Polskiej—szczęść Boże!

JÓZEFINA BIAŁAS, Wice-Cenzorka
Unji Polskiej w S. Z. P. A.

Sprawozdanie Wice-Cenzorki na wniosek del. J. Knapczyk, poparty przez del. Marię Krzywicką, przyjęto z uznaniem całej Izby.

Sprawozdanie Wice-Prezeski Zarządu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki

Szanowny Panie Przewodniczący,
Wielebni Ojcowie, Dostojni Goście,
Wysoka Izba Sejmowa:—

Poraz pierwszy mam ten zaszczyt jako Wice-Prezeska Zarządu Głównego Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, zdać swe sprawozdanie z działalności i pracy czynnej jaka mi była polecona przez Zarząd Główny podczas urzędowania mego przez ostatnie pięć lat.

Dnia 1-go Października tysiąc dziewięć set czterdziestego pierwszego roku rozpoczęłam urzędowo piastować swój urząd jako Wice-Prezeska Zarządu Głównego.

W krótkim czasie po rozpoczęciu urzędowania byłam na-

znaczona przez Prezesa p. K. Siemińskiego do Komisji Młodzieży i do Komisji “Kontestu Werbunkowego”, jaki rozpoczął się dnia pierwszego kwietnia tysiąc dziewięćset czterdziestego drugiego roku. W tejże Komisji naznaczono mnie sekretarką i zarazem Komisja ta poleciła mi zająć się reklamowaniem owegoż “Kontestu Werbunkowego”.

Najsamprzód opracowałam artykuły w języku angielskim ażeby owe artykuły mogłyby być umieszczone w naszych lokalnych pismach amerykańskich. Także opracowałam około dwadzieścia ogłoszeń radiowych, także w języku angielskim, ażeby mogły być użyte przez lokalne stacje radiowe.

Po opracowaniu powyżej wspomnianych ogłoszeń, przedstawiłam je Zarządowi Głównemu na regularnym posiedzeniu Zarządu i były one zaraz przyjęte w całości jak opracowane.

Wynik polecenia i starań, co się tyczy reklamy, podług mego zdania, był nadzwyczaj dobry i przyniósł dobry rezultat. Nietylko artykuły ogłoszeniowe ale i artykuły redakcyjne były pisane w naszych lokalnych angielskich dziennikach. Artykuły te były bardzo przychylnie i zachęcające każdą rodzinę polskiego pochodzenia do zapisywania się do Unji Polskiej. Lokalne stacje radiowe także okazały przychylność dla organizacji naszej.

Ażeby wzbudzić twórcze działanie do pracy werbunkowej, Komisja podczas “Kontestu” starała się jak najusilniej opracować jak najszerszy program do zapisywania członków w szeregi Unijne. Wszelkie wysiłki wyteżono ażeby nie ominąć żadnego sposobu do danej pracy werbunkowej.

“Komisja Werbunkowa” poleciła Zarządowi Głównemu pracę zbadania czyli tak zwaną, “Research Work” w lokalnych Grupach Unijnych. Polecenia Komisji Kontestu Werbunkowego Zarząd Główny przyjął i upoważnił na dobro Unji Polskiej. Pracę tę zbadawczą, Zarząd Główny polecił mnie do wykonania.

Przyjęłam to polecenie z wielką przyjemnością i wdzięcznością dlatego, bo oceniałam i oceniam doświadczenie i naukę jaką zdobyłam przez osobisty kontakt z naszymi zacnymi Grupowymi urzędnikami.

Sugestje, polecenia, zażalenia i rekomendacje naszych urzędników Grupowych są ważne i korzystne dla organizacji naszej i jej członkostwa w dalszej pracy werbunkowej. Powzięłam na siebie polecenie Zarządu Głównego i odpowiedzialność pracy badawczej, która, przyznam się, nie była tak łatwa, bo ja jak wielu z Was Drodzy Posłowie i Posłanki, pracuję cały dzień w biurze a prace badania mogły być wykonywane tylko poza pracą dzienną i poza godzinami biurowymi. Jednakowoż nie obawiałam się, bo miałam nadzieję i zaufanie, że urzędniczki i urzędnicy nasi poszczególnych Grup Unijnych okażą mi swą grzeczność i współpracę w mej misji przy odwiedzaniu ich.

Sekretarz Generalny Unji Polskiej opracował dla mnie dwa listy Grup, numer Grupy, imię i nazwisko i adresy sekretarzy poszczególnych Grup i natychmiast rozpoczęłam swoją pracę.

Na listach tych znajdowały się miasta i miasteczka następujące: Wilkes-Barre, Hazleton, McAdoo, Freeland, Lansford, Scranton, Mahanoy City, Mt. Carmel, Shamokin, Glen Lyon, Nanticoke, Ashley, Plymouth, Mocanaqua i Sugar Notch.

W powyż wspomnianych miastach miałam przyjemność zapoznania się i odwiedzenia siedemdziesiąt trzech sekretarzy i siedem prezesów i kilkanaście księży. Wzięłam udział w czternastu posiedzeniach Grupowych, a więc razem zrobiłam przeszło sto osobistych kontaktów podczas pracy tej, jaka mi była polecona.

Szczegółowe i obszerne sprawozdanie z pracy tej, a zarazem polecenia, rekomendacje, zażalenia naszych zacnych urzędników i urzędniczek Grupowych, zdałam i wręczyłam Zarządowi Głównemu, które było przyjęte z uznaniem pracy i zatrzymane do wiadomości jakoteż i dla informacji w dalszej pracy zbożnej na dobro Unji Polskiej.

Przy tej sposobności niech mi będzie wolno złożyć moje jak najserdeczniejsze podziękowanie naszemu duchowieństwu, naszym zacnym urzędniczkom i urzędnikom Grup i Gmin, a szczególnie naszym dzielnym sekretarzom i sekretarkom za ich niestrudzoną pracę i bacność na korzyść organi-

zacji naszej i nad jej członkostwem. Cześć i uznanie Szanownym Sekretarzom i Sekretarkom. Cześć!

Za wskazówki i wszelką współpracę jakie otrzymałam od Sekretarza Generalnego p. S. W. Warakomskiego, składam serdeczne podziękowanie.

Na zaproszenie urzędników Towarzystwa Św. Stanisława Grupy 126 Unji Polskiej w Brooklyn, New York, Zarząd Główny wydelegował mnie do wzięcia udziału w programie agitacyjnym tak zwanym "Wieczór Amatorski", pod egidą powyż wspomnianej Grupy, który się odbył dnia 11 Stycznia, 1942 roku.

Przyznać muszę, że Grupa 126 świetnie opracowała ten program agitacyjny. Specjalny program urządzony był po południu w tym dniu dla dzieci kiedy około sześć set młodzieży wzięło udział. Małe podarunki były rozdane wszystkim obecnym.

Wieczorem na wieczorku zebrało się przeszło pięć set osób starszych, którzy świetnie się bawili w gronie członkostwa Unji Polskiej.

Wieczór Agitacyjny był pod przewodnictwem naszych czynnych urzędników Grupy 126, a mianowicie: Sekretarz Walenty Podwojski przewodniczył a przemawiali prezes p. Wnorowski i Wice-Prezes na Stan New York, p. Stanisław Umowski.

Wieczór Agitacyjny pozostanie mi długo w pamięci bo grzeczność i współpraca członków Grupy 126 dodała mi otuchy do pracy organizacyjnej i przykład wspólnej i harmonijnej pracy członków i członkiń Unji Polskiej.

Przy zakończeniu programu wręczono mi paczkę nowych aplikacyj na członków organizacji naszej. Po powrocie do domu wręczyłam takowe Sekretarzowi Generalnemu p. S. W. Warakomskiemu, który je przyjął z wielkim uznaniem i staraniem Grupy 126 w Brooklyn, N. Y.

Za zaproszenie i udzielenie mi tego zaszczytu, że miałam przywilej przemówienia w tych programach, za przychylność i gościnność mi okazaną, składam z głębi serca mego podzię-

kowanie urzędnikom a zarazem i naszym znacnym Unistom i Unistkom Grupy 126 w Brooklyn, N. Y.

Na zaproszenie miejscowego Towarzystwa Marji Curie-Skłodowskiej, Grupy żeńskiej No. 392, wzięłam udział w programie agitacyjnym dnia 14-go Lutego, r. 1942, gdzie również zaznaczam, że Towarzystwo to pracuje bezustannie dla dobra organizacji naszej, a szczególnie nad werbowaniem młodzieży. Przykładem jest że, nowo narodzone dziecko członkini tegoż Towarzystwa jest zapisane do Unji Polskiej i za takowe asesment opłaca Towarzystwo ze swej kasy przez cały rok.

Za ich prace i chętną współpracę, jak również za zaproszenie mnie urzędowo na program agitacyjny, serdecznie dziękuję członkiniom Tow. Marji Curie-Skłodowskiej.

Na zaproszenie Tow. św. Anny, Grupy 396, żeńskiej, byłam wydelegowaną przez Zarząd Główny do wzięcia udziału w instalacji urzędniczek teje Grupy w Brooklyn, N. Y.

Program ten rozpoczął się nabożeństwem w kościele św. Stanisława. Po nabożeństwie odbył się program instalacyjny, w którym brali udział w mowach urzędnicy Grupy 126 Unji Polskiej, urzędniczki Towarzystwa św. Anny i reprezentanci sąsiednich organizacji nam Bratniej Pomocy.

Za kooperację i za udzielenie mi tego przywileju, że miałam zaszczyt przemawiać podczas programu instalacyjnego do znacnych Unistów i zaproszonych gości, jestem z głębi serca wdzięczna urzędniczkom Grupy 396 Unji Polskiej.

Nadarzyła mi się sposobność być w Stanie Massachusetts przy końcu miesiąca Sierpnia, r. 1942. Korzystając z tej sposobności, chociaż nie urzędowo, pozwoliłam sobie na to, że odwiedziłam sekretarza Grupy p. P. Sienko i po omówieniu wszelkich spraw Grupowych i Unijnych, zaprosił mnie do "Klubu" Unijnego, który jest własnością członków Grupy. Dom Klubu jest wart kilkanaście tysięcy dolarów, funkcjonuje czysto po byznesowemu i przynosi bardzo piękny zysk.

Członkowie Grupy w Springfield, Mass., są przykładem dla innych gdyż są czynni i ciągle działają i z ich pracy nie tylko członkowie Grupy korzystają ale także korzystają i in-

ne organizacje społeczno-narodowe. Życzę im wszelkiego powodzenia w dalszej pracy na dobro Unji Polskiej i jej członkostwa.

We Wrześniu, r. 1942, razem z Prezesem p. K. Siemińskim i Sekretarzem Generalnym p. S. Warakomskim, Zarząd Główny uchwalił i wydelegował nas na Zjazd t. z. "Fraternal Congress", który się odbył w Chicago, Ill.

Bez żadnej wątpliwości przyznać się muszę, że sesje Zjazdu Kongresu były bardzo pouczające a wskazówki i zapoznanie się z pracą organizacyjną od innych urzędniczek i urzędników organizacji Bratniej Pomocy, są korzystne dla naszej organizacji i jej członkostwa. Zjazd ten długo mi pozostanie w pamięci.

Korzystając ze sposobności naszego pobytu w Chicago, nasze dzielne urzędniczki i urzędnicy na terenie Chicagoskim, zwołali kilka posiedzeń na którychto posiedzeniach było liczne grono naszych znacnych Unistów i Unistek. Posiedzenia te i zainteresowanie naszego członkostwa na terenie Chicagoskim były imponujące. Grzeczność, współpraca i zgoda jakie panowały pomiędzy naszym członkostwem i urzędnikami Zarządu Głównego, były okazane przy każdej okazji spotkania się. Za przychylność i gościnność nam udzieloną podczas naszego pobytu w Waszym cudownym mieście Chicago, składam Wam Posłowie i Posłanki z Chicago, jak najserdeczniejsze podziękowanie. Pierwsze moje spotkanie i zapoznanie się z Wami Kochani Uniści pozostanie mi miłym w sercu moim na zawsze.

W Czerwcu, r. 1944, razem z Prezesem p. K. Siemińskim przemawiałam na wiecu agitacyjnym jaki był zwołany przez Wice-Prezesa na stan New York, p. Stanisława Umowskiego. Wiec ten odbył się w sali parafji św. Stanisława Kostki w Brooklyn, N. Y. Na tymże wiecu przemawiał Wice-Prezes na Stan New Jersey, p. Wojciech Bara.

Oprócz rozmaitych spraw poleconych mi przez Zarząd Główny, brałam czynny udział jako reprezentantka Unji Polskiej w aferach organizacji narodowych i religijno-społecznych, a szczególnie podczas drugiej wojny światowej, ażeby przynieść godne uznanie członkostwu Unji Polskiej. W pracy

narodowej brałam czynny udział w następujących organizacjach: Czerwonego Krzyża, War Chest Committee, Rady Polonji Okręgu Siódmego, Weteranów Armji Polskiej, Sierocińca św. Stanisława, Blood Bank Committee, Lidze Katolickiej religijnej pomocy dla Polski w diecezji Scrantońskiej, w której to organizacji obecnie piastuję urząd Wice-Prezeski i Bond Drive Committee. Za dzielną pracę naszych Unistek w tymże komitecie otrzymałam kilka Certyfikatów Honorowych od Departamentu Skarbu Rządu U. S. A.

Przy zakończeniu mego sprawozdania podaję do wiadomości Szanownym Posłom i Posłankom, że byłam obecną na każdym regularnym posiedzeniu Zarządu Głównego w liczbie sześćdziesiąt—oprócz kilka posiedzeń nadzwyczajnych. Także byłam obecną na pięćdziesięciu sześciu posiedzeniach mej Grupy No. 325-ej, w której piastuję urząd Prezeski.

Dalej podaję do wiadomości, że wszystkie sprawy i prace mi polecane przez Zarząd Główny, starałam się wykonać sumiennie, sprawiedliwie, bezstronnie i podług najlepszych moich sił i zdolności dla dobra i korzyści Unji Polskiej i jej członkostwa.

Za Wasze wysiłki, starania i niestrudzoną pracę na niwie organizacyjnej, za zaufanie powierzone we mnie przez wybór na ten zaszczytny urząd Wice-Prezeski Zarządu Głównego na Sejmie w Erie, Pa., składam Wam kochani Bracia i Siostry Uniści jak najserdeczniejsze podziękowanie. Oby praca Wasza na tymże Sejmie 21-ym przyniosła obfite plony dla Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki.

LEOKADJA ZAJKOWSKI,
Wice-Prezeska Zarządu Głównego

Sprawozdanie Wice-Prezeski na wniosek del. Wal. A. Podwójskiego, poparty przez del. Marie Celmerowską, przyjęto z uznaniem.

Przewodniczący Sejmu oznajmia, że powołani zostaną do sprawozdania Wice-Prezesi Stanowi. Zabiera głos del. Wm. Szyborski, stawia wniosek aby dla oszczędzenia czasu, zwolnić Wice-Prezesów od sprawozdań. Wniosek jednak więk-

szością głosów Izby upada. Wobec tego, Przewodniczący powołał do sprawozdania Wice-Prezeskę na stan Illinois, panią Marję Klimek.

Szan. Panie Przewodniczący,
Wiel. Duchowieństwo,
Wysoka Izbo Sejmowa:—

Niniejszem mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Izbie Sejmowej sprawozdanie z moich czynności i obowiązków wypełnionych przezemnie jako Wice-Prezeski na stan Illinois, za okres pięcio-letni to jest od Sejmu 20-go odbytego w Erie, Pa., we Wrześniu, 1941 r., do Sejmu obecnego.

Pięć lat temu obejmując ponownie mój urząd starałam się zawsze pracować szczerze dla dobra naszej Kochanej Organizacji Unji Polskiej i wypełniać obowiązki wchodzące w zakres mego urzędu jako Wice-Prezeski na stan Illinois. W sprawozdaniu moim nie będę się szczegółowo rozwodzić o każdej mej czynności, lecz w skróceniu przedstawiam pracę wykonaną w czasie mego urzędowania.

Stosując się w zupełności do uchwał Sejmu 19-go wysyłałam szczegółowe sprawozdania do Zarządu Centralnego Unji Polskiej z wszelkiej mojej działalności na terenie Stanu Illinois. Ponieważ stan ten obejmuje trzy Gminy i 40 Grup, starałam się brać udział w posiedzeniach przedrocznych i instalacyjnych i stosownem przemówieniem zachęcać członków i członkinie do pracy dla dobra, rozwoju Unji Polskiej.

Muszę z wdzięcznością zaznaczyć, że wszędzie gdzie byłam przyjętą byłam serdecznie przez naszych Braci i Siostry Unistki. Brałam udział w Jubileuszach naszych Grup i Gmin nie tylko tam gdzie byłam wysłana przez Zarząd Centralny, lecz gdzie tylko byłam przez Komitet zaproszona. Reprezentowałam również naszą organizację na jubileuszach naszych bratnich organizacji, Macierzy Polskiej, Zjed. Pol. R. K., Ideowych organizacyj, Klubów Małopolskich i Ligi Morskiej. Brałam udział w posiedzeniach i pracy połączonych Gmin w Komitecie dobroczynności przy Unji Polskiej w Chicago.

Smutne to, iż podczas mego urzędowania nie zorganizowa-

wałam żadnej Grupy, lecz gdzie tylko mogłam starałam się werbować członków i drugich zachęcałam. Zdobyłam podczas tych pięciu lat 51 nowych członków, 37 do Wydziału Małoletnich a 14 do Wydziału Starszych. W Marcu 1943 roku bolesną stratę poniosła nasza Unja Polska tracąc długoletniego Kapelana śp. Ks. Prałata S. Szpotańskiego, dzielnego kapłana, Polaka i patriotę. W tym smutnym obrzędzie pogrzebowym, który się odbył w poniedziałek, dnia 15-go marca, brałam udział razem z Wice-Cenzorką Józefiną Białas, za które to wydelegowanie mnie na ten wspaniały prawdziwie pogrzeb, składam Zarządowi Centralnemu serdeczne podziękowanie.

Po pogrzebie miałam zaszczyt uczestniczyć w posiedzeniu Zarządu Centralnego gdzie była omawiana sprawa bardzo ważna Wydziału Kobiet.

Z posiedzenia tego, odniosłam dużo cennych korzyści ponieważ od naszych zacnych urzędników — a szczególnie od Szan. Sekr. Gen. p. S. W. Warakomskiego otrzymałam dużo ważnych wskazówek. Również w ten sam dzień z Wice-Cenzorką Józefiną Białas miałyśmy niezmiernie miłą niespodziankę. Byłyśmy gośćmi Wydziału Kobiet przy Zarządzie Głównym na ich posiedzeniu przy licznych udziałach Sióstr Unistek z zagłębia któremu przewodniczyła nasza zacna prezeska Wydziału Kobiet, panna Leokadja Zajkowska. Po posiedzeniu odbyło się prawdziwie staro-polskie przyjęcie w którym wzięli udział wszyscy urzędnicy Zarządu, przytem obdarzono nas pięknymi upominkami. Niech mi będzie wolno złożyć moje serdeczne podziękowanie wszystkim naszym zacnym urzędnikom za takie serdeczne i prawdziwie staro-polskie przyjęcie mnie, które pozostanie mi na zawsze w mej pamięci. Brałam również czynny udział w wspólnym zebraniu Unistek i Unistów z wszystkich Grup w Chicago, które się odbyło dnia 30-go Września, 1942 roku, na którym byli obecni nasi urzędnicy Zarządu Głównego, którzy przybyli na Konwencję organizacji Bratniej pomocy, Prezes K. Siemiński, Wice-Prezeska Zarządu, Leokadja Zajkowska i Sekr. Gen. S. Warakomski, na którym to posiedzeniu zakupiono bondów za \$500.00. Odbyłam również szereg ważnych konferencji razem z naszymi urzędnikami dla dobra naszej organizacji Unji Polskiej.

Dzięki uprzejmości naszemu Zarządowi Unji Polskiej

miałam zaszczyt wziąć udział razem z Wice-Cenzorką, Józefiną Białas w zjeździe kongresu Polonii Amerykańskiej, który się odbył dnia 28, 29, 30 Maja, r. 1944, w Buffalo, N. Y., za co składam Szan. Zarządowi serdeczne podziękowanie za okazję iż mogłam uczestniczyć w tych tak ważnych dla Polonji i Polski obradach. Kulminacyjnym punktem w mojej pracy dla dobra naszej organizacji było zorganizowanie Oddziału Wydziału Kobiet w Chicago, dnia 18-go Marca, 1943 roku. Uznanie duże należy się naszemu Sekretarzowi Generalnemu S. Warakomskiemu, iż dzięki jego poleceniom na Sejmie 20-tym Wydział Kobiet został zatwierdzony. W skróceniu pozwolę sobie przedstawić Szanownej Izbie Sejmowej prace Oddziału Wydziału Kobiet w Chicago w której brałam czynny udział. Posiedzeń Oddział Wydziału Kobiet miał 38 oprócz Komitetów.

Gwiazdki dla naszej dziatwy urządzone zostały pierwsza 30-go Stycznia, 1944 roku, w którym wzięło udział 280 dzieci. Druga 4-go Lutego, 1945 r., w której wzięło udział 310 dzieci. Trzecia 20-go Stycznia, 1946 roku, w której wzięło udział 250 dzieci. Również Oddział Wydziału Kobiet nie zapomniał o Dniu Matek i Ojców, lecz pięknym programem i przyjęciem uczcił te pamiętne dni.

Pierwszy Dzień Matek odbył się dnia 20 Maja, 1943 r. Drugi Dzień Matek odbył się dnia 17 Maja, 1944 r. Trzeci Dzień Matek odbył się dnia 23 Maja, 1945 r. Czwarty Dzień Matek odbył się dnia 6 Maja, 1946 r. Dzień Ojców odbył się 3-go Czerwca, 1946 r. Na każdym tym programie i przyjęciu byli obecni i nasi urzędnicy Zarządu Głównego oraz i urzędnicy Gmin i Grup.

Piękną kartę w swej historii ma Oddział Wydziału Kobiet gdy bankietem i pięknym programem dnia 21 Października, 1943 r., uczcił naszą zacną Wice-Cenzorkę p. Józefinę Białas w uznaniu 30-to letniej pracy organizacyjnej. Byłam inicjatorką i przewodniczącą komitetu rozwoju i bankietu. Na tej uroczystości był sukces w całym znaczeniu, ponieważ w koncieście wydanym na cześć naszej Wice-Cenzorki, zdobyto w przeciągu trzech miesięcy, 158 nowych członków. Na uroczystość tę przybyli nasi zacni urzędnicy Zarzą-

du Głównego, Wice-Prezesa Zarządu a Prezesa Wydziału Kobiet p. L. Zajkowska, Sekr. Gen. p. S. W. Warakomski ze swoją zącą małżonką oraz byli obecni reprezentanci i reprezentantki wszystkich naszych bratnich organizacji i konsu-
latu, a dzieci przeszło 500.

Dnia 14-go Lutego, 1946 r., mieliśmy zaszczyt gościć wśród siebie naszą Prezeskę Wydziału Kobiet p. L. Zajkowską i pomimo silnego mrozu, w przyjęciu wzięło udział kilkadzie-
siąt osób.

Oprócz tego Oddział Wydziału Kobiet prowadzi szkółkę dla dziatwy, która swymi występami upiększa nasze wszystkie uroczystości. A teraz przedstawię stronę finansową naszego Oddziału Wydziału Kobiet. Dzięki ofiarności naszych Gmin i Grup na różnych okazjach i instalacjach, dzięki tym zac-
nym, szlachetnym ofiarodawcom i ofiarodawczyniom, naszym Braciom i Siostram Unistom w Chicago, złożono na Sieroty Polskie \$1,000.00 do Zarządu Głównego a \$200.00 w Chicago.

Na wiecu protestacyjnym dnia 20 Listopada, 1943 roku, zebrano na Weteranów Armji Polskiej \$98.00. Na fundusz bohatera porucznika Bronisława Godlewskiego, który walczył w Armji Polskiej w drugiej wojnie światowej i stracił obie ręce \$172.25. Na Czerwony Krzyż \$10.00. Razem na cele humanitarne \$1,425.25.

Z dochodów, które wpłynęły z urządzanych zabaw wypła-
cone zostały z kasy nagrody kontestowe i za pracę, \$60.00
Na fundusz miljonowy 10.00
Szkółkę dziatwy wynagrodzenie instruktorkom 120.00
Występy do Grup na Jubileusze 45.00
Pocztówki, sala posiedzeń, przyjęcia na programach 184.95
życzenia świąteczne w Dzien. Chicagoskim 15.00
Do kongresu stanowego Polonii 20.00

Ogólny rozchód \$454.95

W kasie Oddziału Wydziału Kobiet pozostaje \$189.95.

Muszę zaznaczyć, że w tej mojej pracy dzielną współpra-
cowniczką była nasza zająca Wice-Cenzorka, Józefina Białas.
Nasze dzielne i niezmordowane w pracy organizacyjnej Sio-

stry Unistki, które okazały taką kooperację z nami. W po-
siedzeniach brały liczny i czynny udział. Nie mogę pominąć
naszych urzędników Zarządu Cenzora p. A. J. Gall, i Wice-
Prezesa na Stan p. J. Bundę, którzy nigdy nie odmówili na-
szym zaproszeniom.

Bardzo duże uznanie należy się naszym Braciom i Sio-
strom Unistom w Chicago bo gdyby nie ich ta zgodna ofiar-
ność, te szlachetne serca na niedolę ludzką, nie mogłybyśmy
nigdy zebrać tej sumy na cele humanitarne. Również gdyby
nie oni, którzy tak serdecznie popierali wszystkie nasze za-
bawy i gwiazdki dla dziatwy, nie mogłybyśmy z pracą naszą
iść naprzód i rozporządzać tymi funduszami. Zaco im skła-
dam moje serdeczne podziękowanie, "Cześć i uznanie".

Również przy końcu mego sprawozdania, niech mi bę-
dzie wolno złożyć moje serdeczne podziękowanie urzędnikom
Zarządu, Prezesowi K. Siemińskiemu, naszej Wice-Prezesce
Zarządu a Prezesce Wydziału Kobiet p. L. Zajkowskiej, na-
szemu Sekretarzowi Generalnemu S. W. Warakomskiemu ze
swymi cennymi radamy i wskazówkami pomogli mi w mojej
pracy.

Może w moim sprawozdaniu Szan. Posłowie i Posełki
znajdą jakieś niedokładności, to proszę mi wybaczyć, lecz jak
tylko mogłam, starałam się moje obowiązki spełniać należy-
cie czy piórem, słowem lub czynem zawsze miałam jedynie
dobro naszej organizacji na sercu.

życzę wszystkim jak najpomyślniejszych obrad dla dobra
i rozwoju wszystkim nam drogiej organizacji Unji Polskiej
w S. Z. P. A.

Szczerze Wam oddana,

MARJA KLIMEK,
Wice-Prezesa na Stan Illinois

Sprawozdanie obszerne tak z pracy organizacyjnej i hu-
manitarnej, na wniosek del. W. Kopczyńskiego, poparty przez
del. J. Tyburskiego, przyjęto z uznaniem.

Z powodu obszernych sprawozdań, które zabierają dużo
czasu, a tym samym męczą i nudzą delegatów, del. A. Lofer-

ski ponownie żąda aby dalszych Wice-Prezesów zwolnić od sprawozdań.

W tymże czasie przybył na salę Wiel. Ks. Profesor Kubik z Seminarium Polskiego w Orchard Lake, Mich. Przedstawiony przez Ks. F. A. Kasprowicza, złożył on Unji Polskiej serdeczne podziękowanie w imieniu tejże uczelni, za wszystko co Unja Polska dla tej Instytucji uczyniła. Zaapelował również o ratunek dla sierót polskich sprowadzonych z Indji.

Następnie powołany był do sprawozdania Wice-Prezes na Stan Illinois, J. Bunda, który jako sekretarz Sejmu proponuje, aby dla oszczędzenia czasu, następni Wice-Prezesi złożyli swoje pisemne sprawozdanie na stół, a takowe będą umieszczone w protokóle urzędowym. Propozycję del. J. Bundy, zamienia na wniosek del. Jan Śmiech, popiera del. Maria Celmerowska, przechodzi jednogłośnie.

Sprawozdanie Wice-Prezesa Unji Polskiej na Stan Illinois

Wysoka Izba Poselska Sejmu 21-go
Unji Polskiej w S. Z. P. A.:

Powołany wolą większości Sejmu 20-go na urząd Wice-Prezesa Unji Polskiej na Stan Illinois, starałem się ten urząd wypełnić w miarę moich sił i zdolności. Aczkolwiek ważniejsze sprawy i polecenia pomiędzy Zarządem Centralnym a miejscowymi Grupami i Gminami, były załatwione przez Szan. Cenzora p. A. J. Gall, to jednak miałem dosyć sposobności brania czynnego udziału we wszystkich imprezach jakie urządziły Grupy i Gminy miejscowe, tak na polecenie Zarządu Centralnego Unji Polskiej jakoteż z własnej woli dla większego sukcesu i rozwoju naszej Organizacji.

Z powodu iż w Chicago i okolicy znajduje się 40 Towarzystw Unijnych, 3 Gminy i Oddział Wydziału Kobiet, byłoby za wiele wyszczególniać wszystkie imprezy i występy. Zaznaczę tylko ważniejsze. Na osobiste zaproszenie miejscowych Towarzystw i Gmin brałem udział w przedrocznych i rocznych posiedzeniach instalacyjnych w 29 Grupach oraz na polecenie Zarządu Centralnego byłem wydelegowany na 8

uroczystości jubileuszowych miejscowych Grup i Gmin jak również w kilku ważniejszych imprezach urządzanych przez Chicagoski Oddział Wydziału Kobiet. Oprócz powyżej podanych występów odwiedzaliśmy dobrowolnie wraz z Wice-Cenzorkę, panią J. Białas, oraz z Wice-Prezeską panią M. Klimek, kilkanaście Grup podczas przedsejmowego kontestu, zachęcając do większej współpracy.

Oddając uznanie Zarządowi Centralnemu, który starał się podtrzymać ochotniczy system pracy werbunkowej przez urządzenie przedsejmowego kontestu werbunkowego, w którym i nasza Grupa wzięła czynny udział, zdobywając 17-cie członków do Wydziału Starszych, 11-cie do Oddziału Małoltnich, razem 28 członków.

Należy się również uznanie miejscowemu Oddziałowi Wydziału Kobiet, który pod energicznym kierownictwem Wice-Cenzorki oraz Wice-Prezeski Stanowej, prowadzi gorliwą pracę pomiędzy naszą młodzieżą.

Sprawozdanie niniejsze pokrywa tylko cztery lata mej pracy, gdyż z powodu nieszczęśliwego wypadku i choroby od dnia 13 Sierpnia, 1945 r. i początkach roku 1946, nie mogłem brać tak czynnego udziału w pracy organizacyjnej będąc dłuższy czas pod opieką lekarską.

Kończąc moje sprawozdanie, życzę Wysokiej Izbie Sejmowej jak najpomyślniejszych obrad dla dobra i rozwoju naszej organizacji Unji Polskiej.

Z szacunkiem,

JAN BUNDA, Wice-Prezes Unji Polskiej
na Stan Illinois

Sprawozdanie z Urzędu Wice-Prezesa Unji Polskiej na Stan Nebraska

Wysoka Izba Poselska Sejmu 21-go
Unji Polskiej w S. Z. P. A.:

Stan zdrowia nie pozwala mi na obecność złożenia ustnie Izbie Sejmowej sprawozdania z urzędu dotąd piastowanego przez ostatnie kilka lat jako jeden z urzędników Rady Nadzorczej Unji Polskiej.

Obowiązki związane z tym urzędem starałem się wypełnić według ustaw i dla dobra naszej organizacji.

Wobec dowodów polecam niniejsze do decyzji Izbi Poselskiej.

Z pozdrowieniem,

FRANCISZEK P. KAWA

Wice-Prezes na Zachodnią Pensylwanję, p. B. W. Laskowski, nieobecny. Wice-Prezes na Stan Delaware, p. P. Pituch, nieobecny. Wice-Prezes na Wschodni Stan Pensylwania, Antoni Kapuściński, obecny, lecz niema sprawozdania. Ustne sprawozdanie złożył F. Jeleniewski, Wice-Prezes na Stan Michigan.

Sprawozdanie Wice-Prezesa Unji Polskiej na Stan New Jersey

Panie Przewodniczący,
Wysoka Izba Sejmowa:

Sprawozdanie swoje pragnę skreślić jaknajdobitniej. Obowiązki związane z moim zaszczytnym urzędem wypełniałem uczciwie i sumiennie, czynem a nie słowem, tak jak honor Unji Polskiej nakazuje, ponieważ od czasu ostatniego Sejmu do teraźniejszego, zapisałem do Unji Polskiej do Wydziału Starszych, 93 członków, zaś do Wydziału Małoletnich 39, nie wliczając w to przepisanych z Wydziału Małoletnich do Wydziału Starszych. Brałem udział we wszystkich polecanych mi sprawach przez Zarząd Centralny, reprezentując Unję Polską wzorowo. Pracowałem w komitecie gospodarczym na korzyść obecnego Sejmu. W tem miesiącu wydelegowany zostałem przez Zarząd Centralny złożyć życzenia na Sejmie nam bratniej organizacji, Stowarzyszenia Kasy, której sejm się odbył w Jersey City, i wogóle gdzie tylko się mi okazja nadarzyła to starałem się organizację naszą Unję Polską stawiać na pierwszym miejscu.

Postępując według uchwały Sejmu sprawozdania moje 6-cio miesięczne, Zarządowi Centralnemu wysyłałem, jak również odpowiadałem na wszelkiego rodzaju korespondencje.

Już od samego zarania bo od roku 1918 pracowałem dla Unji Polskiej i pracuję obecnie jako sekretarz Grupy 155, za co Zarząd Centralny Unji Polskiej odznaczył mnie medalem za służbę, w zeszłym roku za pracę położoną dla Unji Polskiej.

Kończąc swoje sprawozdanie życzeniem moim jest, aby ten Sejm Unji Polskiej 21-szy wydał korzyść dla naszej organizacji, przeto niech Wysoka Izba Sejmowa stara się przeprowadzić uchwały, które by były korzyścią dla wszystkich członków Unji Polskiej.

Szczęść Wam Boże w Waszych obradach,

WOJCIECH BARA, Wice-Prezes
na Stan New Jersey

Sprawozdanie Wice-Prezesa Unji Polskiej na Stan New York

Wiel. Duchowieństwo,
Panie Przewodniczący i
Wysoka Izba Sejmowa:

Z objęciem urzędu Wice-Prezesa na ostatnim Sejmie Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, starałem się szczerze pracować o ile czas i siły pozwoliły, ażeby podnieść w Grupach pracę, i przynieść zaszczyt dla naszej Organizacji, gdzie tylko byłem zaproszony lub wysłany, czy to przez Zarząd Centralny, czy też przez Grupy lub Gminę naszego stanu, zawsze spełniłem mój obowiązek należycie. Także w obchodach, bankietach, posiedzeniach, ucześnieczałem w tym okresie. Byłem 4 razy w biurze Zarządu, by zaciągnąć potrzebnych informacji.

W Grudniu, 1942 r., rozesłałem listy do Grup w celu zwiedzenia ich, jako Wice-Prezes, lecz tylko otrzymałem od dwóch Grup stosowną odpowiedź z Grupy 339 U. P. w Binghamton, N. Y., i Grupy 173 U. P. w Travis, Staten Island, N. Y., i takowe odwiedziłem. Zauważyłem iż takie odwiedzanie Grup, jest pożądane przeważnie dla dobra organizacji Unji Polskiej.

Byłem wysłany w imieniu Zarządu z panną L. Zajkowską na instalację nowej Grupy 396 w Brooklyn, N. Y. Byłem in-

strumentalny w założeniu tejże Grupy. Ten obowiązek spełniłem należycie.

Drugie polecenie otrzymałem od Sekretarza Generalnego w sprawie zaciągnięcia informacji od komitetu przeniesienia pomnika Króla Władysława Jagiełły z placu wystawy światowej do Central Park w mieście New York, N. Y. Po otrzymaniu informacji wysłałem do biura na ręce sekretarza S. W. Warakomskiego i na odsłonięciu brałem czynny udział dnia 15-go Lipca, 1945. Z dnia otwarcia również wysłałem sprawozdanie, które było zamieszczone w Górniku.

Otrzymałem od Cenzora A. J. Gall baloty na wybór urzędników na wypełnienie wakansów jakoteż w sprawie odłożenia sejmku. Wszystko starałem się na czas odesłać na ręce Cenzora. Przy wszelkiej okazji zawsze starałem się zachęcać do werbowania członków lub członkiń do Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, choć sam tylko zwerbowałem trzech do Wydziału Starszych. Na tem kończę moje sprawozdanie.

Dziękuję za cierpliwe wysłuchanie, życząc Sejmowi 21-mu pomyślnych obrad.

Pozostaję wdzięcznym,

STANISŁAW UMOWSKI,

Wice-Prezes na Stan New York

Sprawozdanie Wice-Prezeski Unji Polskiej na Stan Pennsylvania

Szan. Panie Przewodniczący,
Przewiel. Kapelanie, Wielebne Duchowieństwo,
Goście i Wysoka Izba Sejmowa:

Minęło pięć lat, gdy zostałam zaszczyconą urzędem Wice-Prezeski na wschodni Stan Pennsylvania na Sejmie 20-tym w mieście Erie, Pa. Obejmując mój urząd Wice-Prezeski, starałam się zawsze i w każdym miejscu wypełnić obowiązki wchodząc w zakres tegoż urzędu. Kilka miesięcy po Sejmie ostatnim, zabrałam się do czynnej pracy, będąc współorganizatorką nowej Grupy No. 397 w Lansford, Pa. W Grupie

naszej miejscowej zwerbowałam kilkanaście członków do organizacji. W wszelkich posiedzeniach Wydziału Kobiet brałam zawsze czynny udział. Będąc Wice-Prezeską Kongresu Polonji Amerykańskiej w zagłębiu węglowym i czynną również w innych komitetach ratunkowych, starałam się wypełnić pracę wchodzącą w zakres tych urzędów.

Ostatnie dwa lata, z powodu zdrowia lichego i innych zobowiązań, rezultat mojej działalności nie jest taki, jaki bym sobie życzyła.

Czuję się zobowiązaną złożyć moje serdeczne podziękowanie wszystkim Siostrzom Unistkom, z naszą Prezeską Wydziału Kobiet na czele, za ich współpracę, poświęcenia i wszelkie starania w urządzeniu tych przepięknych manifestacji—Dnie Niewiast Unji Polskiej w Zagłębiu Węglowym.

Kończąc to ściśle i zwięzłe sprawozdanie z mego urzędowania na stanowisku Wice-Prezeski na wschodnią Pennsylvanję niech mi dozwolonym będzie złożyć Sejmowi 21-mu, pod znakiem młodzieżowym, jak najowocniejszych obrad, biorąc pod uwagę, że Dział Młodości jest przyszłością Organizacji naszej—społeczeństwa i dzielnic polskich i przyszłością wychodźstwa polskiego w Ameryce.

Z szacunkiem i siostrzanem pozdrowieniem,

MARJA KRZYWICKA

Wice-Prezeska na wschodnią Pennsylvanję

Powyższe sprawozdanie na wniosek del. Fr. Boguszewskiego, poparty przez del. Jana Smiech, przyjęto jednogłośnie.

Następnie przewodniczący Adw. Z. Grabowski oznajmia, że teraz przystąpimy do interpelacji urzędników Unji. Przewodniczący powołuje na estradę Prezesa Zarządu Głównego Kazimierza A. Siemińskiego.

Del. Jan Malanowski z Grupy No. 119, stawia wniosek aby Prezesa K. Siemińskiego zwolnić z interpelacji, wniosek popiera del. J. Ryczak z Grupy No. 277, przechodzi jednogłośnie.

Dalsze interpelacje Sekretarza Generalnego S. W. Wara-

komskiego. Na wniosek del. Jana Małachowskiego z Grupy No. 167, poparty przez del. Fr. Jeleniewskiego z Grupy No. 384, zwolniono Sekretarza Generalnego z dalszych interpelacji.

Powołany do interpelacji Kasjer Unji, B. C. Rydzewski, stawiony wniosek del. Alojzego Lasek aby zwolnić Kasjera z interpelacji, wywołał burzę na sali Sejmowej, przez niektórych delegatów, którzy domagali się interpelowania Kasjera oraz Sekretarza Generalnego, pomimo wniosku już przyjętego o zwolnienie. Sekretarz Generalny S. W. Warakomski oświadcza, iż jest gotów odpowiedzieć na każde zapytanie do końca Sejmu. Wobec tego, przystąpiono do interpelacji Kasjera.

W interpelacji Kasjera zabierali głos delegaci: Wiktorja Nycz z Grupy 330, Jerzy Kocyan z Gr. 69, Józef Kazda z Gr. 69, I. V. R. Korzeniewski z Gr. 249, del. S. Szczepański z Gr. 259, del. L. Iwanowski z Gr. 3, A. Loferski z Gr. 70, del. A. Doskoń z Gr. 93, del. E. Drobiński z Gr. 121 i del. A. Kraśniewski z Gr. 302.

Wreszcie po dłuższej interpelacji, w której niektórzy delegaci zabierali kilkakrotnie głos, del. J. Winiarski stawia wniosek, ażeby Kasjera zwolnić z dalszej interpelacji. Wniosek poparty przez del. T. Krzywickiego, przechodzi.

Przystąpiono do interpelacji Cenzora Unji Polskiej, w której brali udział delegaci: A. Loferski, S. Sikorski, poczem na wniosek del. Jana Skupień, poparty przez del. L. Zajkowską, zwolniono Cenzora z dalszej interpelacji.

Następnie interpelowano pierwszego Rewizora del. W. J. Bujno. W interpelacji zabierali głos: del. A. Loferski, del. A. Doskoń, wreszcie na wniosek del. P. Burawskiego, poparty przez del. J. Benben, zwolniono Rewizora W. J. Bujno z dalszych interpelacji.

Zabiera głos Cenzor A. J. Gall i oznajmia, że z okazji 25-cio lecia pracy Sekretarza Generalnego S. W. Warakomskiego dla Unji Polskiej delegacja z Chicago, Ill., zdobyła się na mały upomiek, który mu jednocześnie wręcza przy burzy oklasków.

Sekretarz Generalny podziękował delegacji z Chicago, Ill., za ten śliczny prezent przyrzekając nadal pracować dla wspólnego dobra naszej organizacji.

Z powodu spóźnionej pory, na stosowny wniosek, Przewodniczący odroczył sesję do godziny 9-ej rano odmówieniem Modlitwy przez Ks. Kapelana W. L. Biczysko.

ZYGMUNT GRABOWSKI, Przewodniczący

JAN BUNDA, Sekretarz

ŚRODA RANO, 18-go WRZEŚNIA, 1946 ROKU

SESJA 5-TA

Przewodniczący Zygmunt Grabowski otwiera sesję punktualnie o godzinie 9-ej rano, odmówieniem modlitwy przez Ks. Kapelana W. L. Biczysko.

Sekretarz Sejmu odczytuje protokół z wieczornej sesji, który z małymi poprawkami przyjęto, na wniosek del. J. Winiarskiego, poparty przez del. Helenę Warchał.

Przewodniczący powołuje Komisję Regulaminu do przedstawienia Programu na dzień dzisiejszy. Przewodniczący Komisji, del. A. Górny przedstawia następujący program:

1. Otwarcie sesji Modlitwą.
2. Przeczytanie protokołu.
3. Dokończenie interpelacji.
4. Sprawozdanie Aktuarjusza Unji Polskiej.
5. Sprawozdanie Komisji na Dobro Unji Polskiej.
6. Sprawozdanie Komisji Prośb i Zażaleń.
7. Sprawozdanie Komisji Poprawek do Konstytucji.
8. Odroczenie Modlitwą.

Na wniosek del. W. J. Bujno, poparty przez del. J. Rycażak, polecenie Komisji przyjęto.

Przystąpiono do dalszych interpelacji członków Zarządu Głównego. W interpelacji Lekarza Naczelnego, zabierali głos następujący delegaci: A. Loferski, Wojciech Bara, Jan L. Tyburski, Fr. Jeleniewski, Józef Ganiec i pani L. Janukowicz. Na wniosek del. S. Sikorskiego, poparty przez del. Jana Dziewit, zwolniono Lekarza Naczelnego z dalszej interpelacji.

Powołano do interpelacji Adwokata Unji Z. Grabowskiego. W interpelacji Adwokata, zabierali głos delegaci: pani L. Janukowicz, A. Loferski, poczem na wniosek del. J. Winiarskiego, poparty przez del. Marję Morris, zwolniono adwokata z dalszej interpelacji.

W sprawie dalszej interpelacji członków Zarządu Głównego, del. Alojzy Lasek stawia wniosek o zwolnienie tychże z dalszych interpelacji. Sprzeciwia się temu wnioskowi del. Wiktorja Nycz. Wniosek jednak poparty przez del. Jana Śmiech, przechodzi przez podniesienie rąk. Za wnioskiem padło 66 głosów przeciw 54.

Przewodniczący Sejmu Z. Grabowski przedstawił Unijnego Aktuariusza p. Roberta Merriman, którego poprosił do przemówienia o stanie finansowym Unji Polskiej i wytłomaczeniu delegatom pewnych kwestji co do wartości certyfikatów Tabel 1, 2, i 3, które według opinji wydanej przez Insurance Commissioner powinny być zmienione. W żądaniu informacji zabierali głos: delegaci E. Drobiński, Adwokat Teofil Wadziński, Ks. Dr. P. Klekotka, A. Loferski, S. Winiarski, Wm. Szymborski, ponownie T. Wadziński. (Przewodniczący odracza sesję na 10 minut).

Po zągajeniu dalszej sesji, del. Wm. Szymborski w dalszym ciągu żąda od pana R. Merriman pewnych wyjaśnień oraz del. A. Kraśniewski, W. A. Podwójski, T. A. Krzywicki, Adwokat T. Wadziński, L. Iwanowski, Jan Żendarski, Jan Śmiech, Józef Potaśnik, Karol Skupień, Jan Tyburski, A. Szczepański. Z powodu pory obiadowej, del. A. Kraśniewski robi wniosek o odroczenie sesji do godziny 2-ej po południu. Wniosek poparty przez del. J. Winiarskiego przechodzi. Wiel. Ks. W. L. Biczysko odmawia Modlitwę.

ZYGMUNT GRABOWSKI, Przewodniczący
JAN BUNDA, Sekretarz

SESJA 6-TA, ŚRODA PO POŁUDNIU

Przewodniczący Z. Grabowski, otwiera sesję o godzinie 2:15 po południu odmówieniem Modlitwy przez Ks. Stan. Słomińskiego.

Przewodniczący oznajmia o zmianie Przewodniczącego Komisji Rezolucji, a mianowicie: w miejsce Ks. Jana J. Podkul zamianowany został del. Ks. Pułkownik F. Burant. Powołany ponownie p. R. Merriman do wyjaśnień, których w dalszym ciągu żądali delegaci S. Winiarski, Wal. Podwójski.

Wreszcie przewodniczący Z. Grabowski przedstawia w tej sprawie odpowiednią REZOLUCJĘ względem zmiany starych Certyfikatów Tabeli 1, 2 i 3 na nowe.

REZOLUCJA

WHEREAS, the Polish Union of the United States of North America from the date of its organization up to the year 1933 has been issuing death benefit certificates in accordance with only 3 tables to wit: Tables 1, 2, and 3, all of which tables were based upon the National Fraternal Congress Table of Mortality with an interest assumption of 4% ; and

WHEREAS, in the year 1933, new and additional tables of insurance were adopted based on the American Exeperience Table of Mortality with an interest assumption of 3½% ; and

WHEREAS, in the year 1937, it became apparent that the mortality in the class of members in Tables 1, 2, and 3, was considerably in excess of that provided for in that table, and to maintain the reserve under that table; and

WHEREAS, the 19th Convention of the Polish Union of the United States of North America, held in Detroit from September 13 to 18, 1937, discontinued the issuing of any new certificates under these tables, to wit: 1, 2, and 3, so as not to impair any more the value of the other certificates being issued to the members; and

WHEREAS, the situation as to the members having

certificates under the National Fraternal Congress Tables is becoming progressively worse and the loss to the entire membership will increase from year to year; and

WHEREAS, the insurance departments of the various states where the Polish Union of the United States of North America is registered have called the attention of the Polish Union to the necessity of making readjustments and rewriting the National Fraternal Congress Certificates at adequate rates and reserves; and

WHEREAS, the Insurance Department of the State of New York will not consider the application of the Polish Union for registry in that State unless some readjustment is made of the National Fraternal Congress under Tables 1, 2, and 3; and

WHEREAS, the certificates under Tables 1, 2 and 3 did not have any non-forfeiture values such as cash surrender, paid-up or extended insurance.

NOW THEREFORE, BE IT RESOLVED by the delegates duly assembled in the 21st Convention of the Polish Union of the United States of North America that the Supreme Board of Administration together with the Board of Directors be, and they are, hereby authorized and directed to take whatever steps may be necessary to readjust, rewrite and or convert any and all the benefit certificates issued under any and all tables for the best interests of the Polish Union and its members; that any readjustment or conversion so made shall insure proper credit to the members from the reserve accumulated under the National Fraternal Congress Table of Mortality; that the interest assumption on the reissued certificates shall not be in excess of 3%; all reissued certificates to contain non-forfeiture provisions such as Cash Surrender, paid-up and extended insurance.

AND BE IT FURTHER RESOLVED, that the Supreme Board of Administration together with the Board of Directors are hereby authorized and directed to provide and adopt for new members only a new series of Tables based on the American Experience table of Mortality with 3% interest assumption, as soon as they shall find it practical to do so.

AND BE IT FURTHER RESOLVED, that before any plan is finally put into action, it will have the full approval of and be under the direction of the Actuary of the Polish Union and also to have the approval of all the insurance departments in which the Polish Union now does business or intends to do business in the near future.

Po odczytaniu REZOLUCJI, del. T. A. Krzywicki stawia wniosek o przyjęcie, popiera del. Pułk. Ks. F. Furantł

Zabiera głos del. Adw. T. Wadziński i żąda aby powyższa Rezolucja była przetłumaczona na język polski, dla lepszego zrozumienia przez Delegatów. Po wytlómaczeniu treści powyższej rezolucji w języku polskim przez Adw. Z. Grabowskiego, wniosek del. T. Krzywickiego Izba przyjęła znaczną większością głosów. Aktuarjusz R. Merriman oświadcza, iż podług przyjętej rezolucji zmiana starych certyfikatów na nowe podług Tabel wartościowych otrzymają swą pełną wartość od dnia zamiany po uskutecznieniu należnych opłat. Wobec przyjętej Rezolucji polecono Zarządowi Głównemu zmianę Tabel 1, 2 i 3 na 3% równej wartości.

Wice-Sekretarz Sejmu, S. E. Schmidt, odczytuje nadesłane telegramy: od Sędziego the Court of Common Pleas, p. Jana Aponick z Pennsylvanji; od Jana Stryjak i Jana Tyburskiego z Nanticoke, Pa.; od Grzegorza Murawskiego, sekr. Gminy 6-ej, St. Paul, Minn.; od J. Kozarek, prezesa Gminy 8-ej z Detroit, Mich.; od J. Malinowskiego, prezesa Banku Miners National Bank of Nanticoke, Pa.; od Franciszka Podkul, sekretarza Grupy 63 z Wilkes-Barre, Pa.; od Sędziego Piotra H. Schwaly the Superior Court City of Chicago, Ill.; od Stanisława Jachim, prezesa Grupy No. 250, Hamtramck, Mich.; od Grupy 322 w DeLancey, Pa.; od Grupy 396, Brooklyn, N. Y.; które Izba przyjęła entuzjastycznie.

Del. Tad. Krzywicki uprasza p. R. Merriman o wyjaśnienie w jaki sposób lub pod jakimi warunkami można mieć płatnych organizatorów? Oświadczenie p. R. Merriman brzmiało: musi być Unistą, i płatnym, jeżeli będą na to fun-

dusze. Wreszcie, po wyczerpaniu interpelacji przez delegatów, którzy byli interesowani w lokowaniu funduszy Unji, opłat miesięcznych, zmiany starych certyfikatów na nowe Tabele wartościowe i wiele innych kwestji, delegaci otrzymali od p. R. Merriman zadawalniające odpowiedzi.

W dalszym ciągu powołano do sprawozdania Komisję na Dobro Unji Polskiej. Referuje del. Wiel. Ks. Dr. Klekotka i prosi Izbę Sejmową aby ich polecenia były przez delegatów należycie i z równowagą punkt po punkcie rozważane.

Sprawozdanie Komisji Dla Dobra i Rozwoju Unji Polskiej

Jako wstęp do naszego sprawozdania sejmowego pozwalamy sobie zaznaczyć i podkreślić, że jesteśmy na stanowisku w powyż wymienionym Komitecie od zeszłego piątku dnia 13 Września, 1946 r., i co dnia odbywaliśmy posiedzenia, radząc nad sprawami naszej Unji Polskiej, jej bolączkami, jej potrzebami i jej przyszłym rozwojem.

Omawialiśmy również sprawę naszego urzędowego organu i powzięliśmy pod tym względem pewne polecenia, które przedstawiamy Izbie Sejmowej przy końcu niniejszego sprawozdania.

W naszych naradach i obradach korzystaliśmy z cennych informacji i rad naszych urzędników Ks. Kapelana W. L. Biczysko, K. Siemińskiego, Prezesa Unji i Stanisława Warakomskiego, teź Unji Sekretarza Generalnego, zaś aby omówić bardziej ważne sprawy odbyliśmy wspólne posiedzenie z Komitetem Budżetu, uważając, że dobro unijne, a więc ogólne dobro wszystkich członków i członkiń, winno nas wszystkich skupić w imię przyszłości Unji Polskiej.

Wysoka Izba Sejmu XXI-go Unji Polskiej:

Podobnie jak inne organizacje bratniej pomocy, istniejące i działające na terenach naszego kraju od lat blisko stu i ciągle udowadniające swoją bezcenną pomoc rodzinom swych członków ubezpieczonych, tak i nasza Unja Polska w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, stoi na wulkanie rowej ery społecznienia, którego fale bezpieczeństwa zalęzają

kraj cały i która to era woła o ułożenie takich praw i ustaw wzajemnej pomocy aby nie tylko podolać wymogom Stanowych Wydziałów Ubezpieczeń, ale także aby tak usprawnić naszą własną wewnętrzną działalność, by nasi własni członkowie i członkinie odnieśli jak największe korzyści z należenia do Unji Polskiej. Toteż wszystkie nasze prace zdążyły ku temu wyłącznemu celowi, prace zawarte w następujących poleceniach.

1. Musimy uchwalić na Sejmie XXI, i to koniecznie uchwalić, sposoby jak nieść pomoc tym naszym starcom, których wiek stoi na przeszkodzie w opłacaniu miesięcznych podatków.

Proponujemy, aby z podwyższonego funduszu obrotowego wyznaczyć ułamek jednego centa z opłat miesięcznych członków na opłacenie i ulgę dla tych naszych braci, członków starszych i dla organizacji zasłużonych, którzy do Unji Polskiej należą lat 40 i skończyli rok życia 70-ty, a nie są w stanie i nie mają dochodów, by sami mogli podatki należenia do Unji opłacać. Ich zasługi i prace powinny być najsilniejszym apelem do Izby, która na tym Sejmie swoją uchwałą wzmocni drgające ręce spracowane naszych starszych braci.

2. Sejmy Unijne uznawały zawsze prace sekretarzy naszych Grup, ale są ciągle utyskiwania i apele, aby tym sekretarzom dać większe wynagrodzenie. Dotychczasowe opłaty na fundusz obrotowy nie wystarczały, aby odpowiednio wynagrodzić zasłużonych sekretarzy.

Proponujemy, aby z podwyższonego funduszu obrotowego wyznaczyć dodatkową sumę dwu centów miesięcznie i z tej sumy utworzyć odpowiedni fundusz, z którego Zarząd Główny będzie mógł odpowiednio wynagrodzić tych panów sekretarzy, którzy o wzrost swych Grup dbają, do ich powiększenia się przyczyniają i swe czynności dla chwały Unji i swojej wykonują dobrze i uczciwie.

3. Wzrost Unji Polskiej to nie jest rzecz i sprawa dorywcza ani amatorska. Wzrost ten woła głosem donośnym o fachowych organizatorów, którzy pod okiem Zarządu Głównego i przy jego poleceniach, wykonywać będą prace unijne

na terenach swojej pieczy powierzonych. Tej pracy muszą poświęcić cały swój czas każdego dnia, a jak zajdzie potrzeba to i każdej niedzieli. Ci organizatorzy mają być pomocą w rozwoju już istniejących Grup w porozumieniu z zarządami tychże Grup oraz ich obowiązkiem będzie organizować nowe Grupy Unijne w tych miastach, gdzie Unji naszej jeszcze niema.

Proponujemy, aby na ten fundusz organizatorów wyznaczyć z podwyższonego funduszu obrotowego miesięcznie sumę 2 centów od członka. Na organizatorów najlepiej się nadają Sekretarze Grup Unijnych oraz Sekretarki, gdyż oni znają pracę werbunkową i organizacyjną, oraz korzystać należy w tym zakresie z usług tych naszych weteranów, którzy po powrocie z wojny wykazują zdolności organizatorskiej pracy w polskich organizacjach.

4. Szacunek dla powagi naszej organizacji, jej znaczenie i jej przyszłość wymagają, aby pracownicy Biur Unijnych otrzymywały odpowiednie wynagrodzenie za swe prace codzienne. Informacje przez nas zebrane dowodzą, że wynagrodzenie to nie jest odpowiednie i że do tego dochodzi iż jeżeli Izba Sejmowa nie załatwi na sejmie tej sprawy, to po sejmie mogą być Biura Unji puste. Koszt życia wzrósł do 40 procent, inflacja dolara odbywa się na naszych oczach co dnia, gdyż za tego dolara można coraz mniej kupić, słuszną więc i sprawiedliwą będzie rzeczą dać takie wynagrodzenie pracownikom unijnym, na jakie sobie swą pracą zasługują, o czem najlepiej wiedzą urzędnicy Zarządu Głównego, których poleceń winna Wysoka Izba Sejmowa wysłuchać i je uchwalić na tym sejmie.

5. Od roku 1927 pensje naszych urzędników głównych są takie same, mimo że ich prace zwiększyły się wielokrotnie. Nasza Unja Polska to już nie jest organizacją z dwustu lub trzystu tysiącami zasobów, która wymagała pracy stałej jednego sekretarza i jednej lub dwu biuralistek. Dziś systemy prowadzenia organizacji są skomplikowane, dziś w biurach pracują cztery asystentki sekretarza pod kierunkiem Sekretarza Generalnego. Te siły naszej Unji i jej rozwojowi nie wystarczają i za takie wynagrodzenie pracować nie są w

stanie z sukcesem, o jaki się naszej Unji rozchodzi. Proponujemy więc, aby Prezes Unji, nie jak teraz przepisuje Konstytucja organizacji naszej, bywał dwa razy tygodniowo w biurach Unji Polskiej i tam załatwiał sprawy ze swym urzędem związane, ale żeby Unji Polskiej poświęcał cały czas swej pracy. Otrzymuje ten nasz Prezes obecnie tysiąc dolarów pensji rocznej, należy więc podnieść ją do takiej wysokości, aby była uczciwa nagroda za pracę dla dobra Unji.

Proponujemy również, aby określoną była pensja skarbnika Unji, który swą wiedzą fachową spowodował poważne dla Unji zarobki w transakcjach byznesowych, wynoszące w jednym tylko wypadku sumę 37 tysięcy dolarów. Zasłużył sobie nasz skarbnik by mu odpowiednio pensję podwyższyć z obecnej śmiesznie niskiej, bo wynoszącej 750 dolarów rocznie.

Proponujemy również, by Komitet Budżetu opracował skalę podwyższek dla innych urzędników i urzędniczek, boć przecież anomalja jest płacić djetę całodzienną w sumie pięciu dolarów, gdy pokój w hotelu więcej kosztuje. Patrzymy wszyscy na niez mordowane a dla dobra Unji wykonywane prace naszego Sekretarza Generalnego p. S. W. Warakomskiego, którego możemy nazwać stróżem siły i majątku Unji Polskiej. Sejmy nasze od lat 25 oddawały mu uznanie w formie pochwał, my na tym Sejmie uchwalmy mu należną podwyżkę pensji w odpowiedniej wysokości, bo sobie na nią zapracował i zasłużył. To będzie najlepszą nagrodą za jego żmudne prace stawiania Unji na wyżynach działalności organizacyjnej i narodowej.

6. Polecając powyższe podwyżki i mówiąc o djetach dla urzędników Unji Polskiej, należy nam się tu podnieść również taką poważną kwestję jak djety dla posłów i posełek naszych sejmów. Mówi nam nasza konstytucja, że mają oni otrzymać za swe sejmowe obrady djety po \$5.00 dol. dziennie. Suma ta w obecnych czasach jest niska jak śmieszna. Chcemy dobrych delegatów i zdolnych. Chcemy od nich mądrych uchwał, ale za ich prace płacimy im po pięć dolarów dziennie, żądając by niektóre dni nawet na wieczornych sesjach pracowali.

Proponujemy aby djetę posłów i posełek podwoić, płacąc

ją z podwyższonego funduszu obrotowego. Dobrym przykładem pod tym względem jest Kongres naszego kraju, który się nie wstydził nie tylko podnieść sobie pensyj, ale wyznaczyć taką sumę na swe wydatki, od jakiej nie potrzebuje płacić podatku dochodowego.

Unijne Inwestycje

W regułach naszej konstytucji jest jedna taka uchwała sejmowa, która wyznacza pobieranie od udzielonych pożyczek hipotecznych Unji sześć procent. Tak ta, jak inne reguły, ograniczające czynności naszego Zarządu Głównego na dobro Unji, nie powinny po obecnym sejmie obowiązywać. Dla tego proponujemy tę uchwałę znieść, a przeprowadzić nową, która pozwoli Zarządowi Głównemu udzielanie dobrych pożyczek hipotecznych na posiadłości realne na cztery procent, po opłaceniu taksatorów i kosztów.

Realność i hipoteki to są jeszcze najlepsze inwestycje, gdyż kupno bondów, nawet wojennych, przynosiło w procencie najwyżej dwa i pół. Przy obecności każdodzienniej prezesa Unji w biurach Unji będzie on mógł te sprawy sukcesywnie i z korzyścią załatwiać.

Zarząd Główny Unji decyduje komu należy udzielić daną pożyczkę hipoteczną.

Obecne Koszta

Komitet sądzi, że Wysoką Izbę Sejmową zainteresują i może lepiej od naszych poleceń przekonają cyfry. A cyfry dotyczące Unji Polskiej są najsilniejszym argumentem. Otóż statystyka wykazuje, że wszelkie koszta, jakie Biura Unji Polskiej opłacają miesięcznie wynoszą 14 centów od członka. Wykazuje również statystyka, że na fundusz obrotowy płaci każdy członek zaledwie połowę tych 14 centów to znaczy 7 centów miesięcznie. W ten sposób powstające niedociągnięcia obrotowe pokrywa się z nadwyżek, jakie są dokonywane w Wydziale Małoletnich. Lecz powiedział słusznie jeden z głównych urzędników, że teraz rabujemy syna, aby pomóc ojcu.

Wysoka Izba Sejmowa:

Blisko trzydzieści tysięcy Unistów i Unistek ubezpieczonych jest w swojej Unji na około 19 milionów dolarów. Marzymy jeszcze ciągle o werbowaniu młodzieży do organizacji naszej. Marzenia jednak same nie spełniają się. Wszędzie potrzeba grosza, bo bez grosza nie będzie dolarów.

Wiemy, że Sejm XXI-szy chce przejść do historii swej organizacji jako pracowity i bogaty w mądre uchwały. Po głębokim zastanowieniu się nad problemami naszej Unji i widząc nad naszymi głowami przysłowiowy miecz Damoklesa w postaci coraz to cięższych praw różnych Stanów Unji Amerykańskiej, proponujemy podwyższenie funduszu obrotowego do sumy 17 centów od członka miesięcznie, aby nasz Zarząd mógł podołać opłatom i aby mógł prowadzić naszą organizację tak, jak Unja Polska sobie na to zasługuje.

Fundusz obrotowy innych polskich organizacji jest większy od naszego, chociaż go podwyższymy, czasy drożyzny dowodzą nam boleśnie jak wysoko wszystkie ceny na towary poszły w górę, więc i nasza Unja musi się zastosować do tego nowoczesnego postępu i rządzić swą gospodarkę tak, by sprawnie działała.

Wydział Kobiet

Praca naszych kobiet w ostatnim terminie od Sejmu w Erie, Pa., zasługuje na uznanie, a skupia się ta praca w Wydziale Kobiet-Unistek, który dotychczas ma dwa swe oddziały, jeden w Wilkes-Barre, a drugi w Chicago.

Dla pełnego i większego rozwoju Unji powinny takie Oddziały istnieć we wszystkich większych miastach, gdzie są Grupy żeńskie. Polecamy tę pracę paniom delegatkom, obecnym na Sejmie.

Nasze Gminy

Aby w nasze szeregi unijne wrócił dawny animusz i większy duch narodowy polecamy, aby Gminy Unji urządzały obchody uroczyste ku czci wielkich w narodzie i obchody ważniejszych rocznie narodowych. Oprócz tego, dla podniesie-

nia ducha należy uroczyście obchodzić rocznice unijne 5, 10, 15, 25 i 50 lat istnienia.

Polecamy również Braci Unijnej, aby korzystała częściej ze szpalt polskich gazet, które chętnie poprą nasze wysiłki, jeżeli do ich redaktorów zaapelujemy.

POLECENIA WZGLĘDEM ORGANU

Największym zdaje się problemem do rozwiązania pomyselnego przez Izbę Sejmu XXI Unji Polskiej stanowi nasz urzędowy organ, którym do sejmu obecnego był tygodnik pod nazwą "Górnik".

Nasz tygodnik podobny jest do węzła gordyjskiego, którego nie mogąc rozwiązać Król Aleksander Macedoński rozciął. Sejm XXI musi odegrać rolę Aleksandra Macedońskiego i ten problem rozwiązać i rozciąć.

Członkowie Unji Polskiej płacą na ten organ co miesiąca sumę 5 centów. Z tej sumy 4 centy idzie na organ, a jeden cent według uchwały sejmu, idzie do funduszu młodzieży. Jeżeli więc wychodzi na miesiąc cztery numery tygodnika, to płacimy za niego po cencie za egzemplarz.

Tak taniego i tak małego organu urzędowego nie ma najmniejsza nawet organizacja Polska w Stanach Zjednoczonych, ma go jednak nasza Unja dotychczas i o ile Sejm nie rozwiąże tego problemu, będziemy mieć taki malusieńki nie znaczący organek nadal.

Prawda jest, że cena papieru poszła w górę i zamiast 45 dolarów za tonę musi teraz wydawca płacić za tonę 78 dolarów a może w niedalekiej przyszłości cena jeszcze podskoczy. To nie jest wiadomem. To samo tyczy pracowników, to samo tyczy redakcji. Drukarze i zecerzy upominają się o podwyżkę do 3 dolarów za godzinę pracy oprócz innych dogodnych dla nich warunków, a nasz redaktor, który nam umiejętnie redagował pismo od dwóch lat nie pragnie dłużej za marne wynagrodzenia pracować. Wynagrodzenie płacone przez nasz Zarząd Główny a nie przez wydawcę tygodnika.

Zbadaliśmy sprawę dokładnie, wysłuchali sporo propozycji i odczytali nawet na naszych posiedzeniach pewne propo-

zycje pewnych wydawnictw, które chciałyby poświęcić omawianiu spraw naszej Unji jedną stronicę tygodniowo.

Żadna z przedstawionych propozycji nie przypadła nam do gustu, bo wszystkie zdążają do osiągnięcia zysków, a żadna nie mówi o tych ideach, jakie przedstawia nasza Unja Polska, która oprócz będąc polską, jest organizacją wyłącznie katolicką.

O ideałach polsko-katolickich, które są fundamentalnymi zasadami naszej Unji Polskiej zapomnieć nam nie tylko nie wolno, ale musimy wszystko uczynić, co leży w naszej mocy, aby te ideały w dalszym ciągu propagować i przekazać je nieskazane młodszemu pokoleniu.

Toteż, aby podjąć zadaniu, Komitet nasz ma dwie propozycje:

1. Opodatkować się po 10 centów od członka i członkini na miesiąc i przeznaczyć ten fundusz na wydawanie większego i piękniejszego organu, w którym byłyby wiadomości ciekawe dla Unistów, nie tylko Amerykańskie ale Polskie, artykuły ciekawe o Unji Polskiej, jedna strona dla naszych członków i jedna strona dla naszej młodzieży w języku (o ile można) angielskim, bo takie jest jej życzenie. Nasze Unistki umiały urządzać piękne uroczystości gwiazdkowe, tu i ówdzie napewno zaczną powstawać kluby sportowe młodzieży unijnej, należy więc tym imprezom poświęcić jak najwięcej miejsca w organie dla zachęty dla innych.

Znaczy to, że każdy członek i każda członkini Unji płaciliby rocznie za swoją gazetę sumę dolara dwadzieścia centów i mieliby tygodnik własny jak się patrzy o ośmiu stronicach druku.

Druga propozycja: Opodatkować się miesięcznie po 7 i pół centów od każdego członka i członkini i wejść w kontakt z wydawnictwem katolickim oraz zawrzeć umowę, by raz na tydzień w piśmie tegoż wydawnictwa ukazywał się dział dla Unji Polskiej i by ten numer był wysyłany wszystkim członkom i członkiniom. Dział ten byłby redagowany przez redaktora opłacanego z tych 7 i pół centa miesięcznie przez nasz własny Zarząd.

Polecamy zarazem Izbie Sejmowej, aby po uchwaleniu jednej z propozycji, oddała całą sprawę nowemu Zarządowi Unji, wybranemu na tym sejmie, który omówi szczegóły z danym wydawnictwem i zawrze odpowiedni kontrakt.

Wierzmy, że Zarząd Główny wywiąże się z tego zadania trudnego z korzyścią dla Unji Polskiej i dla chwały i rozwoju jej szeregów, które wyszczerbiła wojna. Sejm nasz nie może sobie pozwolić na tanioczę i cztery stroniczki za 4 centy. Ta taniocza należy już w Unji do przeszłości.

Ks. Dr. P. Klekotka, Przewodniczący

Del. A. Kruszewski, Sekretarz

Del. Fr. Wadziński, Członek

Po odczytaniu swego sprawozdania przez Komisję odnoszącego się do podniesienia funduszu obrotowego o 10 centów miesięcznie od członka, wywołał gorące debaty. Zabierali głos delegaci: A. Kraśniewski, S. Winiarski, K. Folchek i J. Skupień. (Nastąpiła pauza na 10 minut).

Po zagajeniu Sesji w dalszym ciągu przeciw podwyższeniu jakichkolwiek podatków przemawiają delegaci: Józef Ganiec, Fr. Szubra, A. Kruszewski, E. Drobiński, Fr. Jeleniewski, A. Loferski, K. Zapotoczny i pani M. Celmerowska. Na wszystkie te argumentacje odpowiada i tłumaczy Sekretarz Generalny S. W. Warakomski, oświadczając, że praca biuralistek wymaga lepszego i większego wynagrodzenia. Tłumaczy również Przewodniczący Z. Grabowski aby najpierw zdecydować ile można podwyższyć fundusz obrotowy, a później oddamy to z powrotem do Komisji do dalszego opracowania. W dalszym ciągu wyrażają swoje niezadowolenie co do podwyższenia podatków delegaci J. Ryczak, B. Michaluk, L. Iwanowski, A. Doskoś, K. Skupień, Jan Tyburski. Widząc sentyment Izby usposobiony nie przychylnie co do podwyżki funduszu obrotowego, gorąco przemawia Prezes Zarządu K. Siemiński, aby polecenie Komisji przyjąć co dopomoże Zarządowi Głównemu wprowadzić Unję Polską na właściwą drogę gdyż obecnie mamy niedobór w funduszu obrotowym. Del. I. V. R. Korzeniewski stawia wniosek aby sprawę podwyżki funduszu obrotowego odłożyć do czasu aż Komisja Budżetu

przedłoży swoje sprawozdanie. Wniosek poparty przez del. Zofję Matejko, przechodzi.

Del. Stefanja Maxwell stawia wniosek aby sesja została odroczone do godziny 7-ej wieczór, wniosek poparty przez del. Marję Celmerowską. Przed odroczeniem Przewodniczący Z. Grabowski zapytuje się Izby Sejmowej czy są jeszcze delegaci którzy życzą sobie dalszych wyjaśnień od Aktuarjusza p. R. Merriman. Ponieważ dalszych zgłoszeń nie było, p. Robert Merriman podziękował za zaproszenie życząc pomyślnych obrad Izbie Sejmowej.

Odmówieniem Modlitwy przez Wiel. Ks. Kapelana W. L. Biczysko, odroczone sesję do godziny 7-ej wieczór.

ZYGMUNT GRABOWSKI, Przewodniczący

JAN BUNDA, Sekretarz

ŚRODA WIECZÓR, 18-go WRZEŚNIA, 1946

SESJA 7-MA

Przewodniczący Z. Grabowski otwiera sesję o godzinie 7-ej odmówieniem Modlitwy przez del. Ks. St. Słomińskiego.

Sekretarz Sejmu odczytuje protokół z porannej sesji oraz po południowej sesji które z załączonymi poprawkami, na wniosek del. K. Zapotoczny, poparty przez del. Józefinę Benben, przyjęto.

Poczem Przewodniczący powołuje Komisję Budżetu do sprawozdania.

Referuje Przewodniczący Komisji del. Leon Rygiel. Na wstępie swego sprawozdania z dochodu i rozchodu funduszu obrotowego, w którym to sprawozdaniu wykazuje, że rozchody powiększyły się nad dochodem o \$6,039.98, nie licząc sumy \$13,320.50, która jest wzięta od Wydziału Małoletnich w formie 35% na pokrycie tychże wydatków. Wobec tego Komisja poleca podwyżkę funduszu obrotowego o 10 centów miesięcznie. Zabierają głos del. E. Drobiński, K. Falchek. Del. Al. Lasek, domaga się lepszego wytłumaczenia co

do proponowanej podwyżki funduszu obrotowego do dalszego funkcjonowania pracy organizacyjnej. Wyjaśnia Sekretarz Generalny S. W. Warakomski, iż do dalszego prowadzenia interesu organizacyjnego, podwyżka musi nastąpić, gdyż tam już od paru lat jest niedobór w funduszu obrotowym.

Del. A. Kraśniewski żąda stanowczego wyjaśnienia od Sekretarza Generalnego S. W. Warakomskiego, czy ta podwyżka będzie obowiązywać tylko nowo wstępujących członków, czy też wogóle wszystkich już należących. Sekr. Gen. S. W. Warakomski oświadcza, że zależy to od Izby. Fundusz jednak ten będzie użyty na pracę werbunkową oraz pokrycie niedoboru w funduszu obrotowym.

Przemawia gorąco za podniesieniem podatku del. Ks. S. J. Cituk.. W tej samej myśli wypowiadają się delegaci: W. Bobko, A. Loferski, Prezes K. Siemiński. Del. Józef Ganiec proponuje przelać z innych funduszy w których znajduje się nadwyżka. W tej samej myśli przemawia del. K. Skupień. Natomiast del. E. Drobiński jest zdania iż podwyżka jest potrzebna i stawia wniosek aby fundusz obrotowy podnieść o dwa centy od członka i członkini. Przemawiają w dalszym ciągu za i przeciw kilku delegatów. Wreszcie po dłuższej dyskusji del. Ig. Rogolewicz popiera wniosek o podwyżkę funduszu obrotowego o dwa centy miesięcznie. W dalszym ciągu delegaci przemawiają przeciw, wobec czego del. E. Drobiński wycofuje swój wniosek o podwyżkę dwóch centów miesięcznie. Delegaci w dalszym ciągu podają różne nowe sugestje, poczem del. A. Loferski stawia wniosek o zamknięcie dyskusji, poparty przez del. Józefa Potaśnik, przechodzi.

Wobec powyższej dyskusji del. A. Kraśniewski stawia wniosek aby fundusz obrotowy pozostał jak jest obecnie 7 centów miesięcznie od członka. Wniosek poparty przez del. F. Cyrek, przechodzi większością głosów.

Na podstawie przyjętego wniosku, sprawę Budżetu oddano z powrotem do Komisji dla opracowania w ramach obecnego funduszu obrotowego.

Następnie Przewodniczący Z. Grabowski powołuje Komisję Poprawek Konstytucji—Referuje Z. Grabowski jako członek tejże Komisji.

Punkt 1, Art. 2, paragraf 1, stronica 7-ma, Komisja proponuje wykreślić słowo "W PRZYPADKU".

Punkt 2, Art. 5, paragraf 2, stronica 8-ma, zmienić w trzeciej linji wyrazy "Trzech Radców, Trzech Rewizorów", na wyrazy "6-ciu DYREKTORÓW".

Przewodniczący Z. Grabowski zastrzega, iż w przyjęciu powyższych zmian będziemy głosować przez kartki, powołując marszałków Izby do przeprowadzenia głosowania. Za przyjęciem głosować "TAK" przeciw "NIE". Rezultat głosowania był następujący:

Punkt 1-szy głosów "TAK" 127, "NIE" głosów 19, przyjęto.

Punkt 2-gi, głosów "TAK" 77, "NIE" 67, nie przyjęto, z powodu nie uzyskania 2-3 głosów podług konstytucji. Poczem przystąpiono do przyjęcia Poprawek do Ustaw i przepisów Unji Polskiej.

Art. 4-ty, par. 3-ci. Dodać "Do certyfikatu ubezpieczenia ma być załączony duplikat aplikacji członka. Na wniosek del. J. Ganiec, poparty przez del. S. Sikorskiego, polecenie Komisji przyjęto.

Art. 11-ty, par. 1-szy, litera (a). Zmienić zdanie w 9-ej i 10-ej linji: "a z urzędu ma być w Biurze Unji najmniej dwa razy tygodniowo w godzinach urzędowych" na "a z urzędu ma utrzymywać regularne godziny biurowe". Na wniosek del. T. Krzywickiego, poparty przez del. J. Hodorowskiego, polecenie Komisji przyjęto.

Art. 16-ty, par 4-ty, litera (b). Zmienić porządek beneficjentów jak następuje: "żona lub mąż, dzieci, rodzice, bracia i siostry, wnuki lub wnuczki, dziadkowie lub babki, stryjowe lub stryjenki, wujowie lub ciotki, bratankowie lub bratanice, siostrzenkowie lub siostrzenice, teściowa lub teść, synowe lub zięć, macocha lub osoby zależne od zmarłego pod względem utrzymania, narzeczony lub narzeczona, i w tych Stanach gdzie prawa pozwalają—institucje religijne i dobroczynne".

Na wniosek del. S. Sikorskiego, poparty przez del. A. Lasek, polecenie Komisji przyjęto.

Art. 16-ty dodać nowy paragraf No. 21:

“Jeżeli Unja Polska zatrzyma wypłatę pośmiertnego przez więcej niż sześć miesięcy z powodu niepełnoletności spadkobiercy, wtedy po dojściu spadkobiercy do pełnoletności, Unja Polska wypłaci mu pełną sumę z takim procentem jaki Unja Polska otrzyma od banku, w którym pieniądze Unijne są deponowane.”

Na wniosek del. Marji Klimek, poparty przez del. Zofję Matejko, polecenie Komisji przyjęto.

Art. 18-ty, par. 1-szy, Wykreślić słowa:

“w razie wypadku i” a zastąpić je słowem “którzy”.

Arty. 18-ty, par. 8-my, Wykreślić słowa:

“spowodowane wypadkiem”.

Art. 18-ty, par. 9-ty, Wykreślić słowa:

“spowodowane wypadkiem”.

Art. 18-ty, par. 11-ty, Wykreślić słowa:

“spowodowane wypadkiem”.

Powyższe polecenia Komisji przyjęto ogółem na wniosek del. W. Podwójskiego, poparty przez del. I. V. R. Korzeniewski.

Art. 18-ty, par. 12-ty (Nowy dodany), a dawny paragraf 12-ty staje się 13-tym:

“Wypłacenie zapomogi jest określone ściśle według sumy skolektowanej w tym funduszu a w razie gdyby ogólna suma próśb podanych i uznanych przez Zarząd Główny była większa niż ogólna suma w funduszu, zapomogi będą wypłacane w porządku w którym były uznane, a jak fundusz będzie wyczerpany, pozostałe próśby uznane przez Zarząd Główny będą wypłacone o ile fundusze napłyną z podatków od członków męskich. Żadna rezerwa nie jest zestawiona lub utrzymana dla wypłacenia zapomogi według tegoż Artykułu.”

Polecenie Komisji na wniosek del. K. Skupień, poparty przez del. M. Ochał, przyjęto.

Art. 20-ty, par. 3-ci, litera (a). Wykreślić zdanie:

“nie większą sumę jak 50 procent ogólnej wartości majątku, z prawem pierwszeństwa Unistom, na 6 procent”.

Przemawia Sekretarz Generalny S. W. Warakomski twierdząc, że zastrzeżenie lokowania funduszy Unijnych na realności na 6% jest obecnie nie możliwe gdyż inne Instytucje finansowe udzielają pożyczki na mniejszy procent. Wobec czego Zarząd Główny zmuszony lokować fundusze w papierach wartościowych przynoszących zaledwie 2 do 2½%. Proponuje zatem aby zmniejszyć ratę procentową do 4% lub większy ułamek stosownie do otrzymanej oferty na czym skorzysta Unja Polska. Po dłuższej dyskusji na wniosek del. A. Kraśniewskiego, poparty przez del. J. Winiarskiego, polecenie Komisji wraz z sugestją Sekretarza Generalnego przyjęto, upoważniając tym samym Zarząd Główny do obniżenia raty procentowej na pożyczki realnościowe.

Przemawia Wiel. Ks. F. Burant i stawia wniosek aby Kapelan Unji Polskiej miał prawo głosu we wszystkich sprawach Unji Polskiej, a w razie nieobecności jego, Wice-Kapelan. Na wniosek del. Wm. Szymborskiego, poparty przez del. J. Pacholik, powyższy dodatek do Ustaw przyjęto.

Ks. Dr. P. Klekotka podaje propozycję aby do Dyrekcji Zarządu Głównego weszła jedna z niewiast. Propozycja została zamieniona na wniosek przez del. W. Bujno, poparty przez del. T. Krzywickiego, przechodzi.

Przewodniczący oznajmia, iż przystąpimy do nominacji Urzędników do Zarządu Głównego oraz Urzędników Stanowych, mianując równocześnie Komisję Balotów, w skład której weszli: Ks. Jan Kozłowski, Przewodniczący, del. A. Sidor, del. Jan Tyburski. Poczem przystąpiono do nominacji:

Na Cenzora nominacje otrzymali: del. Wm. A. Szymborski, przedstawiony przez W. Bobko, poparty przez del. S. Sikorskiego.

Andrzej J. Gall, przedstawiony przez del. Jana Skupień, poparty przez del. Marję Klimek. Del. Alojzy Lasek stawia wniosek o zamknięcie nominacji, poparty przez del. B. Michaluk, przechodzi.

Nominacje na Wice-Cenzora otrzymali: del. W. Polewka,

przedstawiony przez del. M. Sondej, poparty przez del. L. Janukowicz.

Wład. Radecki przedstawiony przez del. L. Iwanowskiego, poparty przez del. A. Kruszewskiego. Na wniosek del. F. Cyrek, poparty przez del. J. Ganiec, nominacje zamknięto.

Na Wice-Cenzorkę nominację otrzymała del. Józefina Białas, przedstawiona przez del. Marję Klimek, poparty przez del. Marję Morris i wybrana jednogłośnie.

Na Kapelana nominacje otrzymali: Ks. W. L. Biczysko, przedstawiony przez Ks. S. Słomińskiego oraz Ks. F. X. Dominiak, przedstawiony przez Ks. Pułk. F. Burant. Dalsze nominacje zamknięto.

Na Wice-Kapelana nominacje otrzymali: Ks. S. J. Cituk oraz Ks. Ant. Kozłowski, przedstawieni przez Ks. Pułk. F. Burant. Dalsze nominacje zamknięto.

Na Prezesa Zarządu Głównego, nominacje otrzymali: del. Wacław J. Bujno, przedstawiony przez del. S. Sikorskiego.

Del. Kazimierz A. Siemiński przedstawiony przez del. A. Kruszewskiego. Dalsze nominacje zamknięto.

Na Wice-Prezesa Zarządu Głównego, nominacje otrzymali del. Marjan Podgórski, przedstawiony przez del. J. Hodorowskiego, oraz del. Franciszek Kaczyński, przedstawiony przez del. S. Marcinkowskiego. Dalsze nominacje zamknięto.

Na Wice-Prezeskę Zarządu Głównego nominację otrzymały: del. Leokadja Zajkowska, przedstawiona przez del. Stefanję Maxwell, oraz Wiktorja Nycz, przedstawiona przez Ks. Ant. Kozłowskiego. Dalsze nominacje zamknięto.

Nominację na Sekretarza Generalnego otrzymał Stanisław W. Warakomski, przedstawiony przez del. A. Lasek, poparty przez del. Marję Klimek i wybrany jednogłośnie.

Na Wice-Sekretarza, nominację otrzymał Józef Kropiewnicki, przedstawiony przez del. Fr. Szubra, poparty przez del. J. Habzda i wybrany jednogłośnie.

Na Kasjera, nominację otrzymał del. Bolesław C. Ry-

dzewski, przedstawiony przez del. Józefinę Benben, poparty przez del. Helenę Warchał i wybrany jednogłośnie.

Na pierwszego Radcę Duchownego przedstawiony Ks. P. P. Niebrzydowski i wybrany jednogłośnie.

Dalsze nominacje na Radców otrzymali: Ignacy Górny, Tad. Krzywicki i J. W. Stryjak. Dalsze nominacje zamknięto.

Na Dyrektorę Zarządu Głównego, przedstawiona del. Marja Krzywicka, przez del. Marję Klimek i wybrana jednogłośnie.

Na Rewizorów, nominacje otrzymali delegaci: Władysław Ferrett, Andrzej Loferski i Jan Śmiech. Dalsze nominacje zamknięto.

Na Lekarza Naczelnego: Dr. Edward J. Kielar, przedstawiony przez del. Jana Skupień, wybrany jednogłośnie.

Na Adwokata Unji nominacje otrzymali: Adwokat Zygmunt Grabowski, przedstawiony przez del. Aleks. Górny, oraz Adwokat Teofil A. Wadziński, przedstawiony przez del. Jana Żendarskiego. Dalsze nominacje zamknięto.

Nominacje na Wice-Prezesów na Poszczególne Stany Otrzymali

Na Wschodnią Pensylwanję: del. A. Kapuściński, przedstawiony przez del. W. Ferrett, wybrany jednogłośnie.

Na Wice-Prezeskę na Wschodni Stan Pennsylvania, przedstawiona del. Aleksandra Meredick, przez del. Z. Jendrzejewską, wybrana jednogłośnie.

Na Zachodni Stan Pennsylvania, del. pani Marja Terlecka, przedstawiona przez del. L. Materewicz, wybrana jednogłośnie.

Na Stan New Jersey: przedstawiony del. W. Bara, przez del. W. Szymborskiego, i wybrany jednogłośnie.

Na Wice-Prezesa na Stan New York, przedstawiony del. S. Umowski przez del. W. Podwójskiego, wybrany jednogłośnie.

Na Stan Illinois, del. Jan Bunda, przedstawiony przez del. J. Winiarskiego, wybrany jednogłośnie.

Na Wice-Prezeskę na Stan Illinois, przedstawiono del. Marję Klimek, przez del. Józefinę Białas, wybrana jednogłośnie.

Na Stan Michigan przedstawiony del. Fr. Jeleniewski przez del. K. Wójteczko, wybrany jednogłośnie.

Na Stan Wisconsin, niema delegata.

Na Stan Minnesota, przedstawiony del. Jan Miazga przez del. A. Kruszewskiego, wybrany jednogłośnie.

Na Stan Massachusetts, nominowany del. Alojzy Lasek, przedstawiony przez del. K. Siemińskiego, wybrany jednogłośnie.

Na Stan Delaware, nominowany del. J. Yasik, przedstawiony przez del. K. Siemińskiego, wybrany jednogłośnie.

Na Stan Nebraska, niema delegata.

Na miejsce przyszłego Sejmu przedstawia del. S. Winiarski, miasto Chicago; del. A. Kruszewski przedstawia Minneapolis; del. L. Zajkowska przedstawia miasto Wilkes-Barre.

Po zamknięciu nominacji del. Ks. J. Podkul zwraca uwagę na zastrzeżenia w Konstytucji, które wymagają aby każdy kandydat był obywatelem tego kraju i należał do Unji Polskiej najmniej 5 lat.

Del. Fr. Cyrek robi wniosek o odroczenie sesji. Przewodniczący Z. Grabowski odracza sesję do godziny 9:30 czwartku rano przez odmówienie Modlitwy przez Ks. W. L. Biczysko.

ZYGMUNT GRABOWSKI, Przewodniczący

JAN BUNDA, Sekretarz

CZWARTEK RANO, 19-go WRZEŚNIA, 1946

SESJA 8-MA

Przewodniczący Z. Grabowski otwiera sesję o godzinie 9:30 rano odmówieniem Modlitwy przez del. Ks. J. Kozłowski.

Sekretarz Sejmu odczytuje protokół z ostatniej sesji, który z drobnymi poprawkami przyjęto na wniosek del. J. Winiarskiego, poparty przez del. F. Miśkiewicz. Wice-Sekretarz odczytuje Telegramy: Od Tow. i Grupy No. 697 P. R. K. z Passaic, N. J.; od American Fuel & Supply Co., z Trenton, N. J.; od Grupy 396 Unji Polskiej z Brooklyn, N. Y.; od Honorowego Prezesa Pierwszego Okręgu Sokolstwa Polskiego w Ameryce; od Komendanta Drugiego Okręgu Weteranów Armji Polskiej; od Prezesa Pierwszego Okręgu Sokolstwa Polskiego w Ameryce; od Grupy 327 Unji Polskiej w St. Paul, Minn.; od B. W. Laskowskiego, Wice-Prezesa na zachodni Stan Pennsylvania; od Grupy 164 Unji Polskiej z Chicago, Ill., które Izba przyjęła z uznaniem.

Komisja Regulaminu przedstawia program na dzisiejszą sesję:

1. Czytanie protokołu z poprzednich sesji.
2. Odczytanie telegramów.
3. Sprawozdanie Komisji Budżetu.
4. Sprawozdanie Komisji dla Dobra Unji.
5. Sprawozdanie Komisji Rezolucyj.
6. Sprawozdanie Komisji Telegramów.
7. Sprawozdanie Komisji Wyborczej.
8. Nowe Sprawy.
9. Przysięga Urzędników.
10. Zakończenie Sejmu 21-go.
11. Odśpiewanie Boże Coś Polskę.

Na wniosek del. J. Pacholik, poparty przez del. K. Wojteczko, Izba jednogłośnie zatwierdza.

Wice-Przewodniczący Sejmu W. Bobko prowadzi sesję,

powołując Komisję Prób i Zażeń do sprawozdania. Referuje w imieniu Komisji sekretarz tejże del. Jan Bunda.

1. Prośba Grupy No. 92 o wsparcie w kalectwie dla członka Władysława Kuźniewskiego liczącego lat 75. Członek stracił wzrok obydwóch ocz, otrzymał już na konto pośmiertnego sumę \$250.00. Ponieważ konstytucja Unji Polskiej zastrzega iż członek ma prawo do wsparcia w kalectwie tylko do roku 65-go, Komisja prośby nie uwzględnia,—natomiast poleca udzielić dobrowolnie sumę \$50.00 z funduszu wsparć. Na wniosek del. K. Siemińskiego, poparty przez del. J. Winiarskiego, polecenie Komisji przyjęto.

2. Sprawa pośmiertnego po śp. Janie Przytuła, byłego członka Grupy No. 1 w St. Paul, Minn., które to pośmiertne w sumie \$750.00 było zapisane na matkę zamieszkałej w Polsce, a która również już nie żyje. Grupa żąda pokrycia kosztów pogrzebu jego w sumie \$215.00. Jedynym spadkobiercą pozostaje brat zamieszkujący w Chicago, Ill. Komisja poleca aby brat ten postarał się legalnie przez sąd krajowy o otrzymanie pośmiertnego, a wtenczas z porozumieniem się Grupy wyrównał kosztą pogrzebu. Na wniosek del. E. Ważna, poparty przez del. M. Terlecką, polecenie Komisji przyjęto.

3. Prośba Antoniego Filipiak, jednego z założycieli Unji Polskiej, liczącego lat 85, oraz jego żony Anny Filipiak, członków Grupy No. 1 w St. Paul, Minn., proszą oni o zwolnienie ich z opłat miesięcznych asesmentów do Unji Polskiej z powodu, iż oni nie mają żadnego dochodu. Komisja poleca sprawę tę do załatwienia Izbie Sejmowej.

4. Podobna prośba członkini Marji Koniecznej z Grupy No. 3 z St. Paul, Minn., o zwolnienie dalszych opłat miesięcznych asesmentów. Należy do Unji Polskiej lat 56 a liczy obecnie lat 88. Zabezpieczona była na sumę \$250.00, otrzymała połowę sumy to jest \$125.00 jako wsparcie w starości na rachunek pośmiertnego, a drugą połowę, to jest \$125.00, zapisała Certyfikatem Grupie na opłacenie podatków. Grupa twierdzi iż powyższa suma jest na wyczerpaniu i prosi o zwolnienie tejże od dalszych opłat. Komisja poleca również Izbie Sejmowej do załatwienia.

Powyżej wymienione prośby, No. 3 i 4, na wniosek del. Ks. Dr. P. Klekotka, poparty przez del. J. Pacholik, odłożono do czasu sprawozdania Komisji na dobro Unji.

Przewodniczący Sejmowi Z. Grabowski oznajmia Izbie zmianę na balocie Wyborczym z powodu zrzeczenia się kandydatury niektórych Księży a mianowicie: Wiel. Ks. Antoni Kozłowski wycofuje swoją kandydaturę na Wice-Kapelana. Następnie przemówił Kapelan Unji Polskiej Wiel. Ks. W. L. Biczysko, dziękując del. Ks. Stanisławowi Słomińskiemu za przedstawienie go na Kapelana, lecz nominacji nie przyjmuje, i poleca na to stanowisko Ks. F. X. Dominiaka. Równocześnie stawia wniosek aby Ks. F. X. Dominiaka wybrać Kapelanem Unji a Ks. S. J. Cituk na Wice-Kapelana przez aklamację. Przechodzi jednogłośnie.

Del. W. J. Bujno stawia wniosek aby ustępującemu Kapelanowi Wiel. Ks. W. L. Biczysko podziękować przez powstanie. Wniosek poparty przez del. J. Malanowskiego, Izba powstaje.

Del. Jan Skupień daje wniosek aby Wiel. Ks. W. L. Biczysko został zamianowany Honorowym Kapelanem. Wniosek poparty przez del. Fr. Szubra, przechodzi.

Nastąpiło dalsze sprawozdanie Komisji Prób i Zażeń.

5. Dla uwzględnienia powyższych próśb, Gmina 6-ta w St. Paul, Minn., poleca Izbie Sejmowej przeprowadzenia uchwały aby członkowie lub członkinie należący do Unji Polskiej nie mniej jak lat 50 byli zwolnieni od dalszych opłat miesięcznych asesmentów o ile nato pozwalają prawa stanowe. Po dłuższej dyskusji i wyjaśnieniu Prezesa K. Siemińskiego oraz Rzecznika Unji, polecenie Komisji odłożono do czasu sprawozdania Komisji Dobra Unji.

6. Gmina 6-ta w St. Paul, Minn., poleca aby członkowie lub członkinie posiadający w Unji Polskiej polisy Tabeli No. 2-gi płatna przez 20 lat, czyli (20 years payment life) po opłaceniu tejże, zwolnieni zostali z dalszych opłat do funduszu obrotowego o ile nie życzą sobie z takowego korzystać. Na wniosek del. Zofji Matejko, poparty przez del. Helenę Warchał, polecenie Komisji przyjęto.

7. Prośba członka Andrzeja Rajchel z Grupy No. 197 z West Scranton, Pa., o wydanie mu nowego Certyfikatu ubezpieczenia na sumę \$250.00 pomimo iż wie dobrze że oryginalny certyfikat jego znajduje się w posiadaniu jego córki, która przez pewien czas opłacała asesmenta do Unji Polskiej za niego w Grupie do której należy. Komisja uważa tę sprawę jako familijną, którą to powinni pomiędzy sobą sami dobrowolnie lub drogą sądową załatwić. Na wniosek del. M. Celmerowskiej, poparty przez del. T. Winiarską, polecenie Komisji przyjęto.

8. Sprawę członków z Grupy 155 z New Jersey, którym Zarząd Główny nie wypłacił dotychczas przyznanego wsparcia po \$100.00 każdemu, Komisja poleca do załatwienia Izbie Sejmowej. Po wyjaśnieniu tej sprawy przez Sekretarza Generalnego S. W. Warakomskiego oraz Sekretarza Grupy No. 155, Wojciecha Bary, na wniosek del. S. Sikorskiego, poparty przez del. Wiktorję Nycz, uchwalono aby Zarząd Główny zwolnił Grupę od dalszych asesmentów za danych członków a użył fundusz wsparć jaki im przysługuje na dalsze opłaty miesięczne.

9. Prośba Heleny Hodak, członkini Grupy No. 188, Unji Polskiej w Olyphant, Pa., o wypłatę \$100.00 z funduszu wsparć przyznane jej mężowi a nie wypłacone z powodu śmierci przed upływem 30 dni od czasu przyznania. Komisja poleca przyszłemu Zarządowi do wypłacenia. Na wniosek del. W. J. Bujno, poparty przez del. M. Celmerowską, polecenie Komisji przyjęto.

10. Zgłoszenie zażalenia przez del. Józefa Potaśnik, z Grupy No. 103 z Windber, Pa., w sprawie członków tejże Grupy wyjaśnia Sekretarz Generalny, iż z powodu orzeczenia Lekarza Naczelnego Unji jak również i zastrzeżeń naszej konstytucji, Zarząd Główny nie mógł uwzględnić. Wyjaśnienie Sekretarza Generalnego przyjęto. Po krótkiej dyskusji, del. J. Tyburski stawia wniosek aby tym członkom Grupy No. 103 wypłacono każdemu po \$25.00 z funduszu wsparć. Wniosek poparty przez del. K. Zapotoczny, przechodzi.

Następnie Komisja dla Dobra Unji przedstawia swe polecenia.

Zabiera głos przewodniczący Komisji, Ks. Dr. P. Klekotka, przedstawia polecenie Komisji w celu stworzenia specjalnego funduszu na pomoc członkom starszym i dla organizacji zasłużonych, którzy do Unji Polskiej należą lat 40 a skończyli 70-ty rok życia, a nie są w stanie i nie mają dochodów aby sami mogli podatki należne do Unji opłacać. Proponuje aby z funduszu oświaty ująć 1/4 centa na ten cel. Del. S. Sikorski stawia wniosek o przyjęcie rekomendacji Komisji. Przemawia del. W. Podwójski i proponuje ażeby fundusz oświaty z powodu nadwyżki zawiesić na następne cztery lata, a całego centa przelać na fundusz starców. Sprzeciwia się temu del. K. Siemiński. Poczem del. T. Krzywicki daje poprawkę do wniosku aby z funduszu oświaty przelać pół centa na fundusz starców. Poprawka poparta przez del. A. Kruszewskiego, przechodzi.

Drugie polecenie Komisji dla dobra Unji aby Zarząd Główny ustanowił stałych organizatorów. Na wniosek del. Fr. Szubra, poparty przez del. J. Pacholik, polecenie Komisji przyjęto o ile Zarząd Główny znajdzie na to odpowiednie fundusze.

Na wniosek del. A. Lasek, poparty przez del. J. Hodorowskiego, Komisja dla Dobra Unji została rozwiązana.

Del. A. Kruszewski stawia wniosek aby wszelkie polecenia Komisji były dosłownie umieszczone w protokóle urzędowym. Wniosek poparty przez del. S. Sikorskiego, przechodzi.

Del. Jan Skupień w swym przemówieniu proponuje ograniczenie członków Zarządu Głównego tylko do dwóch kadencji. Przemawia przeciw del. Marja Klimek i inni. Wreszcie na wniosek del. Józefny Białas, poparty przez del. Leokadję Zajkowską, pozostawiono tę sprawę na poprzednich warunkach.

Zabiera głos Cenzor A. J. Gall i w swym przemówieniu stwierdza potrzebę chociaż skromnego domu Unijnego w Chicago, Ill., gdzie znajduje się około 40 Grup Unijnych i prosi Izbę Sejmową o przeprowadzenie uchwały upoważniającej Zarząd Główny do udzielenia pożyczki w razie potrzeby. W sprawie tej jednak nie powzięto żadnej decyzji.

Wice-Przewodniczący W. Bobko powołuje do sprawozdania Komisję Organu. Referuje Przewodniczący tejże, del. Ks. I. J. Ritter. Po skończonem referacie zabiera głos del. J. Winiarski jako jeden z członków tejże Komisji, oświadczając się przeciw przyjęciu owego sprawozdania gdyż było opracowane bez jego wiedzy i obecności. Sprzeciw del. J. Winiarskiego został przez Izbę podtrzymany.

Wice-Przewodniczący powołuje do przemówienia obecnego Redaktora Fr. Barć, który sprawę Organu należycie przedstawił dając ofertę za wydrukowanie Organu o 8-m stronicach za sumę \$325.00 tygodniowo.

W sprawie organu przemawiali del. J. Ganiec, del. A. Szczepański, del. Ks. Dr. P. Klekotka, który proponuje oddać sprawę przyszłemu Zarządowi Głównemu, lecz zwraca uwagę, że podwyżka na organ jest konieczna. Sprzeciwia się temu del. J. Tyburski. W dalszym ciągu przemawiają na ten temat del. Ks. S. J. Cituk, del. L. Jacukiewicz, del. S. Sikorski, del. Fr. Jeleniewski i del. B. Michaluk. Dla dalszego wyjaśnienia drugiej oferty na Organ Unji Wice-Przewodniczący powołuje do przemówienia reprezentanta Dziennika Dla Wszystkich z Buffalo, N. Y. Reprezentant w osobie Szczepana A. Nusall, który wyjaśnia detalicznie swoją ofertę jak następuje: Za 5 centów miesięcznie jedną stronicę dla spraw Unijnych, oraz dochód za wszelkie ogłoszenia na stronicy Unijnej oddać na rzecz Unji Polskiej. Del. Jerzy Kocyan proponuje oddać sprawę Organu przyszłemu Zarządowi do załatwienia. Wniosek popiera del. Helena Warchał. Wice-Przewodniczący W. Bobko oddał tę sprawę pod głosowanie Izby, która większością głosów propozycję odrzuciła. (Przeciw padło głosów 113).

W dalszym ciągu dyskusji w tej sprawie, del. S. Jacukiewicz stawia wniosek aby nad przyjęciem podanych ofert co do przyszłego organu Unji Polskiej głosować przez kartki. Wniosek poparty przez del. J. Malanowski, przechodzi.

Z powodu pory obiadowej na wniosek del. S. Winiarskiego, odroczone sesję do godziny 2-iej po południu odmówieniem Modlitwy przez del. Ks. S. J. Cituk.

ZYGMUNT GRABOWSKI, Przewodniczący
JAN BUNDA, Sekretarz

Przewodniczący Z. Grabowski otwiera Sesję o godzinie 2-iej po południu odmówieniem modlitwy przez Ks. S. Cituk.

Sekretarz Sejmu, odczytuje protokół z poprzedniej Sesji, który z załączoną poprawką przez del. W. Bara w sprawie Grupy No. 155, na wniosek del. K. Zapotoczny, poparty przez del. W. Bara, przyjęto jednogłośnie.

Wice-Przewodniczący mianuje Komisję do głosowania nad ofertami organu. Do Komisji weszli del. W. Bara, del. A. Loferski i del. Fr. Cyrek, poczem przystąpiono do głosowania.

Del. S. Sikorski przedstawia Izbie p. K. Kołodziejczyk z wydawnictwa Nowy Świat z New York, N. Y. Poproszony do przemówienia, oświadcza, iż wydawnictwo Nowy Świat, jest zawsze do usług Unji Polskiej i zawsze jest gotów umieszczać wiadomości Unijne. Prosi równocześnie o ofiarę na rzecz Stow. Armji Polskiej.

Ks. Dr. P. Klekotka stawia wniosek aby inwalidom Armji Polskiej udzielić zapomogi w sumie \$100.00. Wniosek poparty przez Ks. F. Burant, przechodzi.

Komisja balotów w sprawie Organu daje sprawozdanie z rezultatu głosowania. Za ofertą Górnika padło głosów 35, za ofertą Dziennika dla Wszystkich padło głosów 132. Wobec tego Organem Unji Polskiej zostaje Dziennik dla Wszystkich na następne 4 lata. Del. S. Sikorski stawia wniosek o przyjęcie sprawozdania Komisji balotów, popiera del. Zofja Matejko, przechodzi.

Zabiera głos S. W. Warakomski i żąda aby Izba Sejmowa upoważniła Zarząd Główny do zawarcia z nowym Organem Unji Polskiej odpowiedniego kontraktu na dobro Unji Polskiej.

Przemawiają del. S. Sikorski, Ks. Dr. Klekotka, del. Jerzy Kocyan, del. A. Loferski i inni delegaci co do zawarcia odpowiedniego kontraktu.

Wyjaśnia ponownie sprawę Sekretarz Generalny S. W. Warakomski i zwraca uwagę, że jest to rzecz ważna i konieczna dla dobra organizacji. Poczem del. F. Szubra stawia wniosek aby sugestję Sekretarza Generalnego przyjąć i upoważnić Zarząd Główny do zawarcia kontraktu z wydawnictwem na warunkach opracowanych przez Zarząd Główny. Wniosek poparty przez del. B. Michaluk, przechodzi.

Del. W. Radecki proponuje aby podnieść djetyienne delegatów Sejmu 21-go z \$5.00 dolarów dziennie do \$7.00 dziennie a na pokrycie większych kosztów przelać jeden cent z funduszu żelaznego do funduszu obrotowego. W dyskusji nad tą sprawą zabierali głos kilku delegatów stawiając różne propozycje. Wreszcie po długich debatach, del. B. Michaluk robi wniosek aby djetyienne dla delegatów pozostały te same, to jest \$5.00 dolarów dziennie. Wniosek poparty przez del. P. Borowski, przechodzi.

Przystępuje do sprawozdania Komisja Budżetu. Referuje Przewodniczący Komisji, del. L. Rygiel.

Wysoka Izba Sejmowa:

Na powołanie pana Cenzora, członkowie Komisji Budżetu rozpoczęli swą pracę trzy dni przed Sejmem nad sprawami wchodzących w zakres teje Komisji.

Komisja będzie się starała ażeby wam, szanowni delegaci, przedstawić te sprawy o ile możności dokładnie do rozsądnego rozwiązania tychże dla dobra i rozwoju naszej organizacji Unji Polskiej.

Jeżeli jakieś informacje nasze nie są dość jasno przedstawione to Komisja na zapytanie z chęcią udzieli dalszej informacji jakie ma w posiadaniu.

Po odczytaniu i przedstawieniu całkowitego i detalicznego dochodu i rozchodu dotyczącego funduszu obrotowego, przedstawia następujące polecenia:

PUNKT 1:

Komisja poleca ażeby opłata delegata lub delegatki na przysze Sejmy była djeta \$10.00 dziennie przez 7 dni. Pra-

wo to nie stosuje się do Sejmów Nadzwyczajnych. Aby możliwie wprowadzić powyższe polecenia w życie, Komisja poleca stworzyć nowy fundusz pod nazwą Fundusz Sejmowy, i do tego funduszu przelać jeden cent z funduszu żelaznego i dodatkowo opodatkować każdego członka po jednym cencie miesięcznie z zastrzeżeniem, że fundusz ten nie może być użyty na żadne inne cele, tylko na pokrycie kosztów sejmowych.

Na mocy już przyjętego wniosku, del. B. Michaluk, aby djetyienne dla delegatów pozostały \$5.00 dziennie, polecenie Komisji nie przyjęto.

PUNKT 2:

Komisja poleca ażeby wynagrodzenie sekretarzy finansowych Grup było podwyższone z dwóch centów na cztery centy od członka, czyli dwa centy dodatkowo do funduszu obrotowego.

W dyskusji nad tą sprawą zabierało głos kilku delegatów. Z powodu, że podwyżka sekretarzom finansowym ciągnęłaby za sobą podwyżkę funduszu obrotowego, wobec tego na wniosek del. M. Celmerowskiej, poparty przez del. G. Stelman, wynagrodzenie sekretarzom finansowym pozostawiono jak poprzednio.

PUNKT 3:

Na polecenie Komisji na dobro Unji, ażeby zaangażować organizatorów płatnych, Komisja Budżetu poleca podwyżkę dwóch centów do funduszu obrotowego a to opłaci około dwóch organizatorów.

Na podstawie przyjęcia w tej sprawie polecenia Komisji dla dobra Unji, powyższą propozycję nie przyjęto.

PUNKT 4:

Komisja Budżetu poleca ażeby Cenzor Unji pobierał \$800.00 rocznej pensji. Gdy zaś wyjeżdża w sprawach Unji, \$10.00 djetyienne i koszta podróży.

Del. B. Michaluk stawia wniosek ażeby pensja Cenzora pozostała ta sama, to jest \$750.00 rocznie. Wniosek poparty przez del. W. Kulickowski, przechodzi.

PUNKT 5:

Komisja poleca aby pensję Prezesa Zarządu Głównego podwyższyć od \$1000.00 do \$3000.00 rocznie. Del. K. Zapotoczny stawia wniosek aby pensja Prezesa pozostała ta sama, to jest \$1000.00 rocznie. Wniosek poparty przez del. P. Borowski, przechodzi.

PUNKT 6:

Komisja poleca aby pensję Sekretarza Generalnego podwyższyć z \$3500.00 do \$5000.00 rocznie. Del. W. Szymborski stawia wniosek aby polecenie Komisji przyjąć. Sprzeciwia się naraz kilku delegatów. Wobec tego Wice-Przewodniczący W. Bobko przeprowadził głosowanie Izby. Za wnioskiem padło głosów 48, przeciw 57. Wniosek upada.

W dalszej dyskusji za podwyżką przemawiają Ks. P. Klekotka, del. S. Winiarski, del. T. Krzywicki, i del. E. Ważna. Przeciw del. K. Zapotoczny i del. J. Tyburski. Poczem del. W. Podwójski stawia wniosek aby pensję Sekretarza Generalnego podwyższyć o 20 procent, to jest do sumy \$4200.00 rocznie. Wniosek poparty przez del. I. V. R. Korzeniewski.

W dalszym ciągu przemawiają del. A. Kraśniewski, del. J. Knapczyk i del. F. Szubra. Poprawka do wniosku del. J. Ganiec aby pensja Sekretarza Generalnego wynosiła \$4000.00 rocznie nie została poparta. Wreszcie del. A. Lasek stawia wniosek o zamknięcie dyskusji, poparty przez del. B. Michaluk, przechodzi.

Przystąpiono do głosowania nad wnioskiem del. W. Podwójskiego, który większością głosów przechodzi. Wobec tego pensja Sekretarza Generalnego wynosić będzie \$4200.00 rocznie.

PUNKT 7:

Komisja poleca aby pensję Kasjera podnieść od \$750.00 do \$1500.00 rocznie. Del. Wiktorja Nycz stawia wniosek aby polecenie Komisji przyjąć. Poparty przez del. J. Habzda. Przemawia przeciw del. J. Winiarski aby pensję Kasjera pozostawić jak obecnie. Wniosek jednak większością głosów przechodzi. Pensja Kasjera wynosić będzie \$1500.00 rocznie.

PUNKT 8:

Komisja poleca ażeby pensja Adwokata Unji wynosiła \$1000.00 rocznie, tak jak jest obecnie z tem porozumieniem, że to pokrywa wszelkie rady i opinie dotyczące dobra Unji. Sprawy sądowe i legalne na których adwokat reprezentuje Unję, mają być opłacane osobno z porozumieniem Zarządu Głównego.

Del. I. V. R. Korzeniewski stawia wniosek aby polecenie Komisji przyjąć. Wniosek poparty przez del. T. Winiarską, przechodzi

PUNKT 9:

Komisja poleca aby pensja Lekarza Naczelnego wynosiła \$800.00 rocznie jak jest obecnie co pokrywa wszelkie rady i opinie dla dobra Unji. Wszelkie inne honorarium ma być opłacane osobno z porozumieniem się Zarządu Głównego. Na wniosek del. S. Sikorski, poparty przez del. A. Kraśniewski, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 10:

Komisja poleca ażeby Wice-Prezesa i Wice-Prezeski Stanowi otrzymywali \$10.00 dziennej diety i kosztu podróży gdy wyjeżdżają w sprawach Unijnych za porozumieniem Zarządu Głównego.

Zapytanie przez del. Fr. Jeleniewskiego co do kwestji stałych wynagrodzeń rocznych Wice-Prezesów i Wice-Prezesek Stanowych. Przewodniczący Komisji oświadcza, że takowe pozostają jak poprzednio.

Wobec tego oświadczenia na wniosek del. J. Malanowskiego poparty przez del. K. Wojteczko, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 11:

Komisja poleca aby pensję biuralistek zostawić do dyspozycji Sekretarza Generalnego Unji za porozumieniem się z Zarządem Głównym.

Na wniosek del. A. Kruszewskiego, poparty przez del. J. Miazga, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 12:

Komisja poleca aby Kapelan Unji pobierał \$100.00 rocznie jak obecnie, a gdy wyjeżdża w sprawach Unijnych ma pobierać \$15.00 dziennie djety i koszta podróży.

Na wniosek del. S. Sikorski, poparty przez del. J. Ryczak, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 13:

Komisja poleca aby pensja Wice-Kapelana wynosiła \$50.00 rocznie, a gdy wyjeżdża w sprawach Unijnych, ma pobierać \$15.00 dziennie djety i koszta podróży.

Na wniosek del. L. Janukiewicz, poparty przez del. J. Benben, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 14:

Komisja poleca aby pensja Wice-Cenzora wynosiła \$100.00 rocznie, zaś Wice-Cenzorki \$250.00 rocznie oraz \$10.00 djety dziennie i koszta podróży gdy wyjeżdżają w sprawach Unijnych.

Na wniosek del. Fr. Szubra, poparty przez del. P. Bryk, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 15:

Komisja poleca aby Wice-Prezes oraz Wice-Prezesa Zarządu Głównego otrzymali \$100.00 rocznie jak obecnie.

Na wniosek del. B. Michaluk, poparty przez del. J. Żendarskiego, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 16:

Komisja poleca aby pensję Wice-Sekretarza podwyższyć od \$150.00 do \$300.00 rocznie, z tem zastrzeżeniem, że ma spędzić przynajmniej dwa dni w tygodniu w biurach Unji, ażeby zapoznać się z pracą sekretarstwa.

Na wniosek del. A. Lasek, poparty przez del. B. Michaluk, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 17:

Komisja poleca ażeby członkowie Zarządu Głównego pobierali po \$5.00 za każde posiedzenie i koszta podróży, oprócz Sekretarza Generalnego.

Na wniosek del. M. Celmerowskiej, poparty przez del. A. Kruszewskiego, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 18:

Komisja poleca ażeby Rewizorzy Ksiąg i Kasy Unji pobierali podczas rewizji te same wynagrodzenie co poprzednio i koszta podróży.

Na wniosek del. J. Ganiec, poparty przez del. Stefanję Maxwell, polecenie Komisji przyjęto.

Przewodniczący Z. Grabowski oznajmia Izbie, iż przystąpimy do głosowania na członków Zarządu Głównego oraz Wice-Prezesów i Wice-Prezesek Stanowych. Mianuje równocześnie Komisję Wyborczą z następujących delegatów:

Ludwik Iwanowski, Przewodniczący,
Mieczysław Gajewski,
Józef Potaśnik,
Karol Skupień,
Stanisław Jacukiewicz,
Marya Celmerowska,
Szczepan Kopczyński.

Przewodniczący Komisji Wyborczej odczytuje listę delegatów, którzy kolejno zgłaszają się po baloty a po ukończeniu tegoż, Przewodniczący oznajmia, iż na sali Sejmowej odbędzie się bal komitetu przedsejmowego o godzinie 6-ej wieczorem wobec czego odracza sesję go godziny 9:30 rano odmówieniem modlitwy przez Ks. F. Kasprowicz.

ZYGMUNT GRABOWSKI, Przewodniczący

JAN BUNDA, Sekretarz

SESJA 10-TA

Przewodniczący Z. Grabowski otwiera Sesję o godzinie 9:30 rano, powołując Ks. Pł. F. Burant do odmówienia modlitwy.

Sekretarz Sejmu oznajmia, iż protokół z ostatniej Sesji nie jest jeszcze gotowy wobec tego przewodniczący powołuje Komisję Budżetu do dalszego sprawozdania.

Referuje przewodniczący tejże Komisji, del. L. Rygiel:

PUNKT 19:

Komisja poleca członkom Komisji Poprawek do Konstytucji w sumie \$150.00 ogólnie dla wszystkich.

Na wniosek del. A. Lasek, poparty przez del. J. Hodorowski, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 20:

Komisja poleca aby przewodniczącemu Sejmu wypłacić \$100.00; Wice-Przewodniczącemu \$50.00; Sekretarzowi Sejmu \$100.00; Wice-Sekretarzowi Sejmu \$50.00; Marszałkom po \$15.00; Odbijanie Protokółów przez biuralistki ogólnie \$100.00.

Na wniosek del. F. Miśkiewicz, poparty przez del. S. Sikorski, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 21:

Komisja poleca aby członkowie komitetów budżetu, dla dobra Unji, Mandatów, próśb i zażeń, którzy byli powołani przez Cenzora przed Sejmem 21-ym, zostali wynagrodzeni każdemu pojedynczo \$10.00 dziennie djety i kosztu podróży w jedną stronę.

A także Komisjom naznaczonym w czasie Sejmu, wynagrodzenie było po \$10.00 każdemu.

Na wniosek del. J. Winiarski, poparty przez del. W. Jezior, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 22:

Komisja poleca aby Komitetowi Gospodarczemu Sejmu 21-go wypłacić sumę \$1,958.88 oraz parafji Św. Krzyża za Nabożeństwo Sejmowe \$500.00, jak również dla parafji Św. Jadwigi za Nabożeństwo żałobne \$100.00.

Na wniosek del. W. Podwójski, poparty przez del. Marję Ochał, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 23:

Komisja poleca aby na Seminarium Polskie w Orchard Lake, Mich., oraz na fundusz narodowy członkowie i członkinie płacili dobrowolny podatek jak dotychczas.

Na wniosek del. J. Ganiec, poparty przez del. A. Szczyński, polecenie Komisji przyjęto.

PUNKT 24:

Zważywszy, iż nasz funduszu obrotowy obecny nie pokrywa kosztów teraźniejszych rozchodów i ażeby w przyszłości Budżet będzie można wyrównać, Komisja poleca ażeby dodać do funduszu obrotowego dwa centy miesięcznie od członka i członkini.

Del. K. Zapotoczny przemawia przeciw poleceniu Komisji. Del. A. Kraśniewski stawia wniosek ażeby dla pokrycia niedoboru oraz na podwyżkę niektórych pensji przelać jeden cent z funduszu kalek oraz jeden cent z funduszu żelaznego do funduszu obrotowego co uczyni razem dziewięć centów na funduszu obrotowy. Wniosek poparty przez del. W. Podwójski, przechodzi.

Ponieważ sprawozdanie Komisji Budżetu zostało wyczerpane, del. Józefina Benben stawia wniosek aby Komisję Budżetu rozwiązać. Wniosek poparty przez del. Helenę Warchał, przechodzi.

Przewodniczący Komisji Budżetu złożył Izbie podziękowanie w imieniu całego komitetu w skład którego wchodził del. L. Rygiel, del. Stan. Winiarski, del. L. Rokosz, del. Józef Antoszkiewicz.

Przewodniczący Z. Grabowski przedstawia sprawę członków Komisji Wyborczej, którzy zakupili bilety na bankiet jaki odbył się w czwartek wieczorem, a ponieważ byli zajęci liczeniem głosów, nie mogli wziąć udziału w bankiecie. Dlatego proponuje aby im zwrócono cenę biletu w sumie \$3.60. Na wniosek del. W. Jezior, poparty przez del. F. Jeleniewski, uchwalono koszta biletu zwrócić tym, którzy są poszkodowani.

Zabiera głos del. W. Bujno w sprawie djet urzędników Zarządu Głównego, którzy wyjeżdżają w sprawach Unijnych i stawia wniosek aby członkowie Zarządu Głównego, którzy wyjeżdżają poza obręb siedziby Zarządu Głównego w sprawach Unijnych, pobierali \$10.00 djety dziennie i koszta podróży, z wyjątkiem Kapelana i Wice-Kapelana. Wniosek party przez del. J. Tyburski, przechodzi.

Przewodniczący powołuje Komisję Rezolucji, którą odczytał Ks. Pł. F. Burant.

REZOLUCJA

My delegaci i delegatki Sejmu 21-go Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki zebrani w Trenton, N. J., wyrażamy nasze uczucia w tych groźnych chwilach i przełomowych dla świata czasach.

1. We wierze Ojców naszych pragniemy nie tylko wytrwać sami ale utrwalić ją w naszych potomkach. Ojcu Św. i Jego Biskupom i Kapłanom ślubujemy w rzeczach wiary posłuszeństwo, prosząc o dalszą opiekę i pomoc w szerzeniu szczytnych ideałów Unji Polskiej.

2. Jako lojalni obywatele Stanów Zjednoczonych zawsze stać będziemy na straży naszych ideałów i gotowi do ofiar jakie od nas kiedykolwiek potrzeba kraju wymagać będzie.

3. Wyznając zasady zawarte w słynnej karcie Atlantyckiej, apelujemy do władz naszego rządu aby te zasady starał się stosować zawsze i wszędzie, gdyż dotyczą one honoru Ameryki, zaś w krainie naszych przodków, wymierzają sprawiedliwość.

4. Unja Polska w Stanach Zjednoczonych Północnej

Ameryki popiera akcję Kongresu Polonii jakoteż wspierać będzie nadal pomoc udzieloną naszym rodakom w Polsce, tak sprawnie prowadzoną przez Radę Polonii Amerykańskiej "Polish War Relief".

5. Unja Polska nie zawiedzie pokładanych w niej nadziei i pracować będzie dalej tak, w dziele ratunku, jak wołać do współobywateli Stanów Zjednoczonych o sprawiedliwość dla Polski, budzić sumienie świata, trwać na posterunkach prac narodowych, budzić czujność i wołać o zadosyćuczynienie krzywd wyrządzonych krajowi Ojców swoich.

6. Mając na względzie te wielkie cele nie chcemy zapomnieć obowiązków wobec naszej Organizacji i ślubujemy solennie:

(a) Zwiększać szeregi Unji przez organizowanie nowych Grup i Oddziałów Młodzieżowych;

(b) Powiększać istniejące Grupy i Towarzystwa.

(c) Szerzyć dobre imię Unji jak najdalej i tak pracować aby ta praca honor przyniosła naszej Organizacji.

(d) Usilnie pracować nad zatraceniem tej obojętności, która Polskie Społeczeństwo pożera i pracy Organizacyjnej przeszkadza.

7. Do czynu wzywamy brać Unijną a ten czyn dla Unji prosimy, pomni na wielkie nasze hasła i piękną przeszłość.

8. Ordynarjuszowi Djecezji Trentońskiej J. E. Ekscelencji Ks. Biskupowi Wm. A. Griffinowi składamy publiczną podziękę za pontyfikowanie nabożeństwa Sejmowego i za słowa uznania, zachęty i rady jakich nam udzielił raczył.

9. J. E. Ekscelencji Księdzu Biskupowi Stefanowi Woźnickiemu za płomienne kazanie Sejmowe o obowiązkach katolickich i narodowych, jak najserdeczniej dziękujemy. Słowa te będą nam wskazówkami prac naszych przyszłych.

10. Księdzu Proboszczowi Franciszkowi A. Kasprowi-czowi dziękujemy za tak piękne urządzenie nabożeństwa— oraz Ks. M. Lipińskiemu za nabożeństwo żałobne.

11. Komitetowi Przedsejmowemu za prace położone w przygotowaniu, ażeby ten Sejm się odbył jak najchlubniej, jesteśmy wdzięczni.

12. Pod adresem Bratnich nam Organizacji ślemy zapewnienie, że dla potęgi naszego kraju i w pracach na rzecz sprawiedliwości dla Polski gotowi jesteśmy zawsze do współpracy jako wolni z wolnymi, i równi z równymi.

13. Przyszłemu Zarządowi naszej Organizacji polecamy czujną straż nad rozwojem szeregów Unji, rozsądną gospodarke finansową i czujność we wszelkich czynnościach.

14. Niech żyją Stany Zjednoczone! Niech żyje Polska demokratyczna i Katolicka! Niech żyje Unja Polska w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki i w zgodzie i jedności zdąża do światłej przyszłości w pracach dla następnych pokoleń.

Ks. Pułkownik F. Burant

Marja Klimek

Stanisław Umowski

Wojciech Polewka

Na wniosek del. A. Lasek, poparty przez del. K. Zapotoczny, treść Rezolucji przyjęto z podziękowaniem.

Powołana Komisja Prasy do sprawozdania, przew. I. V. R. Korzeniewski oświadcza, iż wszelkie sprawy wchodzące w zakres teje zostały załatwione. Przyjęto do wiadomości.

Z powodu iż Komisja Telegramów nie była gotowa do sprawozdania, Przew. Sejmu otwiera dyskusję nad niezalatwionymi sprawami z zeszłego Sejmu a następnie nowe sprawy. Del. B. Michaluk porusza sprawę młodzieży jaka była polecona Zarządowi Głównemu na ostatnim Sejmie. żąda aby przyszły Zarząd opracował pewien regulamin dla finansowania dalszej pracy w organizowaniu młodzieży.

Następnie zabiera głos del. J. Ganiec i stawia wniosek, ażeby wszystkie nowe tabele były tak opracowane aby fundusz obrotowy i inne opłaty miesięczne włączone zostały do

jednej sumy asesmentu i razem uwidocznione. Wniosek poparty przez del. W. Podwójskiego, przechodzi.

Del. M. Klimek przemawia za przyjmowaniem młodzieży od lat 16tu do lat 35-ciu bez egzaminacji lekarskiej. Del. W. Bara robi wniosek aby młodzież przechodząca z Oddziału Młodzieży do Wydziału Starszych była przepisana bez egzaminacji lekarskiej do sumy \$500.00.

Przewodniczący Z. Grabowski wyjaśnia, że pewne zastrzeżenia i ograniczenia muszą być poczynione co do sumy ubezpieczenia jako też wypłaty pośmiertnego i proponuje poprawkę do Art. 1., par. 3, Litera (b) aby zmienić takowy jak następuje:

Do Unji Polskiej przyjmuje się młodzież powyżej lat 16-tu i młodych ludzi, itd., podług konstytucji.

Poprawka do Litery (c) przyjęcie lub odrzucenie takiego członka lub członkini zależnym jest od woli i uznania Zarządu Głównego.

Ks. Dr. P. Klekotka stawia wniosek aby propozycje przyjąć, popiera del. B. Michaluk, przechodzi.

Del. W. Podwójski stawia wniosek aby znieść opłatę 25 centów za zmianę certyfikatów. Del. F. Jeleniewski przemawia przeciw. Po krótkiej dyskusji nad tą sprawą, del. A. Lasek proponuje aby pozostało jak jest obecnie. Wobec czego, del. A. Podwójski wycofuje swój wniosek i pozostaje na starym systemie opłaty 25 centów za zmianę.

Del. K. Siemiński wyjaśnia opłaty wynagrodzenia Sekretarzy Oddziału Młodzieży. Twierdzi że obecny system 10 procent nie jest korzystny dla Organizacji. Zabiera w tej sprawie głos del. S. Winiarski, del. W. Bara, del. K. Skupień, del. J. Ganiec, del. A. Gall.

Wyjaśnia ponownie del. K. Siemiński po którym to wyjaśnieniu, Ks. Dr. P. Klekotka stawia wniosek aby sekretarzom Oddziału Młodzieży zniżyć wynagrodzenie z 10 procent do 5 procent lecz tylko na tak zwanych Endowment Policy, natomiast od innych polis pozostaje jak obecnie, to jest 10 Procent. Wniosek poparty przez del. K. Skupień, przechodzi.

Powołano Komisję Telegramów.

Odczytuje takowe Przew. Komisji T. Krzywicki:

His Excellency President Harry S. Truman
Executive Mansion,
Washington, D. C.

The Polish Union of the United States of North America assembled at its 21st Convention held at Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., extends to your excellency its most hearty greetings and best wishes.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

His Excellency Governor Edward Martin
Governor of Pennsylvania
Harrisburg, Pa.

The Polish Union of the United States of North America assembled at its 21st Convention held at the Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., extends to your excellency its hearty greetings and best wishes.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

His Excellency Governor Walter Edge
Governor of New Jersey
Trenton, N. J.

The Polish Union of the United States of North America assembled at its 21st Convention held at the Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., extends to your excellency its hearty greetings and best wishes.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

Honorable Daniel J. Flood
House of Representatives
Washington, D. C.

The Polish Union of the United States of North America assembled at its 21st Convention held at the Hotel Stacy-

Trent, Trenton, N. J., extends to your excellency its hearty greetings and best wishes.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

Honorable Mayor Andrew Duch
Mayor of Trenton
Trenton, N. J.

The Polish Union of the United States of North America assembled at its 21st Convention held at the Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., extends to your excellency its hearty greetings and best wishes.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

Honorable Mayor Con McCole
Mayor of Wilkes-Barre
Wilkes-Barre, Pennsylvania

The Polish Union of the United States of North America assembled at its 21st Convention held at the Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., extends to your excellency its hearty greetings and best wishes.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

His Grace J. Cigognani
Apostolic Delegate
Washington, D. C.

The Polish Union of the United States of North America gathered in National Convention at Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., hereby reaffirms its loyalty and devotion to the principles of the Catholic Church. We beseech your grace for prayers and benediction for the successful work of this organization.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

Cardinal August Hlond,
Warsaw, Poland

Posłowie i posłanki 21-go Sejmu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, odbytego w Hotelu

Stacy-Trent, Trenton, N. J., jako Katolicy-Polacy zasyłają Jego Ekscelencji najserdeczniejsze wyrazy czci i hołdu.

Mecenas Zygmunt Grabowski, Przewodniczący
Jan Bunda, Sekretarz Sejmu

Kardynał Książe Sapiecha
Kraków, Poland

Posłowie i posłanki 21-go Sejmu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, odbytego w Hotelu Stacy-Trent, Trenton, N. J., jako Katolicy-Polacy zasyłają Jego Ekscelencji najserdeczniejsze wyrazy czci i hołdu.

Mecenas Zygmunt Grabowski, Przewodniczący
Jan Bunda, Sekretarz Sejmu

His Excellency Bishop Stefan S. Woźnicki
Coadjutor Bishop of Diocese of Detroit
Detroit, Michigan

Posłowie i posłanki 21-go Sejmu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, odbytego w Hotelu Stacy-Trent, Trenton, N. J., jako Katolicy-Polacy zasyłają Jego Ekscelencji najserdeczniejsze wyrazy czci i hołdu.

Mecenas Zygmunt Grabowski, Przewodniczący
Jan Bunda, Sekretarz Sejmu

His Excellency Bishop Stanislaus Bona
Bishop of the Diocese of Green Bay
Green Bay, Wisconsin

Posłowie i posłanki 21-go Sejmu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, odbytego w Hotelu Stacy-Trent, Trenton, N. J., jako Katolicy-Polacy zasyłają Jego Ekscelencji najserdeczniejsze wyrazy czci i hołdu.

Mecenas Zygmunt Grabowski, Przewodniczący
Jan Bunda, Sekretarz Sejmu

His Excellency Bishop Joseph Noa
Bishop of the Diocese of Sioux Falls
Sioux Falls, Iowa

Posłowie i posłanki 21-go Sejmu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, odbytego w Hotelu Stacy-

Trent, Trenton, N. J., jako Katolicy-Polacy zasyłają Jego Ekscelencji najserdeczniejsze wyrazy czci i hołdu.

Mecenas Zygmunt Grabowski, Przewodniczący
Jan Bunda, Sekretarz Sejmu

His Eminence Cardinal Bernard Griffin
Archbishop of Westminster
London, South England

Delegates of the Polish Union of the United States of North America, assembled at its 21st convention held at Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., extends its homage and hearty greetings.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

Cardinal Samuel Stritch
Archdiocese of Chicago
Chicago, Illinois

Delegates of the Polish Union of the United States of North America, assembled at its 21st convention held at Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., extends its homage and hearty greetings.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

Most Rev. William J. Hafey
Bishop of Diocese of Scranton
Scranton, Pennsylvania

Delegates of the Polish Union of the United States of North America, assembled at its 21st convention held at Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., extends its homage and hearty greetings.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

Most Rev. Martin J. O'Connor
Coadjutor Bishop of Diocese of Scranton
Wilkes-Barre, Penna.

Delegates of the Polish Union of the United States of

North America, assembled at its 21st convention held at Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., extends its homage and hearty greetings.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

Rev. Ignatius Renklewski,
St. Ann's Church
Chicago, Illinois

Posłowie i Posłanki 21-go Sejmu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, odbytego w Hotelu Stacy-Trent, Trenton, N. J., jako Katolicy-Polacy zasyłają najserdeczniejsze wyrazy czci i hołdu i zbożnej pracy Lidze Pomocy dla Polski.

Mecenas Zygmunt Grabowski, Przewodniczący
Jan Bunda, Sekretarz Sejmu

Rt. Rev. Monsignor Edward Szumal
Orchard Lake Seminary
Orchard Lake, Michigan

Posłowie i Posłanki 21-go Sejmu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, odbytego w Hotelu Stacy-Trent, Trenton, N. J., jako Katolicy-Polacy zasyłają najserdeczniejsze wyrazy czci i hołdu i zbożnej pracy.

Mecenas Zygmunt Grabowski, Przewodniczący
Jan Bunda, Sekretarz Sejmu

Mr. Frank X. Świetlik
President of The Polish American Congress
Chicago, Illinois

Posłowie i Posłanki 21-go Sejmu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, odbytego w Hotelu Stacy-Trent, Trenton, N. J., jako Katolicy-Polacy zasyłają najserdeczniejsze wyrazy czci i hołdu i zbożnej pracy.

Mecenas Zygmunt Grabowski, Przewodniczący
Jan Bunda, Sekretarz Sejmu

Secretary of The Polish American Congress
1200 West Division Street
Chicago, Illinois

Posłowie i Posłanki 21-go Sejmu Unji Polskiej w Sta-

nach Zjednoczonych Północnej Ameryki, odbytego w Hotelu Stacy-Trent, Trenton, N. J., jako Katolicy-Polacy zasyłają najserdeczniejsze wyrazy czci i hołdu i zbożnej pracy.

Mecenas Zygmunt Grabowski, Przewodniczący
Jan Bunda, Sekretarz Sejmu

Mr. John Olejniczak
President of The Polish R. C. Union
Chicago, Illinois

Posłowie i Posłanki 21-go Sejmu Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, odbytego w Hotelu Stacy-Trent, Trenton, N. J., jako Katolicy-Polacy zasyłają najserdeczniejsze wyrazy czci i hołdu i zbożnej pracy.

Mecenas Zygmunt Grabowski, Przewodniczący
Jan Bunda, Sekretarz Sejmu

Mr. Charles Rozmarek
President of Polish American Congress
Peace Conference,
Versailles, Paris

Wishing you all success in your presentation of the Polish cause before the peace conference of the United Nations, in its authentic boundary lines and political independence in respects. Congratulating you upon your accomplishments in your noble struggle for Justice for Poland.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

His Eminence Cardinal Francis X. Spellman
Archbishop of New York
450 Madison Avenue
New York, N. Y.

We delegates of the Polish Union of the United States of North America assembled in the 21st Convention in Stacy-Trent Hotel, Trenton, N. J., send you their hearty greetings and felicitations, with a feeling of gratitude for spousing the Polish cause and so eminently expressed in your articles which appeared in many notable periodicals. Among the

New York delegation, we are happy to have Father Burant and other delegates from your archdiocese.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

Most Rev. William Griffin
Bishop of Diocese of Trenton
Trenton, N. J.

The delegates of the Polish Union of the United States of North America assembled at its 21st Convention held at Hotel Stacy-Trent, Trenton, N. J., extends their homage and hearty greetings. The said delegates also express their deep appreciation and gratitude for the favors granted so generously to our convention and the cause of our organization.

Attorney Sidney Grabowski, Chairman
John Bunda, Secretary

KOMITET:

Ks. Cezary Malinowski
Tadeusz A. Krzywicki
Elżbieta Ważna
Leokadja Niziołek

Del. A. J. Gall stawia wniosek aby treść telegramów przyjąć z wdzięcznością dla Komisji. Wniosek poparty przez del. M. Celmerowską, przechodzi.

Zabiera głos del. S. Winiarski i stawia wniosek aby Unja Polska przyjmowała starszych członków do lat 55, lecz tylko na sumę \$500.00. Wniosek poparty przez del. J. Potaśnik, przechodzi.

Przewodniczący Z. Grabowski oznajmia, iż sprawy wyczerpane a Komisja Wyborcza nie jest gotowa. Powołuje do głosu Wice-Cenzorkę, panią Józefinę Białas, która w swem przemówieniu dziękuje pannie Leokadji Zajkowskiej za współpracę w Wydziale Kobiet, wręczając jej upominek w

imieniu kobiet z Chicago i Wilkes-Barre, Pa. Następnie przemówiła panna L. Zajkowska, dziękując Unistkom z Chicago, przyrzekając nadal współpracować dla dobra i rozwoju Unji Polskiej.

Równocześnie wręcza sumę \$500.00 Księdzu F. Kaspro-wiczowi jako ofiarę na Seminarium Polskie w Orchard Lake, Michigan od Wydziału Kobiet z Wilkes-Barre, Pa. Dziękuje serdecznie Ks. F. Kaspro-wicz, przyrzekając od siebie sumę \$1000.00.

Następuje sprawozdanie Komisji Wyborczej, z rezultatu głosowania na poszczególnych urzędników:

NA CENZORA

Szyborski, Wm. A. ----- głosów 85
Gall, Andrzej A. ----- głosów 86
Wybrany Cenzorem, Andrzej J. Gall.

NA WICE-CENZORA

Polewka, Walter ----- głosów 75
Radecki, Walter ----- głosów 92
Wybrany Wice-Cenzorem, Walter Radecki.

NA WICE-CENZORKĘ

Wybrana Józefina Białas, jednogłośnie.

HONOROWY KAPELAN

Ks. W. L. Biczysko, wybrany jednogłośnie.

KAPELAN

Ks. F. X. Dominiak, wybrany jednogłośnie.

WICE-KAPELAN

Ks. Stanisław Cituk, wybrany jednogłośnie.

NA PREZESA ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Bujno, Wacław ----- głosów 96
Siemiński, Kazimierz ----- głosów 75
Wybrany Prezesem Zarządu Głównego, Wacław Bujno.

NA WICE-PREZESA ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Podgórski, Marjan ..... głosów 48
Kaczyński, Franciszek ..... głosów 121

Wybrany Wice-Prezesem Zarządu Głównego, Fr. Kaczyński.

NA WICE-PREZESKĘ ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Zajkowska, Leokadja ..... głosów 68
Nycz, Wiktorja ..... głosów 100

Wybraną Wice-Prezeską Zarządu Głównego, Wiktorja Nycz.

NA SEKRETARZA GENERALNEGO

Warakomski, Stanisław W., wybrany jednogłośnie.

NA WICE-SEKRETARZA

Kropiewnicki, Józef, wybrany jednogłośnie.

NA KASJERA UNJI

Rydzewski, Bolesław, wybrany jednogłośnie.

NA RADCĘ DUCHOWNEGO

Ks. Niebrzydowski, Piotr P., wybrany jednogłośnie.

NA RADCÓW ŚWIECKICH

Górny, Ignacy ..... głosów 65
Krzywicki, Tadeusz ..... głosów 64
Stryjak, Józef ..... głosów 33

Wybrany Radcą, Ignacy Górny i Marja Krzywicka, jednogłośnie.

NA REWIZORÓW UNJI POLSKIEJ

Loferski, Andrzej ..... głosów 117
Ferrett, Walter ..... głosów 115
Śmiech, Jan ..... głosów 101

Wszyscy trzej Rewizorzy wybrani.

NA LEKARZA NACZELNEGO

Dr. Edward J. Kielar, wybrany jednogłośnie.

NA ADWOKATA UNJI

Adw. Grabowski, Zygmunt ..... głosów 74
Adw. Wadziński, Teofil ..... głosów 95
Wybrany adwokatem U. P., Teofil Wadziński.

NA WICE-PREZESA NA WSCHODNI STAN PENNSYLVANIA

Kapuściński, Antoni, wybrany jednogłośnie.

NA WICE-PREZESKĘ STANU PENNSYLVANIA

Meredick, Aleksandra, wybrana jednogłośnie.

NA WICE-PREZESA NA ZACHODNI STAN PENNSYLVANIA

Terlecka, Marja, wybrana jednogłośnie.

NA WICE-PREZESA NA STAN NEW JERSEY
Bara, Wojciech, wybrany jednogłośnie.

NA WICE-PREZESA NA STAN NEW YORK
Umowski, Stanisław, wybrany jednogłośnie.

NA WICE-PREZESA STANU ILLINOIS
Bunda, Jan, wybrany jednogłośnie.

NA WICE-PREZESKĘ STANU ILLINOIS
Klimek, Marja, wybrana jednogłośnie.

NA WICE-PREZESA STANU MICHIGAN
Jeleniewski, Franciszek, wybrany jednogłośnie.

NA WICE-PREZESA STANU MINNESOTA
Miazga, Jan, wybrany jednogłośnie.

NA WICE-PREZESA STANU MASSACHUSETTS
Lasek, Alojzy, wybrany jednogłośnie.

NA WICE-PREZESA STANU DELAWARE
Yasik, Jan, wybrany jednogłośnie.

NA MIEJSCE PRZYSZŁEGO SEJMU
UNJI POLSKIEJ

Chicago, Ill.	głosów 68
Wilkes-Barre, Penna.	głosów 50
Minneapolis, Minn.	głosów 31

Miejscem przyszłego Sejmu, Chicago, Illinois.

KOMISJA WYBORCZA

Louis Iwanowski	Józef Potaśnik
Stanisław Janukiewicz	Szczepan Kopczyński
Karol Skupień	Marja Celmerowska
Michał Gajewski	

Na wniosek del. Fr. Cyrek, poparty przez del. S. Winiarski, raport Komisji Wyborczej jednogłośnie przyjęto.

Przemawia del. Wm. Szymborski, składając gratulacje dla Cenzora A. J. Gall, przyrzekając równocześnie pracować nadal dla dobra i rozwoju Unji Polskiej.

Następnie złożył podziękowanie Cenzor A. J. Gall za zaufanie w nim położone oraz wszystkim tym, którzy z nim współpracowali jako też Komitetowi Gospodarczemu oraz Przewodniczącemu Sejmu.

Złożył również gratulacje nowo obranemu Prezesowi, W. Bujno. Następnie del. K. Siemiński dziękuje wszystkim przyjacielom za dotychczasową współpracę, przyrzeka nadal stać w szeregach Unji.

W dalszym ciągu złożyli podziękowania nowo obrany Prezes, W. Bujno, oraz Wice-Przewodniczący Sejmu, Wojciech Bobko.

Del. P. Bryk stawia wniosek aby protokoły Sejmowe były wysłane każdemu delegatowi. Wniosek poparty przez del. W. Jeziór, przechodzi.

Del. T. Krzywicki stawia wniosek aby wszelkie uchwały i poprawki zostały ważne i obowiązujące z dniem 1-go Paź-

dziernika, 1946 r. Wniosek poparty przez W. Podwójski, przechodzi.

Na wniosek del. J. Ganiec, poparty przez del. M. Celmerowską, uchwalono aby wszelkie zmiany i poprawki w Konstytucji Unji Polskiej zostały wydrukowane i wysłane Grupom w przeciągu trzech miesięcy po Sejmie.

Przewodniczący Z. Grabowski powołuje nowo obranych urzędników do złożenia przysięgi, którą odebrał Ks. Dr. P. Klekotka.

Podczas złożenia przysięgi, nie byli obecni, Ks. W. L. Biczysko, Ks. F. X. Dominiak, Ks. S. Cituk, Ks. P. P. Niebrzydowski, Aleksandra Meredick, Wojciech Bara, Jan F. Yasik, i Dr. E. J. Kielar.

Przewodniczący powołuje na estradę Józefa Stryjak, Macieja Rybę, oraz Marjana Błażejewskiego (nie obecny), których nowo obrany Prezes, W. Bujno, w stosownym przemówieniu, odznaczył medalami za długoletnią pracę.

Z powodu nieobecności M. Błażejewskiego, polecono aby W. Kuliczkowski jako urzędnik Tow., wręczył takowy M. Błażejewskiemu przy najbliższej sposobności.

W krótkim przemówieniu skreśla swą pracę Maciej Ryba, dziękując za uznanie.

Na zakończenie Izba Sejmowa odśpiewała hymn narodowy "Boże Coś Polskę" a Ks. F. A. Kasprowicz odmówił wspólną modlitwę.

Przewodniczący Z. Grabowski oficjalnie zakończył Sejm 21-szy Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki dnia 20-go Września, 1946 roku, odbytego w mieście Trenton, Stanie New Jersey.

ZYGMUNT GRABOWSKI, Przewodniczący
JAN BUNDA, Sekretarz Sejmu 21-go

**Sprawozdanie Prezeski Wydziału Kobiet
Unji Polskiej
w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki**

Szanowny Panie Przewodniczący,
Wielebni Ojcowie, Dostojni Goście,
Wysoka Izbo Sejmowa!

Niniejszem zdaję swoje sprawozdanie jako Prezeska Wydziału Kobiet przy Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki a zarazem i Prezeska Oddziału Wydziału Kobiet przy Zarządzie Głównym.

Sprawozdanie Oddziału Wydziału Kobiet na terenie Chicagoskim będzie zdane przez urzędniczkę tegoż Oddziału, której słusznie się należy ten przywilej i uznanie za ich dotychczasową szlachetną pracę.

Po raz pierwszy w historii Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, Sejm 20-ty, który się odbył w miesiącu Wrześniu, roku tysiąc dziewięćset czterdziestego pierwszego, w mieście Erie, Pa., uchwalił stworzyć przy naszej szlachetnej organizacji "Wydział Kobiet".

"Wydział Kobiet" daje nam świetną sposobność zapoznania się z członkiniami poszczególnych Grup i Gmin Unji Polskiej i wogóle ze sprawami organizacji naszej.

Jako Wice-Prezeska Zarządu Głównego, Zarząd Główny upoważnił mnie do zwołania posiedzenia w celu rozpoczęcia zorganizowania "Wydziału Kobiet". Pierwsze posiedzenie było zwołane dnia pierwszego marca, roku tysiąc dziewięćset czterdziestego pierwszego, a następne posiedzenie odbyło się dnia 3-go maja tegoż samego roku.

Z racji, że były to początki pracy zorganizowania i że nie było jeszcze Regulaminu, Ustaw i Przepisów ustalonych dla Wydziału Kobiet, Zarząd Główny uchwalił ażeby na tymczasowo odłożyć pracę zorganizowania Wydziału Kobiet do czasu aż kiedy "Regulamin" będzie ułożony, napisany, przyjęty i urzędowo wprowadzony w życie.

Regulamin Wydziału Kobiet przy Unji Polskiej w Sta-

nach Zjednoczonych Północnej Ameryki był w międzyczasie opracowany, ułożony w polskim i angielskim języku i został przyjęty przez Zarząd Główny i Radę Nadzorczą dnia 7-go października tysiąc dziewięćset czterdziestego drugiego roku.

Artykuł pierwszy Regulaminu Wydziału Kobiet opiewa jak następuje: Paragraf pierwszy: Wydział Kobiet Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki pozostaje pod ścisłą kontrolą Zarządu Głównego.

Paragraf drugi: Wszelkie sprawy i uchwały Wydziału Kobiet mają być zgodne z duchem i brzmieniem Konstytucji, Ustaw, Reguł i Przepisów Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki.

Paragraf trzeci: Wszelkie uchwały i sprawy Wydziału Kobiet mają być przedkładane Zarządowi Głównemu do przyjęcia, a wchodzi w życie wtenczas — gdy zostaną przyjęte przez Zarząd Główny.

Paragraf czwarty: Zarząd Wydziału Kobiet składa się: z Wice-Prezeski Zarządu Głównego, oraz Członkiń Rady Nadzorczej—Wice-Cenzorki, i Wice-Prezesek na poszczególne Stany.

Paragraf piąty: Urzędniczkami Wydziału Kobiet są: Prezeska, Wice-Prezeski, Sekretarka i Kasjerka.

Urzędniczki Zarządu Głównego i Członkinie Rady Nadzorczej wybrały z pomiędzy siebie następujący zarząd Wydziału Kobiet, który był przyjęty przez Zarząd Główny: Wice-Prezeska Zarządu Głównego staje się Prezeską Wydziału Kobiet. Wice-Cenzorka staje się Wice-Prezeską. Wice-Prezeski na poszczególne Stany czyli członkinie Rady Nadzorczej stają się Wice-Prezeską, Sekretarką i Kasjerką Zarządu Wydziału Kobiet.

Dnia 1-go lutego, roku 1943, podałam do aprobaty na regularnem posiedzeniu Zarządu Głównego zwołanie posiedzenia Wydziału Kobiet, ażeby rozpocząć pracę urzędowo i zorganizować miejscowy Oddział Wydziału Kobiet przy Zarządzie Głównym. Aprobata moją Zarząd Główny przyjął.

Dnia 28-go lutego, roku 1943, w Domu Unji Polskiej,

urzędowo został zorganizowany miejscowy Oddział Wydziału Kobiet przy Zarządzie Głównym.

Szeroki program został opracowany przez Prezeskę i Wice-Prezeskę Stanową panią Marję Krzywicką, który był przyjęty z wielkim zainteresowaniem.

Ażeby zachęcić młodzież do wstępowania do Unji Polskiej, program nasz opracowany był w następującym kierunku: uczyć szycia, heklowania, wyszywania i innych robót tak zwanych "Domestic Arts", czyli zorganizować "Domowy Klub Artystyczny". Klasy te się odbywały przez kilka miesięcy, dwa razy w tygodniu, na które to klasy, jako instruktorka, poświęciłam swój czas bezinteresownie.

Podczas tych klas artystycznych miejscowy Oddział Wydziału Kobiet zwerbował pewną liczbę członkiń do Unji Polskiej, które obecnie biorą czynny udział w życiu organizacyjnym.

Miejscowy Oddział przyniósł wielką reklamę dla Unji Polskiej przez urządzenie "Wystaw Artystycznych" w Domu Unijnym, gdzie publiczność była zaproszona i licznie się zebrała. Nietylko Uniści zwiedzali Dom Unijny ale i inno-narodowcy przybyli. Przybyły także Wielebne Siostry, Księża, studenci i studentki ze szkół parafjalnych i publicznych. Dochód z tych Wystaw był sto siedemdziesiąt trzy dolary.

Dzień Niewiast Unji Polskiej był urządzony dwa razy. Pierwszy Dzień odbył się w r. 1944 a drugi dzień odbył się w roku następnym w miesiącu lipcu w pięknym parku miejscowym.

Na "Dzień Niewiast Unji Polskiej" przybyła liczna rzesza Unistów i Unistek jakoteż i wielka masa publiczności i gości. Dochód czysty z tych dwóch afer był jeden tysiąc, trzysta piętnaście dolarów i użyty był tylko na cele dobroczynne.

Nasze zacne Unistki miejscowego Oddziału dobrowolnie i z wielką chęcią przyczyniały się do pracy organizacyjnej, pracy narodowej, religijno-społecznej, a szczególnie w pracy ratunkowej, przy sprzedawaniu Bondów Wojennych, Blood

Bank Committee. Uszyły przeszło pięć set sztuk odzieży dla Czerwonego Krzyża. Pracowały przy tej organizacji, ażeby dopomóc w razie potrzeby tak zwanej First Aid. Pomogły i pomagają bezustannie przy zbieraniu i naprawianiu odzieży dla uchodźców i sierót polskich, która była wysłana do składnicy w Nowym Yorku, a za przesyłkę zapłacił ze swej kasy Oddział Wydziału Kobiet. Przeszło 14,000 funtów odzieży było wysłane przez miejscowy Oddział Wydziału Kobiet Unji Polskiej. Na sieroty polskie wręczono Zarządowi Głównemu czek na pięć set dolarów. Suma sto dolarów była dana na Kongres Polonii Amerykańskiej. Zebrano i ofiarowano sumę sześćdziesiąt dolarów na U. S. O.

Powyż wymienione ofiary pieniężne i praca społeczna wykazuje szlachetne czyny naszych dzielnych Unistek, która zasługuje na uznanie całego członkostwa Unji Polskiej, bo także praca ta przynosi chlubę dla naszej Unji Polskiej.

Jako Prezeska Wydziału Kobiet brałam czynny udział w każdej pracy poleconej mi przez Zarząd Główny, a mianowicie:

Na zaproszenie Oddziału Wydziału Kobiet na terenie Chicagoskim, uczestniczyłam razem z Sekretarzem Generalnym p. Warakomskim w uroczystości urządzonej z okazji trzydziesto-letniej pracy Wice-Cenzorki pani Józefiny Białas. Uroczystość ta połączona była z zakończeniem Kontestu Werbunkowego. Uroczystość ta odbyła się dnia 24-go października, 1943 roku. W tej uroczystości wzięło udział przeszło trzysta gości. Podczas tej uroczystości około sto pięćdziesiąt nowych aplikacyj na członków do Unji Polskiej było wręczonych p. Warakomskiemu, Sekretarzowi Generalnemu. Niech mi będzie wolno zaznaczyć, że praca Unistek Oddziału Wydziału Kobiet jest oszacowana i oceniona i godna poparcia.

Piękna praca jaką wykonuje jest przykładem dla całej organizacji naszej.

Z głębi serca mego składam podziękowanie urzędnikom i siostronom Unistkom na terenie Chicagoskim. Życzę Wam kochane siostry Unistki szczęścia, zdrowia i wytrwałości w

dalszej pracy na dobro Unji Polskiej i chwałę tu na Wychodztwie Polonii Amerykańskiej. Cześć!

Druga z rzędu z większych uroczystości była uroczystość Srebrnego Jubileuszu Grupy żeńskiej trzy-sta dwudziestej siódmej, na którą Zarząd Główny mnie wydelegował na zaproszenie owej Grupy i Wice-Cenzora Unji Polskiej p. Władysława Radeckiego z St. Paul, Minn. Uroczystość ta odbyła się dnia 10-go lutego, bieżącego roku. Uroczystość ta wypadła doskonale. Jak zwykle, Unistki całym sercem poświęcały się, ażeby manifestacja ta była sukcesem i przyniosła chlębę dla organizacji naszej.

Podczas mego pobytu w mieście St. Paul, kolebki organizacji naszej, miałam ten przywilej i zaszczyt przemawiać do trzysta zebranych Braci Unistów i Sióstr Unistek.

Zebranie to było zwołane przez Wice-Cenzora p. Radeckiego, który od szeregu lat, a jeżeli się nie mylę, to w tym roku przypada mu srebrny jubileusz, pracy czynnej i urzędowania w Unji Polskiej.

Poświęcenie i praca Wice-Cenzora pana Radeckiego są nam wszystkim dobrze znane i wielce ocenione.

Unistom i Unistkom w St. Paul i Minneapolis składam moje jak najserdeczniejsze podziękowanie za zaproszenie mnie, za czysto polską gościnność i za dzielną pracę na dobro i chwałę członkostwa i organizacji naszej Unji Polskiej.

Wracając z St. Paul, Minn., zatrzymałam się w Chicago, gdzie spędziłam kilka dni w sprawach Wydziału Kobiet razem z naszymi urzędniczkami i urzędnikami. Zarazem wzięłam udział w zebraniu dla ożywienia agitacji podczas kontestu werbunkowego, w którymto zebraniu przemawiali Prezes Gminy p. Michaluk, Cenzor p. Andrzej Gall, Wice-Cenzorka pani Józefina Białas, Wice-Prezeska Unji Polskiej na Stan Illinois pani Marja Klimek i redaktor organu Unijnego p. Franciszek Barć.

Dalej podaję do wiadomości Szanownym Posłom i Poselkom, że siostry Unistki, które należą do Oddziału Wydziału Kobiet, poświęcały swój czas dla spraw organizacyjnych i

również przyczyniały się w wielkiej mierze współpracą z Zarządem Głównym i przy zapisywaniu nowych członków do Unji Polskiej.

Ja, z urzędu swego jako Prezeska Wydziału Kobiet, chętnie i sumiennie udzielałam wszelkie potrzebne informacje naszym urzędniczkom zarządu i przy każdej okazji i na każde zawołanie brałam czynny udział w pracy Wydziału Kobiet.

Przy zakończeniu niech mi będzie wolno zaznaczyć, że praca organizowania Oddziału Wydziału Kobiet dopiero się rozpoczęła, gdyż tylko cztery lata temu urzędowo weszła w życie.

Pole jest szerokie do dalszej pracy na niwie organizacyjnym Wydziału Kobiet przy Unji Polskiej. Praca, jaka dotychczas została wykonana przez Wydział Kobiet, godna jest uznania i podziękowania.

Oby ich praca dała przykład i zachętę Siostrom Unistkom do zorganizowania Oddziałów w poszczególnych miejscowościach gdzie jeszcze Oddziały Wydziału Kobiet nie są zorganizowane.

Za wszelką współpracę i grzeczność mi okazaną podczas mego urzędowania, za zaufanie położone we mnie jako urzędniczkę Zarządu Wydziału Kobiet przy Unji Polskiej w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki, składam serdeczne podziękowanie.

LEOKADJA ZAJKOWSKA

Prezeska Wydziału Kobiet

